ГІСТОРЫІ З ЖЫЦЦЯ НАШЫХ ЧЫТАЧОЎ 5

ЯК ЗАРАБІЦЬ АГРАРЫЮ?

Выдаецца з 9 жніўня 1917 г.

Родная газета на роднай мове

ЗВЯЗДА

22 САКАВІКА 2019 г.
ПЯТНІЦА
№ 54 (28921)

9-24 стар. МЯСЦОВАЕ САМАКІРАВАННЕ

+TV ПРАГРАМА

ЦЫТАТА ДНЯ

Дзмітрый МУРЫН, начальнік галоўнага ўпраўлення манетарнай палітыкі і эканамічнага аналізу Нацыянальнага банка:

«Тэндэнцыя, трэнд на паступовае зніжэнне працэнтных ставак будзе захоўвацца. Але шмат што залежыць ад таго, як складзецца ўзровень інфляцыі ў краіне, што будзе з інфляцыйнымі чаканнямі (па нашых ацэнках, яны цяпер у два разы перавышаюць фактычны ўзровень інфляцыі). Нацбанк будзе працаваць над тым, каб інфляцыя захоўвалася ў найбліжэйшыя пяць гадоў на ўзроўні не больш за 4-5 %. Асноўныя намаганні будуць накіраваны на кантроль над грашовым прапанаваннем, гэта ключавы фактар, які забяспечваў бы цэнавую стабільнасць».

Нашчадкі зямлі старажытнай

Фота Анатоля КІПІШУКА.

Падлеткі з аграгарадка Друя Браслаўскага раёна.

КАРОТКА

- Жыхары Беларусі ў 2019 годзе будуць кампенсаваць каля 80,5 % выдаткаў на аказанне паслуг ЖКГ (з улікам павышэння тарыфаў з 1 студзеня).
- **Акцыя «Дзень памяці» пройдзе 22 сакавіка ў мемарыяльным комплексе «Хатынь».**
- На правядзенне веснавых палявых работ у Беларусі ў 2019 годзе неабходна Br1 млрд 821,4 млн.
- **Франтавы бамбардзіроўшчык Су-24 устаюць у Гомелі.**
- У сувязі з пачаткам школьных канікул ДАІ заклікае кіроўцаў абавязкова зніжаць хуткасць у дварах.

ПАСЛЯЗАЎТРА ЎЖО БЛІЗКА

На заводзе «Штадлер Мінск» вырабілі новую версію цягніка для мінскага метро

Фота Андрэя САЗОНАВА.

СТАР. 2

Узровень

Андрэй КАРОЛЬ:

«Студэнтаў трэба задзейнічаць у кухні па «прыгатаванні» ведаў»

Рэктар БДУ пра нешаблоннае мысленне, эўрыстычнае навучанне і адмаўленне ад маналогу

Амаль паўгода таму на Савеце БДУ былі агучаны стратэгічныя мэты развіцця ўніверсітэта: сярод іх фігуравалі павышэнне якасці адукацыі, выбудоўванне кадравай палітыкі з апорай на рэальныя дасягненні супрацоўнікаў, павелічэнне колькасці прафесарска-выкладчыцкага складу з вучонымі ступенямі і нават уваходжанне ў 1 % найлепшых універсітэтаў свету. Як вядзецца работа па рэалізацыі пастаўленых задач? Каго павінен рыхтаваць універсітэт: вузкіх прафесіяналаў ці асоб з фундаментальнай падрыхтоўкай і шырокім кругаглядам? Без якіх навыкаў нельга абысціся ў сучасным свеце? Аб усім гэтым мы гутарым з рэктарам Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта, доктарам педагагічных навук, прафесарам Андрэем КАРАЛЁМ.

СТАР. 4

ISSN 1990 - 763X

ЗВЯЗДА Да чытача з любоўю!

Падпішыся на «Звязду» — і выйграй карысны прыз!

Працягваецца падпіска на II квартал 2019 года

ЗАСТАВАЙЦЕСЯ З НАМІ – БУДЗЕ ЦІКАВА!

ПРАЦА НА РЭПУТАЦЫЮ

Рэалізацыя праектаў са «Штадлер» сур'ёзна падымае імідж Беларусі

Учора Прэзідэнт Беларусі сустрэўся са старшынёй адміністрацыйнага савета, уладальнікам кампаніі «Штадлер Рэйл Груп» Петэрам ШПУЛЕРАМ.

Перш за ўсё кіраўнік дзяржавы падзякаваў кіраўніцтву кампаніі за выкананне сваіх абяцанняў. Паводле яго слоў, «Штадлер» вядомы ва ўсім свеце, і тое, што ў Беларусі з'явілася адно з прадпрыемстваў брэнда па вытворчасці розных відаў транспарту, тым ліку і электрычнага, «сур'ёзна падымае імідж нашай краіны».

Ён таксама адзначыў, што памятае сустрэчу з Петэрам Шпулерам — «у электрычцы», — на якой удалося хутка дамовіцца аб сумеснай працы. «І сёння падумаў пра тое, калі б у нас усё так хутка прасоўвалася, як стварэнне вашага прадпрыемства ў Беларусі, было б зусім нядрэнна», — сказаў беларускі лідар.

Прэзідэнт дадаў, што рабочая сустрэча з'яўляецца не толькі падставай успомніць пачатак супрацоўніцтва, але і — галоўнае — падумаць пра будучыню. «Натуральна, я гатовы абмеркаваць усе пытанні, якія ў вас з цягам часу паўсталі. Можа быць, ёсць нейкія прапановы. Калі ёсць праблемы для вырашэння — вы кажыце, мы пастараемся іх вырашыць», — адзначыў Аляксандр Лукашэнка.

Кіраўнік дзяржавы выказаўся з нагоды новых саставаў для мінскага метро, якія прадпрыемства прадставіла днямі. «Я шмат чуў, што вы стварылі нейкі цудацягнік для нашага метро. Можа, вы пра яго нешта раскажаце, а можа, падчас пастаноўкі на рэйкі гэтага цягніка мы з вамі пракоцімся яшчэ раз на ім. Можа, у гэтай электрычцы ў нас з'явяцца новыя ідэі, як калісьці», — з усмешкай дадаў беларускі лідар.

У адказ Петэр Шпулер адзначыў, што ў Фаніпалі сёння вырабляюцца цягнікі не толькі для патрэб Беларусі, але і для сусветнага рынку. «Я павінен сказаць, што нам даводзіцца працаваць ва ўмовах вельмі жорсткай канкурэнцыі», — заўважыў ён.

Нагадаем, 20 лістапада 2014 года Аляксандр Лукашэнка і кіраўнік кампаніі «Штадлер Рэйл Груп» Петэр Шпулер афіцыйна адкрылі завод «Штадлер Мінск» у Фаніпалі. Кошт праекта склаў каля 50 млн еўра.

Сёння ў рамках дагавора, заключанага паміж ЗАТ «Штадлер Мінск» і Мінскім метрапалітэнам, ідзе распрацоўка і вытворчасць 10 саставаў для наяўных, а таксама для трэцяй лініі сталічнага метро, якая будуецца. Вырабляецца інавацыйны рухомы састаў, які не мае аналагаў у краінах СНД.

* * *

Па выніках сустрэчы з Прэзідэнтам Беларусі старшыня адміністрацыйнага савета, уладальнік кампаніі «Штадлер Рэйл Груп» Петэр Шпулер пагутарыў з журналістамі.

Ён нагадаў, што кампанія пачала сваю працу ў нашай краіне сем гадоў таму «абсалютна ў чыстым полі». «Мы стварылі новую сучасную вытворчасць, мабыць, самую сучасную ва ўсёй групе кампаній «Штадлер», — сказаў Петэр Шпулер. — Цяпер мы выпрацоўваем у год 1,2 мільёна вытворчых гадзін, у нас тысяча работнікаў, мы працуем на поўную магутнасць».

Уладальнік кампаніі звярнуў увагу, што беларускі стандарт якасці цалкам адпавядае нямецкаму або швейцарскаму, а таксама на тое, што ў нашай краіне вельмі добра падрыхтаваныя і адукаваныя супрацоўнікі. Дзякуючы гэтаму завод у Фаніпалі працуе не толькі на айчынны рынак, але выходзіць і на міжнародны.

«Як уласнік «Штадлера», магу сказаць, што я ў захапленні тымі ўмовамі працы, тымі эканамічнымі ўмовамі, якія мы сустракаем тут. Гэта не ў апошнюю чаргу датычыцца прафесійнай падрыхтоўкі нашых супрацоўнікаў, гэта вялікі знак якасці, на мой погляд, для любой нацыянальнай эканомікі. І гэта з'яўляецца вялікім спрыяльным фактарам таго, што мы можам выконваць выдатныя здзелкі і рабіць усё гэта тут, у Мінску», — дадаў ён.

Уладальнік кампаніі «Штадлер» расказаў, што ў яго была размова з начальнікам Беларускай чыгункі Уладзімірам Марозавым. Гаворка ішла пра тое, што ў Асіповічах існуе вытворчасць грузавых вагонаў. «Да нас паступіла прапанова пасадзейнічаць продажу, збыту гэтай прадукцыі на рынках Заходняй Еўропы. Зараз мы якраз займаемся прапрацоўкай гэтага пытання, пакуль што ўсё выглядае нядрэнна. Спадзяюся, што мы тут зможам з Беларуссю выбудаваць добрае супрацоўніцтва», — адзначыў бізнесмен.

Уладзіслаў ЛУКАШЭВІЧ.

ПАСЛЯЗАЎТРА ЎЖО БЛІЗКА

У першым цягніку — чатыры вагоны. Паміж імі ёсць скразны праход з шырокім пераходам, які ператвараe яго ў адзіны састаў. Так што не трэба тоўпіцца каля першага вагона дзеля ўяўнага першынства. А яшчэ ў канцы і ў пачатку цягніка ёсць зоны для пасажыраў з абмежаванай мабільнасцю з прыстасаваннямі для фіксацыі.

У аснове дызайну асобнага вагона — колеры герба Мінска: сіні, белы і чырвоны. Для ўнутранага дызайну вагонаў характэрнае прымяненне светлых адценняў, лаканічныя формы і цэласнасць прасторы. Кузаў вагона ўяўляе сабой суцэльнаметалічную канструкцыю з тэрмінам службы 50 гадоў.

Фота Андрэя САЮНАВА.

Інвестыцыі-плюс

— Гэты праект для нас асабліва дарагі, — сказаў **першы віцэ-прэм'ер краіны Аляксандр ТУРЧЫН,** які прысутнічаў на прэзентацыі новага саставу. — Практыка паказвае, што можна і трэба інвеставаць у нашу краіну.

Як эканаміст, ён адразу звярнуў увагу на пэўныя параметры прадпрыемства: інавацыйнасць і годная аплата працы. Паказчык сапраўды ўражвае. Больш за тысячу супрацоўнікаў атрымліваюць у сярэднім каля 2000 рублёў зарплаты. Далей — дыверсіфікацыя экспарту. Больш за палову прадукцыі ідзе на Захад.

Старшыня савета дырэктараў «Штадлер Рэйл Груп» Петэр ШПУЛЕР адзначыў, што кіраўніцтва кампаніі не шкадуе аб тым, што інвеставала ў гэты завод 90 млн еўра. Тут выпускаецца прадукцыя, канкурэнтная ва ўсім свеце. Вось цягнік, які адправіцца ў Нарвегію, гэтыя двухпавярховыя саставы паедуць у Венгрыю. Ёсць заказы са Славеніі і Азербайджана. У фокусе супрацоўніцтва знаходзіцца рынак Лацінскай Амерыкі. Для Балівіі тут будуць вырабляць трамваі. Дарэчы, развіваецца і ўсходні кірунак: у верасні паставяць першыя вагоны трамваяў у Санкт-Пецярбург. Ім нават назву расіяне прыдумалі — «Чыжык».

Летась мясцовы завод прадаў 120 алюмініевых вагонаў. Гэта добры паказчык. «А сёлета заводу запланавана зрабіць яшчэ 310 вагонаў для сябе і іншых прадпрыемстваў. Гэта ўжо 20 працэнтаў ад агульнай магутнасці групы «Штадлер», — удакладніў **Філіп БРУНЕР, дырэктар «Штадлер Мінск».**

Дарэчы, Петэр Шпулер прыехаў у нашу краіну не адзін. Ён захапіў з сабой у якасці яшчэ аднаго інвестара бельгійца Люка Така. Бізнесмен шмат чуў пра беларускія тэхналогіі і спецыялістаў. І ў першую чаргу Люка Така цікавіць супрацоўніцтва ў хімічнай галіне і сельскай гаспадаркі. У нашу краіну ён прыехаў з выразным жаданнем: стварыць сумесную вытворчасць па выпуску прынцыпова новага ўгнаення.

Старт у лістападзе

З завода ў Фаніпалі новы цягнік метро даставяць у Мінск па чыгунцы. Хоць новыя цягнікі і заказалі для трэцяй лініі метро, чакаць запуску наступнай веткі ў метрапалітэне не стануць. Цягнік трэба спачатку абкатаць і сертыфікаваць. «Мы ж не паставім яго ў тупік і не будзем чакаць, пакуль здасца трэцяя лінія», — удакладніў сваю пазіцыю **галоўны інжынер Мінскага метрапалітэна Ігар ШАСТАКОЎ.** Новыя вагоны з'явяцца спачатку на 2-й лініі метро, дзе цягнікі пачнуць эксплуатаваць дзесьці ў кастрычніку-лістападзе. Да гэтага іх будуць абкатваць уначы без пасажыраў.

У цэхах цягніка значныя перавагі: ён хутчэйшы і больш плаўна разганяецца. Але на хуткасці паездак і інтэрвале паміж цягнікамі гэта не адаб'ецца: хутчэй у метрапалітэне не трэба, у нас не той пасажырапаток. Па словах галоўнага інжынера, сярэдняя хуткасць цягнікоў — 40 км/г. Новы цягнік разганяецца да 80 км/г, гэта забяспечыць захаванне мінімальнага інтэрвалу ў час пік.

У новых цягніках будзе значна цішэй — як у кабіне машыніста, так і ў пасажырскім салоне. Гэта за кошт гукаізаляцыі кузава. У вагонах ёсць раздымы USB па пяць вольт для зарадкі тэлефонаў, ноўтбукаў і планшэтаў.

Для трэцяй лініі

Ужо сёлета завод паставіць шэсць саставаў для патрэб участка трэцяй лініі. Да моманту, калі здадуць першы ўчастак, цягнікі ўжо павінны быць абкатаныя, а брыгады сфарміраваныя. Машыністы будуць праходзіць навучанне, каб асвоіць новую тэхніку.

Для хуткай пасадкі і высадкі пасажыраў прадугледжаны прасторныя ўваходныя пляцоўкі. Для павышэння бяспекі зона каля дзвярэй выдзелена жоўтым колерам. Сядзенні ў салоне размешчаны ўдоўж, яны мацуюцца да бакавых сцен вагона. У галаўных вагонах у непасрэднай блізкасці ад уваходных дзвярэй абсталявана зона для перавозкі асоб з абмежаванымі магчымасцямі, а таксама прадугледжаны дадатковыя адкідныя сядзенні.

На кузаве галаўнога вагона ўстаноўлены лічбавыя відэакамеры вонкавага відэаназірання ўздоўж саставу, якія забяспечваюць машыністу неабходны агляд. У салоне кожнага вагона таксама ўстаноўлены чатыры лічбавыя відэакамеры сістэмы відэаназірання.

Усяго ў нашым метро зараз 360 вагонаў. А прызначаны тэрмін службы гэтых вагонаў складае 31 год. Таму ёсць праграма планаў па метрапалітэне — да 2035 года памяняць каля 200 вагонаў. Хай яны будуць прыгожымі і добрымі. А інавацыі павінны павялічыць нарматыўны тэрмін службы, а таксама падоўжыць міжрамонтны прабег. Бо новы цягнік эканамічна расходуе электраэнергію. А гарантыйны тэрмін эксплуатацыі новых цягнікоў ад «Штадлера» — 560 тысяч кіламетраў прабегу.

Сяргей КУРКАЧ.

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

ШТО Ў СВЕЦЕ РОБІЦЦА

У Італіі кіроўца з Сенегала падпаліў школьны аўтобус з 51 дзіцем

У Італіі затрымалі 47-гадовага кіроўцу, выхадца з Сенегала, які падпаліў аўтобус з дзецьмі ў адказ на гібель мігрантаў у Міжземным моры. Як паведамляе The Telegraph, кіроўца школьнага аўтобуса заявіў, што помсціць за тысячы мігрантаў-афрыканцаў, якія патанулі ў Міжземным моры, спрабуючы дапłыць да Еўропы.

«Ніхто не выжыве. Спыніце гібель людзей у моры, або я ўчыню разню», — пагражаў ён, паводле слоў супрацоўнікаў паліцыі.

Кіроўца вёз у аўтобусе 51 вучня сярэдняй школы недалёка ад горада Крэмона на спартыўнае мерапрыемства. Па дарозе ён рэзка змяніў напрамак у бок суседняга Мілана. Ён накіраваў аўтобус у аўтамабілі на ажыўленай трасе, перш чым яго спыніла паліцыя. Затым ён абліў аўтобус бензінам і падпаліў.

Паліцэйскія разбілі вокны ў транспартным сродку, праз якія ўсе дзеці паспяхова эвакуяваліся. Сама меней 12 дзяцей даставілі ў бальніцу з-за ўдыхання прадуктамі гарэння і шоку.

СМІ: для бяздомнага 8-гадовага чэмпіёна па шахматах з Нью-Ёрка сабралі $178 тысяч

Васьмігадовы бежанец з Нігерыі Тані Адвевумі пасля перамогі на чэмпіянаце штата Нью-Ёрк па шахматах у сваёй узроставай катэгорыі прыцягнуў увагу многіх амерыканцаў і ўжо атрымаў ад іх дапамогу, якая дазволіць яму працягнуць заняткі гэтай гульнёй.

Як паведаміла газета The New York Times, дзясяткі людзей пачалі накіроўваць ахвяраванні сям'і юнага шахматыста, якая дзякуючы гэтаму змагла перабрацца з гарадскога прытулку для бяздомных у арандаваную кватэру.

Пра яшчэ чэмпіёна сярод навучэнцаў трэціх класаў, які аказаўся ў нью-ёркскім прытулку, стала вядома на мінулым тыдні таксама з публікацыі The New York Times. І адразу ж пасля гэтага, літаральна за тры дні, спачувальнікі сабралі для сям'і Адвевумі больш за $178 тысяч.

ЗВАНІЦЕ Ў СУБОТУ

Прамыя тэлефонныя лініі адбудуцца 23 сакавіка ў Мінгарвыканкаме і аблвыканкамах.

З 9.00 да 12.00 іх правядуць:

старшыня БРЭСЦКАГА аблвыканкама Анатоль Васілевіч ЛІС. Тэл. 8 016 221 31 21;

намеснік старшыні ВІЦЕБСКАГА аблвыканкама Уладзімір Пятровіч ПЕНІН. Тэл. 8 021 222 22 22;

старшыня ГОМЕЛЬСКАГА абласнога Савета дэпутатаў Кацярына Анатолеўна ЗЕНКЕВІЧ. Тэл. 8 023 233 12 37;

намеснік старшыні ГРОДЗЕНСКАГА аблвыканкама Алена Аляксандраўна БУБЕНЧЫК. Тэл. 8 015 273 56 44;

старшыня МАГІЛЁЎСКАГА аблвыканкама Уладзімір Віктаравіч ДАМАНЕЎСКІ. Тэл. 8 022 250 18 69;

старшыня МІНСКАГА абласнога Савета дэпутатаў Наталля Віктараўна ЯКУБІЦКАЯ. Тэл. 8 017 500 41 60;

першы намеснік старшыні МІНСКАГА гарвыканкама Фёдар Віктаравіч РЫМАШЭЎСКІ. Тэл. 8 017 222 44 44.

Пасля «Вялікай размовы»

Эксперыментальны маршрут будзе

Падчас акцыі «Задай пытанне Прэзідэнту» сваю праблему агучыла Ніна Лявоненка, жыхарка аграгарадка Камунар Буда-Кашалёўскага раёна. Жанчына напісала: «Да самай блізкай чыгуначнай станцыі 4 кіламетры, да аўтобуснай — 2. Ад нас ходзяць толькі прыватныя маршруткі. Але цэны ў іх прыстойныя, а льгот для інвалідаў і пенсіянераў няма. Ды і калі інвалід калясачнік, то ўвогуле няма магчымасці паехаць у абласны цэнтр. У раён яшчэ аўтобус пару разоў ходзіць, а ў Гомель няма. Маладым дайсці да суседніх вёсак яшчэ магчыма. А што рабіць пенсіянерам і інвалідам? Ці нельга паспрыяць таму, каб далі нам аўтобус да Гомеля хоць бы некалькі разоў на дзень?».

Цяпер Камунар з абласным цэнтрам звязвае рэгулярны прыгарадны экспрэсны маршрут Гомель — Камунар. Па ім штодзень выконваецца 58 рэйсаў у прамым і зваротным напрамках. Маршруткі абслугоўвае прыватны перавозчык. Сёння кошт паездкі на маршрутцы ад Камунара да Гомеля складае 2,5 рубля. **Дырэктар ПТУП «Скартранссэрвіс» Іван СКАРАХОДАЎ** адзначыў, што трымае мінімальную цану для пасажыра, які едзе на такую адлегласць. Дарэчы, гэта каля 30 кіламетраў.

Як расказаў **генеральны дырэктар ААТ «Гомельаблаўтатранс» Дзмітрый СТАРАСЦЕНКА,** з 1 красавіка аграгарадок Камунар Буда-Кашалёўскага раёна з Гомелем звяжа эксперыментальны аўтобусны маршрут. Ён будзе арганізаваны па серадах і пятніцах. Аўтобусы прыгараднага маршрута Буда-Кашалёва — Гомель (цераз Акцябр) будуць заязджаць у Камунар. Адпраўленне з Камунара — у 9.30 і ад аўтавакзала ў Гомелі — у 17.20. Эксперымент будзе доўжыцца тры месяцы. Разліковы кошт складае 1,96 рубля. Плюс калі чалавек мае права на льготы паводле заканадаўства — адпаведна з імі.

Генеральны дырэктар ААТ «Гомельаблаўтатранс» падкрэслівае, што сацыяльны стандарт па транспартным абслугоўванні насельніцтва Камунара перавыконваецца. Дарэчы, у 2015 годзе аўтобусны парк № 1 ужо ажыццяўляў перавозкі па прыгарадным маршруце Гомель — Камунар, аднак яны былі спынены, бо акупнасць за 11 месяцаў 2015 года склала толькі 26,2 %.

Між тым ад Камунара да раённага цэнтра ёсць рэгулярныя прыгарадныя маршруты філіяла «Аўтобусны парк № 1». Так, па маршруце Буда-Кашалёва — Камунар кожны дзень выконваецца восем рэйсаў у прамым і зваротным напрамках (акрамя нядзелі). Таксама дзейнічае маршрут Уваравічы — Камунар. Гэта два рэйсы ў прамым і зваротным напрамках штодня, акрамя нядзелі.

Ірына АСТАШКЕВІЧ.

Перспектыва

БЯСПЕЧНЫ ГОРАД СТВОРЫМ РАЗАМ

Ва Універсітэце грамадзянскай абароны МНС адкрыўся сумесны беларуска-кітайскі даследчыцкі цэнтр. Яго мэта — распрацоўваць сучасныя сродкі засцярогі ад надзвычайных сітуацый. Мяркуецца, што цэнтр стане адукацыйнай і эксперыментальнай пляцоўкай, закліканай зрабіць унёсак у бяспечную будучыню.

Стварэнне цэнтра стала магчымым дзякуючы рэалізацыі Нацыянальнай стратэгіі па зніжэнні рызыкі ўзнікнення надзвычайных сітуацый на 2019—2030 гады. За гэты час трэба будзе стварыць новую мадэль кіравання бяспекай гарадскога асяроддзя, якая дазволіць актыўна рабіць прафілактыку і кіраваць рызыкамі.

— Стварэнне беларуска-кітайскага даследчыцкага цэнтра — гэта паказальны крок у пытаннях стратэгічнага супрацоўніцтва паміж Кітаем і Беларуссю, — адзначыў **першы намеснік міністра па надзвычайных сітуацыях Аляксандр ХУДАЛЕЕЎ**. — Мы вельмі ўдзячны кітайскаму боку за дапамогу ў стварэнні цэнтра. Тут будуць распрацоўвацца праграмныя комплексы і сістэмы бяспекі, якія ўкараняцца як на аб'ектах, так і ў цэлым у горадзе. У тым ліку і тыя, якія датычацца транспартнай інфраструктуры.

Падчас рэалізацыі канцэпцыі бяспечнага горада будуць выкарыстоўвацца самыя сучасныя тэхналогіі: інтэрнэт рэчаў, big data, штучны інтэлект і інфармацыйныя мадэлі аб'ектаў. Усё гэта дазволіць спрагназаваць надзвычайную сітуацыю і выпрацаваць меры для папярэджання інцыдэнтаў, а таксама як мага раней апавясціць насельніцтва і арганізаваць выратавальную працу.

— Універсітэт грамадзянскай абароны вылучаецца сваімі навуковымі дасягненнямі, — заўважыў **пасол Кітая ў Беларусі Цуй ЦЫМІН.** — У гэтай галіне ёсць чаму вучыцца ў нашых беларускіх партнёраў. Увогуле, само стварэнне цэнтра ідзе на карысць народаў абедзвюх краін. І гэта вельмі важны праект для рэалізацыі ініцыятывы «Адзін пояс, адзін шлях».

Інавацыйны праект з'явіўся дзякуючы вялікай супрацы Інстытута даследаванняў грамадскай бяспекі ўніверсітэта Цынхуа, кампаніі GSafety і Універсітэта грамадзянскай абароны МНС Беларусі.

Валяр'ян ШКЛЕННІК.

Надвор'е

Амаль без ападкаў, але вецер...

Сіноптыкі абяцаюць узмацненне ветру парывамі да 15—20 м/с

У трэцяй дэкадзе сакавіка ў нас захоўваецца даволі цёплае надвор'е з тэмпературным фонам на 3—7 градусаў вышэй за кліматычную норму. А ў наступныя выхадныя дні, пры чаргаванні атмасферных франтоў і абласцей павышанага ціску, чакаецца няўстойлівае надвор'е, паведамілі спецыялісты Рэспубліканскага цэнтра па гідраметэаралогіі, кантролі радыеактыўнага забруджвання і маніторынгу навакольнага асяроддзя Мінпрыроды.

Сёння ўдзень адаб'ецца ўплыў вобласці павышанага ціску і істотных ападкаў не прагназуецца. У многіх раёнах чакаецца ўзмацненне ветру парывамі да 15—20 м/с. Максімальная тэмпература паветра складзе ад плюс 6 да плюс 11 градусаў, па паўднёвым захадзе краіны — да 13 цяпла. І ў суботу надвор'е ў асноўным стане вызначаць вобласць павышанага атмасфернага ціску. Будзе пераважна без ападкаў, толькі ўдзень па крайнім паўночным захадзе краіны магчымы невялікія кароткачасовыя дажджы. Уначы месцамі па ўсходзе захаваецца парывісты вецер. Тэмпература паветра ўначы — ад мінус 3 градусаў да плюс 2 градусаў, удзень — плюс 6—13 градусаў, па паўднёвым захадзе — 14—16 цяпла.

А вось у нядзелю чарговая сістэма атмасферных франтоў з поўначы-захаду Еўропы прынясе новую порцыю вільготнага паветра. Уначы і раніцай на большай частцы тэрыторыі, днём у крайніх паўднёва-ўсходніх раёнах краіны пройдуць кароткачасовыя дажджы. Тэмпература паветра ўначы ад плюс 1 да плюс 7 градусаў, удзень будзе 6—12 цяпла.

Паводле папярэдніх прагнозаў айчынных сіноптыкаў, у панядзелак уначы прагназуецца без істотных ападкаў, удзень пераважна па паўночна-заходняй палове краіны кароткачасовыя ападкі, у асноўным мокры снег. Ноччу ў асобных раёнах слабы туман, на дарогах галалёдзіца. Уначы чакаецца ад мінус 3 да плюс 3 градусаў, удзень — 3—10 цяпла.

Сяргей КУРКАЧ.

Сталічны ЧАС

● У мінскіх гатэлях расце колькасць замежных пастаяльцаў. Па стану на пачатак гэтага года ў сталіцы функцыянавалі 45 гасцініц і сем гасцінічных комплексаў, паведамілі агенцтву «Мінск-Навіны» ў Галоўным статыстычным упраўленні Мінска. Летась тут спыніліся 584,2 тысячы замежных гасцей, з іх 367,3 тысячы — грамадзяне СНД. Найбольшая колькасць прыходзілася на жыхароў Расійскай Федэрацыі — 312,5 тыс., Кітая — 18,8 тыс., Германіі — 16,6 тыс., Літвы — 14,9 тыс., Польшчы — 13,8 тыс. Сярэдні кошт пражывання ў гатэлі беларускай сталіцы ў мінулым годзе склаў 94,2 рубля ў суткі (у 2017-м — 88 рублёў).

● У Мінску плануецца змяніць сістэму работы з неэксплуатуемым аўтатранспартам. Пра гэта паведаміў на пасяджэнні рабочай групы па пытаннях утрымання і добраўпарадкавання тэрыторый сталіцы першы намеснік кіраўніка адміністрацыі Фрунзенскага раёна Дзяніс Драпей, перадае карэспандэнт БелТА. Новыя падыходы мяркуюць вызначэнне адзінага аператара, адказнага за вываз і захоўванне кінутых машын, таксама прадугледжана арганізацыя дзевяці парковак, на якія будзе эвакуіравацца аўтахлам.

Будзь у курсе!

Здаў сеткі — пазбегнуў адказнасці

Пачынаючы з 20 сакавіка і на працягу ўсяго нерастава-га перыяду Дзяржаўная інспекцыя аховы жывёльнага і расліннага свету пры Прэзідэнце Рэспублікі Беларусь праводзіць маштабную кампанію па канфіскацыі браканьерскіх сетак. Грамадзянам прапануецца добраахвотна здаць іх, пры гэтым прыцягваць да адказнасці за захоўванне забароненых прылад лоўлі іх не будуць.

У перыяд веснавога нерасту вылаў рыбы сеткамі наносіць найбольшую шкоду яе ўзнаўленню. Прычыненую шкоду, якую кампенсуюць парушальнікі, вылічваюць па трайных таксах. Таму інспектары стараюцца адбіраць браканьерскія прылады да таго, як яны трапяць у вадаём, а іх гаспадары нажывуць масу праблем і фінансавых абавязацельстваў. Напрыклад, 18 сакавіка ў Столінскім раёне дзяржінспектары затрымалі траіх браканьераў, якія сеткамі налавілі больш за 40 кілаграмаў рыбы (45 ляшчоў і інш.). Цяпер ім трэба пакрыць амаль чатыры тысячы рублёў шкоды. Калі б яны папаліся пасля ўвядзення нераставаў забароны (з 20 сакавіка) — ім прыйшлося б заплаціць каля 12 тысяч рублёў.

Адказнасць за захоўванне сеткаматэрыялаў і гандаль імі была ўведзена ў студзені 2018 года артыкулам 15.36 КаАП Рэспублікі Беларусь. Палова канфіскаваных летась сетак (145 кіламетраў з 309 кіламетраў) былі выяўленыя якраз у працэсе захоўвання або пры спробе рэалізацыі. Уладальнікам забароненых прылад лоўлі давялося заплаціць немалыя штрафы.

У дачыненні да фізічных асоб санкцыя артыкула прадугледжвае ад 5 (127,5 рубля) да 50 (1275 рублёў) базавых велічынь штрафу, а ў дачыненні да прадпрымальнікаў, якія рызыкнулі падзарабіць на продажы сетак, — ад 10 (255 рублёў) да 200 (5100 рублёў) базавых велічынь.

У Дзяржінспекцыі папярэджваюць: нягледзячы на тое, што заканадаўчая норма, якая забараняе захоўванне і рэалізацыю сетак, дзейнічае ўжо больш за год, далёка не ўсім вядома, што нават старыя дзедаўскія сеткі, якія вісяць на гарышчы, могуць стаць прычынай для разгляду. Здаць такі «арсенал» можна абсалютна без наступстваў пры ўмове добраахвотнай выдачы.

Здарэнні

Скралі старыя тэлевізары

А на атрыманыя грошы зладзілі пікнік

У аператыўна-дзяжурную службу Лельчыцкага РАУС звярнуўся жыхар адной з вёсак раёна. Мужчына паведаміў аб тым, што невядомы, узламаўшы аконную раму, пранік у яго дачны дом, адкуль выкраў пяць старых тэлевізараў марак «Рэкорд», «Бярозка», «Гарызонт», «Віцязь» савецкай вытворчасці і стацыянарны тэлефон.

Супрацоўнікі інспекцыі па справах непаўналетніх хутка ўстанавілі невядомых, якія пакваліліся на чужое дабро. Імі былі трое мясцовых юнакоў, якія не дасягнулі паўналецця. Двое раней траплялі ў поле зроку міліцыі па фактах ужывання спіртнога. Як паведамляе група інфармацыі і грамадскіх сувязяў УУС Гомельскага аблвыканкама, прыяцелі вырашылі сустрэць першыя цёплыя дні выхадам на прыроду. Пытанне з фінансаваннем пікніка вырашылі за кошт дачніка. Выкраўшы тэлепрыёмнікі, яны разабралі іх на запчасткі. Тыя, дзе быў каляровы метал, здалі. Атрыманыя грошы патрацілі на цыгарэты і мяса для шашлыка.

Сяргей РАСОЛЬКА.

«Студэнтаў трэба задзейнічаць у кухні па «прыгатаванні» ведаў»

Калі няма гатовых рэцэптаў...

— Андрэй Дзмітрыевіч, ці падзяляеце вы думку, што дыплом як траставы сертыфікат універсітэта страчвае сваю значнасць? Адукацыя робіцца беспарапынным працэсам, «канструктарам» з ведаў, якія чалавек можа перасабраць, прычым неаднойчы за сваё жыццё...

— Я так бы радыкальна пра абясцэньванне дыплома ўсё ж не казаў, бо ён усё роўна застаецца важнай часткай біяграфіі чалавека — і навуковай, і прафесійнай, неад'емным складнікам партфоліа любога прафесіянала. Нас заўсёды ацэньваюць, усё мае сваё вымярэнне, у тым ліку і ў адукацыі. Таму для кагосьці заўсёды будзе важна, якую ВНУ ты скончыў. Але на рынку працы адбываюцца сур'ёзныя змены, якіх нельга не заўважаць: у знешнім асяроддзі яны больш імклівыя, чым у сферы адукацыі. У сілу сваёй традыцыйнай кансерватыўнасці ўніверсітэт і школа, не толькі ў нас, але і ўвогуле ў свеце, не заўсёды за імі паспяваюць.

Я, напрыклад, ведаю ІТ-кампаніі, кіраўнікоў якіх у значна большай ступені цікавіць, што ты ўмееш рабіць, і ў меншай — які ў цябе дыплом. Гэта пакуль не масавая практыка ў Беларусі, але пэўныя тэндэнцыі ўжо прасочваюцца. Свет паскараецца, робіцца стаўка на высокую тэхналагічнасць, змяняюцца погляды работадаўцы на тое, хто яму патрэбны, многія прафесіі адыходзяць у мінулае. Пакуль у нас у прыярытэце дыплом, але я не выключаю, што праз 20—30 гадоў будзе па-іншаму. Дарэчы, Марк Цукерберг, адзін з заснавальнікаў самай папулярнай сацыяльнай сеткі, сказаў: «Фэйсбук» — шыкоўны вопыт, мне проста пашанцавала. Але я шкадую, што не давучыўся ў каледжы, дзе табе даюць больш, чым ты ведаеш. Там ты проста атрымліваеш задавальненне, адкрываючы свет...»

— А як ва ўмовах нявызначанасці, калі пра будучыню мала што вядома, можна спраектаваць свой асобасны і кар'ерны рост?

— Трэба зразумець, што няма гатовых рэцэптаў і шаблонаў. І чым далей, тым болей непрадказальным будзе наша жыццё. Таму вучыць трэба не чамусьці канкрэтнаму. Філосафы кажуць, што самае сапраўднае веданне — гэта веданне аб сваім няведанні. І мы павінны вучыць студэнтаў бачыць вобласць свайго няведання, выходзіць за межы стэрэатыпаў, глядзець на рэчы з розных бакоў, бачыць будынак не толькі з

Фота Кастуся ДРОБАВА.

Андрэй КАРОЛЬ: «Вельмі цяжка навучыць студэнта мысліць нестандартна...»

фасада. **Але ці можна глядзець на свет нестандартна і нешаблонна, калі табе транслююць стандартную шаблонную інфармацыю, упакаваную і расфасаваную па розных дысцыплінах і вучэбных планах?** Гэта прыводзіць да таго, што з кожнай гадзінай у маладога чалавека з'яўляецца ўсё больш гатовых ведаў. Несці сумку ўсё цяжэй, але самае крыўднае, што, пакуль гэтыя веды яму транслююцца, яны ўжо паспяваюць састарэць.

Упэўнены, што студэнтам і школьнікам трэба вучыцца не канкрэтным ведам, а ўменню адкрываць сябе. І праз вывучэнне сябе вывучаць знешні свет, а не наадварот. Трэба выяўляць свае магчымасці, вучыцца ставіць мэты. Каб пабудаваць уласную траекторыю, калі няма дакладных арыенціраў, трэба абапірацца на свой патэнцыял, але для гэтага яго трэба раскрыць.

Патрэбны не «кладаўшчыкі», а стваральнікі

— Як вы лічыце: лекцыйная форма заняткаў сябе яшчэ не зжыла? Наколькі правільна падаваць веды на сподачку ў гатовым выглядзе? Можа, трэба пераходзіць да дыялогу?

— А чаму мы лічым, што лекцыя павінна абавязкова праходзіць у форме маналогу? Маналагічнасць адмаўляе перш за ўсё самастойны, творчы характар спасціжэння навучэнцамі навакольнага свету. **Звычайная трансляцыя інфармацыі працуе на «склад», на падрыхтоўку «кладаўшчыка», а не на выхаванне стваральніка свайго поспеху.** Вельмі цяжка навучыць мысліць нестандартна, калі адукацыйны працэс звесці да паведамлення шаблоннай інфармацыі ў выглядзе правіл, схем, класіфікацый, тэарэм і заканамернасцяў. Перадатачны характар адукацыі, заснаваны на інфармацыйным падыходзе, прыводзіць да таго, што студэнт на занятках іграе пасіўную ролю, следуючы за логікай выкладчыка. І тут ужо ўзнікае шэраг пытанняў. **Ці заўсёды тое, што нам даюць, мы бяром? Ці заўсёды тое, што ўзялі, становіцца нашым? І калі мы бяром, ці заўсёды прымнажаем?**

У нашай рэчаіснасці быць экіпіраваным ведамі яшчэ не азначае ўмення іх прымяняць. Атрыманае ад іншых, як правіла, страчваецца. Чаму студэнты часта кажуць: «Зразумеў я многае, але нічаму не навучыўся»? Каштоўнасць ведаў залежыць ад спосабу атрымання, але студэнтаў і навучэнцаў пазбаўляюць магчымасці ўдзельнічаць у кухні па іх «прыгатаванні». Сістэма трансляцыі загадзя правільнай інфармацыі не развівае творчы пачатак, які ёсць у кожным з нас...

Вядома, лекцыйная форма заняткаў будзе трансфармавацца, і ў нашым універсітэце ўжо многія выкладчыкі адмаўляюцца ад маналогу. Ёсць выкладчык і ёсць студэнт, настаўнік і вучань — і ад таго, як арганізаваны паміж імі дыялог, у вялікай ступені залежыць канчатковы вынік.

— У мінулым годзе ў БДУ быў створаны міжуніверсітэцкі партал «Крэатыўная адукацыя: метадалогія, змест, практыка». Ці стаў ён пунктам росту для сістэмы крэатыўнай адукацыі?

— Мы стваралі адкрытую інтэрактыўную інтэрнэт-пляцоўку з магчымасцю дыстанцыйнага ўдзелу ў яе рабоце ўсіх ахвотных і наладжвання дыялогу. Як я ўжо казаў, для падрыхтоўкі сучасных спецыялістаў, якія будуць запатрабаваныя наймальнікамі, патрабуецца пераход ад маналагічнага характару навучання да дыялогу, іншая метадалогія навучання, калі студэнта вучаць не браць «чужое», а ствараць уласны адукацыйны прадукт па кожнай канкрэтнай тэме. Я не магу сказаць, што кінутае ў зямлю зерне вырасла за год у буйное дрэва, было б наіўна меркаваць, што змяненні будуць адбывацца з такой хуткасцю, але пэўная частка педагогаў паглядзела на сваю дзейнасць пад іншым вуглом.

Эўрыстычнае навучанне, на якое мы робім стаўку, гэта навучанне на аснове дыялогу, якое раскрывае вучня. Студэнту прапануецца не ўзяць напрамую і засвоіць дасягненні чалавецтва, а вывучаць аб'екты рэчаіснасці (прыроды, тэхнікі, культуры, навукі) самастойна, па прапанаваным педагогам алгарытме. Найважнейшым элементам эўрыстычнага навучання выступае адкрытае заданне, на якое ў кожнага можа быць свой адказ і якое раскрывае ўнутраны патэнцыял навучэнца, матывуе яго на пошукі. Функцыі выкладчыка/настаўніка пры гэтым таксама змяняюцца: ён не дае веды, а арганізоўвае іх пошук. На другім этапе сваё супастаўляецца з чужым — назапашанымі чалавецтвам ведамі ў рамках пэўнай вучэбнай тэмы. У выніку студэнт здзяйсняе ўласныя адкрыцці, спазнае сябе... **У дыялагічнасці навучання закладзена магчымасць асабістага росту для студэнта ці школьніка:** апошні вучыцца ставіць уласныя мэты, супастаўляць, аналізаваць, дыскутаваць, развівае свае крэатыўныя якасці, стварае ўласны адукацыйны прадукт... І пытанні ён задае ўжо не інфармацыйнага плана, а аб'ёмныя, якія выходзяць за межы аднаго прадмета, у яго фарміруецца цэласнасць свету.

«Ведаю ІТ-кампаніі, кіраўнікоў якіх у значна большай ступені цікавіць, што ты ўмееш рабіць, і ў меншай — які ў цябе дыплом. Гэта пакуль не масавая практыка ў Беларусі, але пэўныя тэндэнцыі ўжо прасочваюцца».

Партал — гэта люстэрка дзейнасці нашых педагогаў. На ім размяшчаюцца і праводзяцца ў анлайн-рэжыме тэматычныя вебінары, круглыя сталы, семінары і канферэнцыі, дыскусіі, абмяркоўваюцца адукацыйныя стандарты, вучэбныя праграмы, тэхналогіі навучання.

Усе распрацоўкі выкладчыкаў БДУ ў сферы крэатыўнай адукацыі рэалізуюцца ў навучальным працэсе. Праведзена ўжо звыш 80 эўрыстычных заняткаў і каля 60 інтэрнэт-заняткаў, якія арыентаваныя на фарміраванне асобы студэнта, вучаць яго правільна ставіць мэты, супастаўляць, аналізаваць і ствараюць умовы для самарэалізацыі. На партале можна знайсці метадычныя распрацоўкі выкладчыкаў БДУ, апісанне іх майстар-класаў, відэапрэзентацыі перадавога педагагічнага вопыту, навукова-метадычныя артыкулы выкладчыкаў па актуальных праблемах развіцця ўніверсітэцкай адукацыі.

Фінансы і псіхалогія

— Андрэй Дзмітрыевіч, адна з задач, якую вы ставілі перад сабой пасля прызначэння на пасаду рэктара БДУ, — амаладжэнне кадравага складу. Скажыце, а ці лёгка маладому вучонаму зрабіць кар'еру ў БДУ? Напрыклад, стаць дэканам факультэта ці загадчыкам кафедры?

— У БДУ сёння працуюць больш як 2700 выкладчыкаў. Я лічу, што галоўнае ўсё ж такі не ўзрост, а гатоўнасць да перамен. І для мяне важна, каб на кіруючую пасаду прыйшоў той, хто хоча перамен. У гэтага чалавека гараць вочы, ёсць свая стратэгія, бачанне, што можна зрабіць на маленькай кафедры (а іх у нас 154), каб рэалізаваць стратэгічныя мэты ўніверсітэта. Можа быць, ён менш ведае, чым той, хто шмат ведае, але не хоча далейшага прагрэсіўнага руху. Калі аперыраваць лічбамі, то **кожны чацвёрты загадчык кафедры ў нас змяніўся. Сярэдні ўзрост новых загадчыкаў — 44 гады. І прыкладна кожны трэці дэкан у нас таксама новы. Іх сярэдні ўзрост — 39 гадоў. Амаладзілася таксама прыкладна 50 працэнтаў прарэктарскага корпуса. Сярэдні ўзрост новых прарэктараў — 47 гадоў.** Напрыклад, наш прарэктар па вучэбнай рабоце і інтэрнацыяналізацыі адукацыі абараніў доктарскую ў 36 гадоў. Я лічу, што гэта добры прыклад для іншых. Новаму дэкану геаграфічнага факультэта — 38 гадоў, фізічнага — 37 гадоў. Гэта людзі не з вуліцы — яны выраслі і сфарміраваліся як прафесіяналы на сваім факультэце.

— Вы ўкаранілі механізм рэйтынгавай аплаты працы ўсіх катэгорый супрацоўнікаў універсітэта. Як калектыў паставіўся да гэтага наваўвядзення?

— Спадзяюся, з разуменнем. Абмеркаванне ў працоўных калектывах доўжылася больш як чатыры месяцы, мы шмат дыскутавалі, улічылі кожны голас. Па выніках рэйтынгавых ацэнак, выстаўленых за 2018 год, штомесячная дадатковая прэмія была прызначана 30 працэнтам выкладчыкаў БДУ.

У рэйтынгавай сістэме вынікі ацэньваюцца па аб'ектыўных крытэрыях, якія адлюстроўваюць вучэбна-метадычную, навуковую, арганізацыйную і выхаваўчую работу выкладчыкаў. Тэхнічная ўнікальнасць рэйтынгу прафесарска-выкладчыцкага складу заключаецца ў поўнай аўтаматызацыі працэсаў выстаўлення рэйтынгавай ацэнкі, разліку і прызначэння прэмій. Гэта дазваляе мінімізаваць суб'ектыўны фактар пры аналізе паказчыкаў эфектыўнасці работы выкладчыкаў.

Унутрыўніверсітэцкі рэйтынг паспрыяў таму, што многія супрацоўнікі цяпер задаюць пытанні накшталт «Якія параметры мне трэба закрыць, паб падняцца ў рэйтынгу?..». І справа тут не толькі ў фінансах, але і ў псіхалогіі. А мы, між іншым, бачым, што нават для таго, каб нам утрымацца ў двух працэнтах найлепшых універсітэтаў свету, трэба, каб кожны супрацоўнік з навуковай ступенню за год падрыхтаваў і апублікаваў свой артыкул у прэстыжным навуковым выданні. Праз рэалізацыю кадравай палітыкі мы маем унікальныя і для БДУ, і для ўсёй краіны вынікі ў навуковай дзейнасці. Летась ва ўніверсітэце былі абаронены і зацверджаны 71 кандыдацкая дысертацыя і 8 доктарскіх.

І хачу дадаць, што ў нас **не было ніводнай скаргі ў апеляцыйную камісію ва ўніверсітэце,** значыць, інструменты вымярэння эфектыўнасці дзейнасці выкладчыкаў працуюць. Калі работнік не задаволены налічанымі яму баламі, ён мае права пра гэта заявіць.

— А ці можаце вы з упэўненасцю сказаць, што ведаеце, як павінен развівацца вядучы нацыянальны ўніверсітэт? Вам вядомыя рэцэпты поспеху?

— Трэба стварыць такія ўмовы, каб кожны змог рэалізаваць свой патэнцыял і гэта мела б кумулятыўны эфект для ўсяго ўніверсітэта. Вось самая галоўная ўмова. Стратэгія БДУ распрацавана толькі на тры гады, плануваць далей сэнсу няма, бо свет змяняецца вельмі хутка. Мы разумеем, што ўвайсці ў 1 працэнт найлепшых ВНУ (першыя тры сотні) надзвычай складана. На сусветным адукацыйным рынку разгарнулася рэальная вайна за дамінаванне, за права ўплываў, амаль як у спорце. І рэйтынгі — гэта пэўная маніпуляцыя. Я ведаю ўніверсітэты, якія не займаюць высокія пазіцыі ў сусветных рэйтынгах, таму што не адпавядаюць заходнім шаблонам, але яны працуюць на найвышэйшым узроўні. Рэпутацыя ВНУ — гэта індустрыя. У цябе ўкладваюць грошы, і ты займаеш высокія пазіцыі ў рэйтынгу. А чым вышэй твая пазіцыя, тым больш грошай у цябе ўкладваюць. Першая тройка і першая сотня ВНУ амаль не змяняюцца. Любога навічка тут жа пачынаюць «выпіхваць». Крытэрыі ці «правілы гульні» змяняюцца кожны год. Можна, канешне, махнуць на іх рукой, але можна разглядаць рэйтынгі, як нейкі маяк: у якім напрамку нам рухацца, як развіваць універсітэцкую навуку, як расстаўляць акцэнты ў рабоце? Публікацыйная актыўнасць нашых вучоных — вельмі важны паказчык у рэйтынгах. Значыць, будзем яе стымуляваць. Для фарміравання іміджу ўніверсітэта, яго акадэмічнай рэпутацыі прысутнасць у рэйтынгах, за якімі сочыць сусветная супольнасць, усё ж такі важная. Галоўнае — не стаяць на месцы...

Гутарку вяла Надзея НІКАЛАЕВА.

Поўны тэкст інтэрв'ю шукайце на партале zviazda.by

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

ПІЦЦЁ НЕ СМЯЦЦЁ...

Вярнуўшыся з арміі, Кастусь, як многія іншыя тады, запісаўся на курсы шафёраў, атрымаў правы. Пасля гэтага ў яго з'явіліся праца, грошы і новыя сябры. З імі можна было хадзіць у кіно ды на танцы, ці выпіць гарэлкі. Ды каб чарку-другую, а то ж... сварыліся на Косцю бацькі.

Неяк раз вяртаецца ён з гулянкі (дома ўсе ўжо спяць), а яго, як на ліха, смага душыць. Улукаткі зайшоў у кухню (п'яны то п'яны, а помніў, што на прыпечку кампот стаіць — з сушаных яблычкаў). Абмацаў гаршчок, што называецца, прылажыўся ды заваліўся спаць.

Раніцай падымаецца на працу ісці, але ж спачатку маці паснедаць кліча. А заадно пытаецца:

— І каму гэта надурыла пойла цялячае выпіць?

— А дзе яно было? — не разумее Косця.

— Як дзе? У гаршчэчку на прыпечку.

— Дык там жа кампот заўсёды стаяў...

— Ён і цяпер стаіць...

— А я што ноччу выпіў?!

За сталом грымнуў смех.

— Малайчына, сынок, — «пахваліла» маці. — Ты ўжо цялятка стаў аб'ядаць. Так, крый бог, і да свінак дойдзеш, бо гарэлка яна такая: да добрага не давядзе, а вось да дурнога... На суседа вунь паглядзі...

Пагаварылі так бацькі ды чамусьці ўспомнілі, як Косця, малы, гуляў са стальным абручыкам і неяк жа прымудрыўся яго на шыю ўздзець: туды жалязяка лёгка ўскочыла, а вось назад — аніяк...

— Паўвёскі тады на раду сабралася, — успамінаў бацька. — На шыйцы пілаваць той абруч ніяк не выпадала. Вырашылі пастрыгчы нагала — «пацяплела» як быццам. Намылілі галаву, пагалілі — усё роўна то нос замінае, то вушы... Думалі, у школу пойдзеш з «ашыйнікам».

— Падумаеш — страх вялікі, — насупіўся Косця. — Ну, хадзіў бы з «ашыйнікам» — цяпер гэта модна.

— А зручна як, — засмяяўся бацька. — На ланцуг бы зараз навязалі, можа, гарэлкі не піў бы.

— П'яніцу знайшлі, — пакрыўдзіўся сын і выскачыў з-за стала.

...Ён тады быў аматарам выпіць. А вось «прафесіяналаў» і сапраўды не лішне было б пасадзіць на нейкі ланцуг?

Галіна Нічыпаровіч,

в. Магільна, Уздзенскі раён.

КУФЭРАК АДЧЫНЯЎСЯ ПРОСТА...

Неяк перад развалам Саюза давялося пабыць у адной кампаніі, пабачыць бы паслухаць беларуса, які ў канцы вайны трапіў у палон, застаўся ў Англіі. Родныя ведалі пра яго, што жывы, — і ўсё: пісьмаў не пісалі, у размовах не згадвалі, бо скажы каму, што радня за межамі, — бог ведае, чым гэта скончыцца... Вось і маўчалі, пакуль «жалезная заслона» не рухнула. А ўжо тады — прыехаў свояк у родную вёску.

За сталом, апроч іншага, зайшла размова пра дробныя крадзяжы — пра тое ж малако з фермы ці збожжа з гумна...

Здзівіўся прыезджы: «А як гэта?»

Яму кажуць, што ўсё ж вакол калгаснае... І пытаюць: «А ў вас хіба не так?»

Адказ «англічаніна» прымусіў мяне яшчэ больш запаважаць тэхнічны прагрэс. Рэч у тым, што працаваў наш зямляк на кандытарскай фабрыцы, дзе вытворчасць была добра аўтаматызаваная. Гэта значыць, што «дозы» ўсіх кампанентаў адмяралі аўтаматы. «І калі ў выраб не трапляла пэўная колькасць прадукту, — расказваў зямляк, — канвеер проста спыняўся. З-за чаго і з-за каго — знаходзілі тут жа».

Амаль у той жа час мая знаёмая працавала на камбінаце кааператыўнай прамысловасці, дзе выпякалі хлеб, баранкі, кексы... «Цягнулі мы ўсяго патроху», — расказвала жанчына. — «А як жа ахова? — здзівіўся я. — Чаму прапускала?» — «А чаму б не прапускаць, калі ў сумках нічога... Мы іншае прыдумалі. За агароджай раслі кусты вербалозу і сярод іх — адзін клён. Перад канцом змены самыя смелыя беглі да плота, адсоўвалі гнілаватую дошку, пералазілі на іншы бок. І ўжо там падвешвалі на дрэва торбачкі з крадзеным. Зручна: з-за лістоў ды кустоў ніхто нічога не бачыць, сабакі не дастануць... А пасля змены можна смела выйсці за прахадную і ўсё забраць.

Ведалі пра гэты «канал» нямногія людзі, — працягвала жанчына, — і ўсё ішло добра, пакуль аднойчы торбачкі... не зніклі. Не аказалася іх і ў наступную змену. Сталі пільнаваць. Бачым — з гэтага боку да лаза ніхто не падыходзіць... Значыць, з таго... Але хто?

Таямніца адкрылася зусім нечакана. Неяк на камбінат прыйшла былая работніца, якую мусілі пайсці на пенсію. А ёй так крыўдна было, што нехта застаўся, што па-ранейшаму зарабляе ды яшчэ і крадзе... Яна ведала як... Ну і здымала».

«Чым жа гэта скончылася?» — пацікавіўся я. — «А тым, што на камбінат прыйшоў новы дырэктар, паставіў агароджу з бетонных пліт. А потым і новае абсталяванне, з якім ужо не ўкрадзеш».

Вось так. Куфэрак адчыняўся проста...

Валерый Гаўрыш,

г. Чавусы.

ВЯРТАННЕ БЛУДНАГА МУЖА

Кожная нешчаслівая сям'я нешчаслівая па-свойму — заўважыў некалі класік. Шчасце маіх суседзяў Зосі і Андрэя некалі рассыпалася, як той картачны домік, а потым...

Зрэшты, пачынаць прыйдзецца здалёк.

Некалі мой сусед Андрэй уладкаваўся працаваць шафёрам у будаўнічым трэсце. Спачатку быў, што называецца, на падхваце: з банка ды ў банк вазіў бухгалтарак, па справах — намеснікаў і толькі потым — самога кіраўніка. А што — праца не пыльная, Андрэю падабалася. Тым больш што шэф паспрыяў сям'і ў атрыманні добрай кватэры. Ён жа, ідучы на нейкую нараду, не прымушаў кіроўцу тупа чакаць, пакуль яна скончыцца, а моўчкі дазваляў «пабамбіць», гэта значыць на казённай машыне зарабіць сабе грошай. У сям'і, дзе расло двое жэўжыкаў, яны заўсёды былі дарэчы, а калі стала здавацца, што ўжо і дастаткова, Андрэй стаў крыху заціскаць... На ўсякі пажарны... Нібы ведаў, што выпадак такі надарыцца.

І сапраўды: на нечым пагарэў-такі ягоны шэф-дабрадзей — паляцеў з пасады. Следам за ім без працы застаўся кіроўца. Трохі патаксаваў на сваёй машыне, як на казённай. Не дзіва, што дабіў (бо нешта паправіць прывычкі не меў), а горш за тое — учыніў аварыю, на два гады пазбавіўся правоў. І вось тут ужо сарваўся — стаў выпіваць. Штодня...

Скончылася гэта банальна: жонка сабрала ягоныя рэчы і выставіла за дзверы.

Вось так Андрэй апынуўся ў сваёй старой аднапакаёўцы — нядобрай кватэры, бо хутка ўсе п'яніцы ведалі, што ў ёй можна выпіць, пагуляць у карты і нават паспаць. Гаспадар за гэта мала браў — выпіць ды нешта з'есці. Ён лічыў, што вось так нават эканоміць — не траціць сваю заначку.

Яе, пакуль жыў з сям'ёй, Андрэй трымаў у гаражы. Цяпер — пабаяўся, што жонка знойдзе, і перанёс у кватэру. Схованку зрабіў у канапе, якую на першым годзе сямейнага жыцця прывезлі з камісійнай крамы і ў якой ад былых гаспадароў засталася праедзеная мышамі дзірка ў тканіне, што абцягвала спінку ззаду. Туды спакойна пралазіў кулак... Андрэю заставалася купіць адмысловых цвікоў, прыбіць імі тканіну па перыметры і адзін цвічок «адкусіць», каб той абы трымаўся ў рэйцы.

Карацей, схованка была — лепш не трэба! Як яму здавалася. Але ж...

Недзе праз месяц бадзяжнага жыцця Андрэй з пнеўманіяй загрымеў у бальніцу. Жонка ды дзеці, пачуўшы пра гэта, ну вядома ж, захацелі наведаць — і яго, і потым сваю былую кватэру, навесці там нейкі парадак і ўрэшце... выкінуць старую канапу.

— Можа, ранавата яе на сметнік? — спытала адна з суседак, пачуўшы шум.

— Самы раз, — адказала Зося. — У кватэры яшчэ адна ёсць — лепшая.

— А можна гэту я забяру? На дачу.

— Ды калі ласка!

Жонка — дазволіла, а вось Андрэй, пачуўшы пра гэта, як не звар'яцеў: раззлаваўся, пакрыўдзіўся, а галоўнае, тут жа... паправіўся — папрасіўся дамоў.

...Суседка — не старая яшчэ ўдава — убачыўшы ў вочка, што цвяродзы яму адчыніла. (Канапа стаяла ў калідоры. Андрэй аж сеў на яе з той радасці.)

Гаспадыня прапанавала грошы (хоць старая, але ўсё ж такі мэбля). «Госць» адмовіўся, а вось чаю — дык папрасіў.

Жанчына, здзівілася, рушыла ў кухню. Андрэй застаўся на канапе — газеты пачытаць. А сам, улучыўшы момант, апусціў руку за спінку, абмацаў запаветны цвічок... Заначка была на месцы! Забраў! Рукі засвярбелі ўсё пералічыць.

Так што ў гасцях ён не затрымаўся — пакіраваў да сябе, стаў думаць, куды ж схаваць грошы. А ў дзверы тым часам ужо званілі: былыя «сябрукі», убачыўшы ў вокнах святло, прыйшлі выпіць за яго здароўе!

Але Андрэй не адчыняў, ён ашалела насіўся па кватэры. Пакунак з грашыма засунуў у дзірку пад ваннай, потым — пад духоўку, на антрэсолі, пад плінтус, у старую бляшанку з крупамі, у кішэнь паліто, пад трубу ўнітаза, пад газеты між аконнымі рамамі...

У першым месцы яго кроўныя (не з неба ж зваліліся — зарабіў, для сябе, для дзяцей!) маглі размокнуць, у другім — згарэць, у трэцім, пятым, дзясятым на іх маглі напароцца сябры-сабутэльнікі, што для грошай не лепш, чым вада і агонь...

А таму, зацісnуўшы пад пахай пакунак з добрай тысячай долараў, Андрэй паехаў да жонкі.

...Па чарзе потым расказвалі, як ён перапрашаў ды каяўся. «Ну хоць ты карціну пішы — пад назвай «Вяртанне блуднага мужа», — смяялася Зося...

І таму, сказаўшы сваё цвёрдае: «Да першай п'янкі», усё даравала.

З тога самага дня Андрэй і трымаецца: знайшоў работу. І не п'е — каторы гадок... Нават на вяселлях дзяцей.

В. Сідарэвіч,

г. Бабруйск.

Рубрыку вядзе Валянціна ДОЎНАР.

Неасабісты суб'ектыў

ДУМКІ Ў СЕЦІВЕ НАРАДЖАЮЦЬ ПАЧВАР

Аб уласнай канцэпцыі інфармацыйнай бяспекі

ПРЫНЯТАЯ на гэтым тыдні Канцэпцыя інфармацыйнай бяспекі нашай краіны выклікала вялікую цікавасць і хвалю абмеркаванняў. Што, уласна, і не дзіўна: у век развітых высокіх тэхналогій, калі інфармацыя распаўсюджваецца хутчэй, чым святло, кожная дзяржава, якая хоча застацца незалежнай, павінна ўмець сябе і ў гэтам плане абараніць. За краіну цяпер можна быць спакойным — прадугледжаны інструменты і рычагі гэтай абароны. Чаго не скажаш пра асабістую інфармацыйную бяспеку яе насельнікаў — нас з вамі, актыўных карыстальнікаў усіх найноўшых дасягненняў тэхнічнага прагрэсу. Клапаціцца аб якой павінны мы самі. Пакуль што гэтага разумення ў многіх з нас, на жаль, няма. Чым гэта можа скончыцца? У нашым, дробна-ўласным маштабе — таксама стратай незалежнасці і разбурэннем. Асобы, сям'і, кар'еры, жыцця — гэта ўжо як «пашанцуе».

Я ўпершыню зрабіла такую выснову, здавалася б, відавочную, літаральна днямі, калі, пачытаўшы вельмі сумнеўны з пункту гледжання прыстойнасці пост адной са сваіх сеткавых сябровак (і па прывычцы ўсміхнуўшыся: што з яе возьмеш, яна і ў кампаніі такая, бывае, як ляпне што), звярнула ўвагу на каментарыі, якія ёй на гэты пост пісалі зусім незнаёмыя людзі. Чаго там толькі не было! Пачынаючы ад абраз знешнасці да жадання заняцца з ёй, выбачайце, сексам у вычварэнскіх формах і пагроз знайсці яе і гэта самае жаданне ажыццявіць. Сяброўка вельмі хутка свой пост разам з каментарыямі са старонкі прыбрала, але дзе гарантыя, што хтосьці з хворых на галаву ці, наадварот, вельмі разумных наведвальнікаў яе акаўнта (а доступ ёсць для ўсіх ахвотных — заходзіць хто хоча, глядзі і пішы што хочаш) не захаваў скрыншот яе старонкі ў сябе на камп'ютары. Дзеля чаго? Напрыклад, дзеля таго, каб падпільнаваць яе дзе ў завуголлі (гэта ў «хворым» выпадку). Ці, калі штосьці ад сяброўкі будзе трэба (не аддаваць ёй буйную пазыку, напрыклад, або каб яна саступіла больш выгаднае месца на працы, або проста адпомсціць за нейкую крыўду), проста тую захаваную старонку выцягнуць на свет божы (гэта ў выпадку «занадта разумным»). І ў адным, і ў другім варыянце пацярпелай будзе толькі аўтарка таго легкадумнага поста. І ўпраўленне «К» да гэтай справы не прыцягнеш — прыкмет віртуальнага злачынства тут не відаць, хіба што прыкметы элементарнай віртуальнай дурасці і неабачлівасці.

На хвалі гэтых разважанняў я пачала вывучаць у адной з сацыяльных сетак публікацыі сваіх «фрэндаў». Да гэтага разглядала тое, што яны пішуць, як фрагменты нашай асабістай размовы — сам-насам ці ў вельмі цеснай кампаніі блізка знаёмых людзей, дзе можна пра што заўгодна — і пра інтымнае жыццё, і пра грошы, і пра тое, што раздражняе, і бялізнай новай пахваліцца, і з нейкай няёмкай сітуацыі пасмяяцца, і самыя праваакацыйныя думкі выказаць... А цяпер прыйшло (лепш позна, чым ніколі!) разуменне: публікаваць штосьці на асабістай старонцы ў сеціве — тое самае, што крычаць усё гэта ў рупар на вялізнай-вялізнай плошчы, напоўніцу набітай людзьмі. У большасці сваёй гэта людзі выпадковыя, але што перашкодзіць ім, калі штосьці ў тваім выступленні не спадабаецца, сцягнуць цябе з трыбуны ды яшчэ і закідаць камянямі?..

Пасля дзівімся: чаму пасля выдатнага, здавалася б, сумоўя, работадаўца адмовіў у месцы? А ён проста праманіторыў тваю старонку «УКантакце», а там... Ды яму магло не спадабацца што заўгодна: спасылка на блатную песню з пазнакай «Амаль пра мяне», фота ў сямейных трусах, танцы на стале на навагодняй вечарыне — тое, што выклаў у сеціва «па прыколе», каб падзяліцца з «фрэндамі», пра што ўжо і не памятаеш. А яно боўталася недзе ў бязмежным чэраве інтэрнэту і выплыла ў самы непрыдатны момант. Сёння ты пакпіў у сваім акаўнце са знешняга выгляду сцюардэс авіякампаніі, а заўтра гэта самая авіякампанія ўносіць цябе ў свой «чорны спіс» і білетаў на вельмі патрэбны табе рэйс не аказваецца... Рэаліі віртуальнага жыцця.

НЯДАЎНА прачытала з гэтай нагоды цікавае даследаванне — як людзі самі фактычна разбурылі сваё жыццё адной публікацыяй у сацыяльных сетках. Прыклады ў ім замежныя, але ж мы ўсе — дзеці планеты Інтэрнэт. Амерыканка, якая з Нью-Ёрка ляцела на поўдзень Афрыкі, седзячы ў самалёце, жартам напісала на сваёй старонцы: «Спадзяюся, не захварэю на СНІД. Жартую. Я ж белая». Гэтыя тры фразы каштавалі ёй кар'еры ў вядомай карпарацыі, яе прозвішча стала сінонімам расізму, яе пагражалі забіць, каб вярнуць добрае імя, яна працавала валанцёрам у адным з найбяднейшых раёнаў Эфіопіі. Іншая яе суайчыннiца зрабіла «прыкольнае» фота ля манумента загінулым воінам і выклала на старонцы ў «Фэйсбуку». Вынік — засталася без працы, атрымлівала пагрозы, паўтара года не выходзіла з дому, лячылася ад дэпрэсіі... А жыхар Лондана перад паездкай у ЗША напісаў на сваёй старонцы аб сваіх планах «парваць» Амерыку. Пакуль даляцеў, яго ўжо чакалі супрацоўнікі спецслужбаў. І сустрэлі як патэнцыйнага тэрарыста. У прамых і пераносных значэннях разбірацца нікто не стаў. Праўда, пасля небараку вызвалілі-такі, але ўезд у ЗША забаронены яму на ўсё астатняе жыццё.

На пачатку 2000-х ад прафесара журналістыкі Ясена Засурскага давялося пачуць азначэнне інтэрнэту: маўляў, гэта плот, на якім напісана непрыстойнае слова, якое чытаюць усе, хто ідзе міма, але нікому дакладна невядома, хто яго напісаў. Прайшло няшмат часу, а ўжо ўсё па-іншаму: пра аўтара не толькі даведаюцца — знойдуцца і тыя, хто яго ў спісаны плот з асалодай тыцне носам.

Алена ЛЯЎКОВІЧ.

ОАО «КОНДИТЕРСКАЯ ФАБРИКА «СЛОДЫЧ»
осуществляет реализацию следующей техники:

✓ **ТРАКТОР МТЗ 82.1,**
1992 года выпуска по цене 9 600,00 руб. без учета НДС.

✓ **АВТОМОБИЛЬ MAZDA 6,**
2004 года выпуска по цене 6 760,00 руб. без учета НДС.

Телефоны для справок:
8 (017) 398 97 37; + 375 29 355 20 67; + 375 29 121 0 441.

Место расположения объектов:
г. Минск, ул. Радиальная, 54/2. УНП 100129695

ОАО «Новое стекло»

БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС
на 31 декабря 2018 года

Организация	ОАО «Новое стекло»
Учетный номер плательщика	101180535
Вид экономической деятельности	заготовка вторичного вырья
Организационно-правовая форма	акционерная
Орган управления	Мингорисполком
Единица измерения	тыс. руб.
Адрес	220035, г. Минск, ул. Тимирязева, 67, офис 1317

Активы	Код строки	На 31 декабря 2018 года	На 31 декабря 2017 года
1	2	3	4
I. ДОЛГОСРОЧНЫЕ АКТИВЫ			
Основные средства	110	69	98
Вложения в долгосрочные активы	140	(1)	(1)
ИТОГО по разделу I	**190**	**68**	**97**
II. КРАТКОСРОЧНЫЕ АКТИВЫ			
Запасы	210	19	9
в том числе:			
материалы	211	7	7
готовая продукция и товары	214	12	2
Расходы будущих периодов	230	1	1
Налог на добавленную стоимость по приобретенным товарам, работам, услугам	240	4	8
Краткосрочная дебиторская задолженность	250	2	6
Денежные средства и их эквиваленты	270	10	2
ИТОГО по разделу II	**290**	**36**	**26**
БАЛАНС	**300**	**104**	**123**
Собственный капитал и обязательства	**Код строки**	**На 31 декабря 2018 года**	**На 31 декабря 2017 года**
1	2	3	4
III. СОБСТВЕННЫЙ КАПИТАЛ			
Уставный капитал	410	10	10
Добавочный капитал	450	7	3
Нераспределенная прибыль (непокрытый убыток)	460	29	30
ИТОГО по разделу III	**490**	**46**	**43**
IV. ДОЛГОСРОЧНЫЕ ОБЯЗАТЕЛЬСТВА			
Краткосрочная кредиторская задолженность	630	58	80
поставщикам, подрядчикам, исполнителям	631	16	23
по авансам полученным	632	4	4
по налогам и сборам	633	10	4
по социальному страхованию и обеспечению	634		2
по оплате труда	635	2	1
по лизинговым платежам	636	26	46
ИТОГО по разделу V	**690**	**58**	**80**
БАЛАНС	**700**	**104**	**123**

ОТЧЕТ
о прибылях и убытках
за январь – декабрь 2018 года

Наименование показателей	Код строки	За январь – декабрь 2018 года	За январь – декабрь 2017 года
1	2	3	4
Выручка от реализации продукции, товаров, работ, услуг	010	342	312
Себестоимость реализованной продукции, товаров, работ, услуг	020	(81)	(65)
Валовая прибыль	030	261	247
Расходы на реализацию	050	(233)	(179)
Прибыль (убыток) от реализации продукции, товаров, работ, услуг	060	28	68
Прочие доходы по текущей деятельности	070		4
Прочие расходы по текущей деятельности	080		(1)
Прибыль (убыток) от текущей деятельности	090	28	71
В том числе			
Доходы по финансовой деятельности	120	1	-
в том числе			
курсовые разницы от пересчета активов и обязательств	121	1	-
прочие доходы по финансовой деятельности	122	-	-
Расходы по финансовой деятельности	130	(6)	(1)
в том числе			
проценты к уплате	131		(1)
курсовые разницы от пересчета активов и обязательств	132	(4)	-
прочие расходы по финансовой деятельности	133	(2)	-
Прибыль (убыток) от инвестиционной и финансовой деятельности	140	(5)	(1)
Прибыль (убыток) до налогообложения	150	23	70
Налог на прибыль	160	(4)	(13)
Прочие платежи, исчисляемые из прибыли (дохода)	200	(4)	-
Чистая прибыль (убыток)	210	15	57
Результат от переоценки долгосрочных активов, не включаемый в чистую прибыль (убыток)	220	4	3
Результат от прочих операций, не включаемый в чистую прибыль (убыток)	230		(20)
Совокупная прибыль (убыток)	240	19	40

Руководитель С. В. Варвашеня

Главный бухгалтер С. Н. Варвашеня

8 февраля 2019 г.

РЕЗУЛЬТАТЫ РЕКЛАМНОЙ ИГРЫ
«АВТО ОТ МАСТЕРКАРД. ФЕВРАЛЬ»

Организатор рекламной игры: ЗАО «Сэлмон-Графикс», юридический адрес: 220073, г. Минск, ул. Ольшевского, д. 22, пом. 11, комн. 43, УНП 100843219, зарегистрировано решением Минского горисполкома от 2 декабря 2008 г.

Рекламная игра называется «Авто от Мастеркард. Февраль».

Срок проведения рекламной игры: в период с 1 февраля по 28 марта 2019 года (включая периоды розыгрышей и вручения призов).

Территория проведения рекламной игры: автозаправочные станции предприятий по нефтепродуктообеспечению, входящих в состав Государственного производственного объединения «Белоруснефть», находящихся в Республике Беларусь.

Свидетельство о государственной регистрации рекламной игры № 3471 выдано Министерством антимонопольного регулирования и торговли Республики Беларусь 16 января 2019 г.

В рекламной игре приняло участие 107 995 физических лиц.

Призовой фонд разыгран полностью.

Победитель рекламной игры «Авто от Мастеркард. Февраль»:

Главный приз № 1 – Автомобиль Hyundai Accent, № кузова Z94K241BAKR092524 и денежные средства для уплаты налога в размере 3 866,83 бел. руб.

№ п/п	№ Шанса	Номер карты	ФИО победителя	Населенный пункт
1	060503	2000006307767	Ахматгалиев Федарис Ахтямович	Барановичи

Телефон горячей линии по вопросам проведения рекламной игры: (МТС – 033, Velcom – 029, Life – 025) 6 431 431, круглосуточно

Могилевский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки» сообщает о проведении 05.04.2019 повторного аукциона

Лот № 1: 76/1000 долей капитального строения с инв. № 700/С-85822 – здание гаражей на 20 автомашин (машино-место № 1.1, инв. № 1000093300, площадью 28,23 кв. м и часть электрощитовой площадью 0,22 кв. м).
Начальная цена продажи: 9 929,00 бел. руб. с учетом НДС.
Сумма задатка: 992,90 руб.

Лот № 2: 82/1000 доли капитального строения с инв. № 700/С-85822 – здание гаражей на 20 автомашин (машино-место № 1.2, инв. № 1000093400, площадью 30,47 кв. м и часть электрощитовой площадью 0,22 кв. м).
Начальная цена продажи: 10 710,76 бел. руб. с учетом НДС.
Сумма задатка: 1 071,08 руб.

Лот № 3: 44/1000 доли капитального строения с инв. № 700/С-85822 – здание гаражей на 20 автомашин (машино-место № 3.1, инв. № 1000093700, площадью 16,27 кв. м и часть электрощитовой площадью 0,21 кв. м). Ворота Р 1770-АС инв. № 2030091000.
Начальная цена продажи: 6 384,72 бел. руб. с учетом НДС.
Сумма задатка: 638,47 руб.

Лот № 4: 44/1000 доли капитального строения с инв. № 700/С-85822 – здание гаражей на 20 автомашин (машино-место № 3.2, инв. № 1000093800, площадью 16,38 кв. м и часть электрощитовой площадью 0,21 кв. м). Ворота Р 1770-АС инв. № 2030090900.
Начальная цена продажи: 6 423,11 бел. руб. с учетом НДС.
Сумма задатка: 642,31 руб.

Лот № 5: 71/1000 доли капитального строения с инв. № 700/С-85822 – здание гаражей на 20 автомашин (машино-место № 7, инв. № 1000094300, площадью 26,20 кв. м и часть электрощитовой площадью 0,22 кв. м). Ворота Р 1770-АС инв. № 2030092000.
Начальная цена продажи: 9 963,28 бел. руб. с учетом НДС.
Сумма задатка: 996,33 руб.

Лот № 6: 79/1000 доли капитального строения с инв. № 700/С-85822 – здание гаражей на 20 автомашин (машино-место № 8, инв. № 1000094400, площадью 29,40 кв. м и часть электрощитовой площадью 0,22 кв. м). Ворота Р 1770-АС инв. № 2030092100.
Начальная цена продажи: 11 080,08 бел. руб. с учетом НДС.
Сумма задатка: 1 108,01 руб.

Лот № 7: 48/1000 доли капитального строения с инв. № 700/С-85822 – здание гаражей на 20 автомашин (машино-место № 10, инв. № 1000094600, площадью 17,77 кв. м и часть электрощитовой площадью 0,22 кв. м). Ворота Р 1770-АС, инв. № 2030091900.
Начальная цена продажи: 6 996,79 бел. руб. с учетом НДС.
Сумма задатка: 699,68 руб.

Лот № 8: 42/1000 доли капитального строения с инв. № 700/С-85822 – здание гаражей на 20 автомашин (машино-место № 11.1, инв. № 1000094700, площадью 15,45 кв. м и часть электрощитовой площадью 0,22 кв. м). Ворота Р 1770-АС, инв. № 2030091800.
Начальная цена продажи: 6 211,55 бел. руб. с учетом НДС.
Сумма задатка: 621,16 руб.

Лот № 9: 42/1000 доли капитального строения с инв. № 700/С-85822 – здание гаражей на 20 автомашин (машино-место № 11.2, инв. № 1000094800, площадью 15,45 кв. м и часть электрощитовой площадью 0,22 кв. м).
Начальная цена продажи: 5 468,80 бел. руб. с учетом НДС.
Сумма задатка: 546,88 руб.

Имущество расположено по адресу: г. Могилев, пр-т Шмидта, 28г, на земельном участке с кадастровым номером 740100000005003209, общей площадью 0,1032 га

Дата, время и место проведения аукциона: аукцион состоится 5 апреля 2019 года в 12.00 по адресу: г. Могилев, ул. Первомайская, 77, к. 352. Прием заявлений (подаются лично): по 04.04.2019 до 15.00 в рабочие дни с 8.30 до 12.30, с 13.30 до 16.30 по адресу: г. Могилев, ул. Первомайская, 77, к. 352. Аукцион может быть отменен в любое время, но не позднее чем за три дня до даты аукциона

Продавец: ОАО «Могилевхимволокно», УНП 700117487, Могилевская обл., г. Могилев-35, тел. 8 0222 499-047

Организатор аукциона: Могилевский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки», УНП 190055182, г. Могилев, ул. Первомайская, 77, к. 352

Расчетный счет для внесения задатка: получатель платежа – РУП «Институт недвижимости и оценки», УНП 190055182, р/с IBAN BY21BPSB30121543370109330000 в ОАО «БПС-Сбербанк», г. Минск, BIC банка BPSBBY2X

Срок и условия оплаты: победитель аукциона уплачивает вознаграждение за организацию и проведение аукциона в размере 5 % от конечной цены продажи лота в течение 3 (трех) рабочих дней со дня проведения аукциона. Победитель аукциона обязан в течение 15 (пятнадцати) рабочих дней со дня подписания протокола аукциона подписать договор купли-продажи предмета аукциона. Оплата предмета аукциона производится на условиях заключенного договора купли-продажи. Внесенный Победителем аукциона задаток засчитывается в счет оплаты предмета аукциона

Справочно для покупателей: Регистрация купли-продажи доли в РУП «Могилевское агентство по государственной регистрации и земельному кадастру» будет осуществляться на основании договора купли-продажи, при этом технический паспорт на имущество (долю) не изготавливается. В случае отчуждения приобретенного имущества (доли) другому покупателю преимущественное право его приобретения имеют другие дольщики здания гаражей. При регистрации сделки купли-продажи имущества (доли) необходимым будет условие предоставление Могилевским горисполкомом в аренду земельного участка, на котором расположено имущество

Информация о предыдущих аукционах была опубликована в номерах газеты «Звязда» от 07.04.2018, от 23.05.2018, от 22.06.2018, от 12.10.2018, 02.03.2019

Дополнительную информацию можно получить по тел.:
+375 222 72-41-14, +375 29 624-26-25, +375 29 550-09-56

Уважаемые акционеры ОАО «Стройтрест № 35»!

ОАО «Стройтрест № 35» информирует вас о том, что в повестку дня очередного общего собрания акционеров Общества, которое состоится 28.03.2019 в 11.00 (публикация в газете «Звязда» от 23.02.2019 № 37), дополнительно вносится вопрос: «Об отмене решений внеочередного общего собрания акционеров ОАО «Стройтрест № 35» от 10.01.2019 (протокол № 1)».

УНП 100289278

Открытое акционерное общество «Сантехэлектромонтаж»
Учетный номер плательщика: 400052115
Вид экономической деятельности: строительство
Адрес: Республика Беларусь, 246007, г. Гомель, ул. Троллейбусная, 8А.
Информация об акционерном обществе и его деятельности по состоянию на 1 января 2019 г.

Доля государства в уставном фонде эмитента (всего, в процентах): 0.
Информация о дивидендах и акциях:

Наименование показателей	Единица измерения	С начала года	За аналогичный период прошлого года
Количество акционеров, всего	лиц	67	72
в том числе: юридических лиц	лиц	3	5
из них нерезидент Республики Беларусь	лиц	-	-
в том числе: физических лиц	лиц	64	67
из них нерезидент Республики Беларусь	лиц	1	2
Начислено на выплату дивидендов в данном отчетном периоде	тысяч рублей	-	-
Фактически выплаченные дивиденды в данном отчетном периоде	тысяч рублей	-	-
Дивиденды, приходящиеся на одну простую (обыкновенную) акцию (включая налоги)	рублей	-	-
Дивиденды, приходящиеся на одну привилегированную акцию (включая налоги) первого типа	рублей	-	-
Дивиденды, приходящиеся на одну привилегированную акцию (включая налоги) второго типа	рублей		
Дивиденды, фактически выплаченные на одну простую (обыкновенную) акцию (включая налоги)	рублей	-	-
Дивиденды, фактически выплаченные на одну привилегированную акцию (включая налоги) первого типа	рублей	-	-
Дивиденды, фактически выплаченные на одну привилегированную акцию (включая налоги) второго типа	рублей	-	-
Период, за который выплачивались дивиденды	месяц, квартал, год	-	X
Дата (даты) принятия решений о выплате дивидендов	число, месяц, год	-	X
Обеспеченность акции имуществом общества	рублей	62,29	52,30
Количество простых акций, находящихся на балансе общества	штук	-	706

Отдельные финансовые результаты деятельности открытого акционерного общества:

Наименование показателей	Единица измерения	С начала года	За аналогичный период прошлого года
Выручка от реализации продукции, товаров, работ, услуг	тысяч рублей	7607,00	6169,00
Себестоимость реализованной продукции, товаров, работ, услуг, управленческие расходы; расходы на реализацию	тысяч рублей	6842,00	5627,00
Прибыль (убыток) до налогообложения – всего (прибыль (убыток) отчетного периода)	тысяч рублей	624,00	487,00
в том числе: прибыль (убыток) от реализации продукции, товаров, работ, услуг	тысяч рублей	765,00	542,00
прочие доходы и расходы по текущей деятельности	тысяч рублей	-23,00	-130,00
Прибыль (убыток) от инвестиционной и финансовой деятельности	тысяч рублей	72,00	75,00
Налог на прибыль; изменение отложенных налоговых активов; изменение отложенных налоговых обязательств; прочие налоги и сборы, исчисляемые из прибыли (дохода); прочие платежи, исчисляемые из прибыли (дохода)	тысяч рублей	151,00	111,00
Чистая прибыль (убыток)	тысяч рублей	473,00	376,00
Нераспределенная прибыль (непокрытый убыток)	тысяч рублей	1098,00	680,00
Долгосрочная дебиторская задолженность	тысяч рублей	-	-
Долгосрочные обязательства	тысяч рублей	-	-
Среднесписочная численность работающих	человек	205	181

Основные виды продукции или виды деятельности, по которым получено двадцать и более процентов выручки от реализации товаров, продукции, работ, услуг (только в составе годового отчета): санитарно-технические работы – 48 %; общестроительные работы – 40 %.

Дата проведения годового общего собрания акционеров, на котором утверждался годовой бухгалтерский баланс за 2018 год: 1 марта 2019 года.

Сведения о применении эмитентом свода правил корпоративного поведения (только в составе годового отчета): в своей деятельности общество руководствуется Правилами корпоративного поведения, Регламентом работы с реестром владельцев ценных бумаг.

Адрес официального сайта открытого акционерного общества в глобальной компьютерной сети интернет: сайта нет.

Руководитель А. В. Бышик

Главный бухгалтер Н. Д. Ключинская

«Открытое акционерное общество «Сантехэлектромонтаж», сообщает о проведении внеочередного общего собрания акционеров

Собрание состоится 2 апреля 2019 года в 16.00 по адресу: г. Гомель, ул. Троллейбусная, 8-А.

Повестка дня:

1. О довыборах членов наблюдательного совета общества.

Список акционеров для регистрации участников собрания составляется на 25 марта 2019 года.

Время и место ознакомления акционеров с материалами по вопросу повестки дня собрания в рабочие дни (понедельник – пятница), начиная с 25 марта 2019 года – по месту нахождения общества с 14.00 до 16.00.

Время регистрации участников собрания – в день проведения собрания с 15.30 до 16.00.

Акционерам иметь при себе паспорт, представителям акционеров – паспорт и доверенность.

Справки по телефону 8 0232 359 102.

УНП 400052115

Открытое акционерное общество «Сантехэлектромонтаж», расположенное по адресу: 246007, г. Гомель, ул. Троллейбусная, 8-А, настоящим информирует, что на основании решения наблюдательного совета от 19 марта 2019 года осуществляется формирование реестра акционеров общества по состоянию на 25 марта 2019 года для проведения внеочередного общего собрания акционеров 2 апреля 2019 года.

УНП 400052115

Извещение об открытом аукционе по продаже земельных участков в собственность в г. Гродно (микрорайон «Барановичи-5, 6») 23 апреля 2019 года

№ лота	Наименование объекта	Местонахождение объекта	Площадь земельного участка (га)	Кадастровый номер	Ориентировочная стоимость затрат на изготовление документации, руб.	Начальная цена продажи, руб.	Сумма задатка, руб.
1	Земельный участок У-435*	Микрорайон «Барановичи-5, 6»	0,0989	440100000003006414	3 257,80	15 994,65	3 100
2	Земельный участок У-437*	Микрорайон «Барановичи-5, 6»	0,0987	440100000003006413	3 324,15	15 962,30	3 000

*Земельные участки предоставляются в частную собственность для строительства и обслуживания одноквартирного жилого дома. Инженерные коммуникации на участке отсутствуют. Земельный участок имеет ограничения.

Организатор аукциона: коммунальное унитарное предприятие по оказанию услуг «Гродненский центр недвижимости».

Условия, предусмотренные в решении о формировании земельного участка для проведения аукциона и предоставлении его победителю аукциона либо единственному участнику несостоявшегося аукциона:

внесение платы за земельные участки; возмещение затрат на организацию и проведение аукциона, в том числе расходов, связанных с изготовлением и предоставлением участникам документации, необходимой для его проведения; обращение за государственной регистрацией прав на земельный участок в РУП «Гродненское агентство по государственной регистрации и земельному кадастру» в двухмесячный срок после утверждения протокола о результатах аукциона либо признания аукциона несостоявшимся; получение победителями аукциона в установленном порядке технической документации и разрешения на строительство жилого дома; занятие земельных участков (осуществление строительно-монтажных работ) осуществить не позднее одного года со дня утверждения в установленном порядке проектной документации на строительство одноквартирного жилого дома, возместить затраты в соответствии с решением Гродненского горисполкома от 08.02.2016 № 49 «О некоторых вопросах возмещения затрат на строительство, в том числе проектирование, объектов распределительной инженерной и транспортной инфраструктуры».

Аукцион состоится 23 апреля 2019 года в 12.00 по адресу: г. Гродно, пл. Ленина, 2/1 (актовый зал).

Для участий в аукционе необходимо: внести задаток в размере, указанном в графе 8, перечисляемый на расчетный счет BY24 AKBB 3012 0000 4181 0400 0000 в филиале № 400 ГОУ ОАО «АСБ Беларусбанк», г. Гродно, БИК AKBBBY21400, УНП 590727594 получатель – КУП по оказанию услуг «Гродненский центр недвижимости», задаток вносится в белорусских рублях в сумме согласно настоящему извещению.

Представить в КУП по оказанию услуг «Гродненский центр недвижимости» следующие документы:

заявление на участие в аукционе установленной формы;

документ, подтверждающий внесение суммы задатка;

подписанное соглашение о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона (в двух экземплярах) установленной формы, включающее обязательство по уплате в соответствии с законодательством штрафных санкций и иные требования;

дополнительно представляются:

гражданином – копия документа, содержащего его идентификационные сведения, без нотариального засвидетельствования; представителем гражданина – нотариально удостоверенная доверенность.

При подаче документов на участие в аукционе граждане Республики Беларусь предъявляют паспорт гражданина Республики Беларусь, а представители граждан – документ, удостоверяющий личность.

Прием документов, консультации по вопросам участия в аукционе и ознакомление с имеющейся документацией осуществляются по адресу: г. Гродно, пл. Ленина, 2/1, кабинет 407 с 25 марта по 17 апреля 2019 года включительно в рабочие дни с 08.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00.

Торги в отношении каждого земельного участка проводятся при условии наличия двух или более участников. Победителем торгов по каждому предмету аукциона признается участник, предложивший наиболее высокую цену.

Победитель торгов либо единственный участник несостоявшегося аукциона, выразивший согласие на приобретение земельного участка, как единственный, подавший заявление на участие в аукционе, в течение 10 рабочих дней со дня утверждения протокола о результатах аукциона либо признания аукциона несостоявшимся обязан:

внести плату за земельный участок; возместить организатору аукциона затраты на организацию и проведение аукциона, в том числе расходы, связанные с изготовлением и предоставлением участникам документации, необходимой для его проведения. Информация о данных затратах, порядке их возмещения доводится до сведения участников аукциона до его начала при заключительной регистрации под роспись; выполнить условия, предусмотренные в решении об изъятии земельного участка для проведения аукциона и предоставлении его в частную собственность победителю аукциона либо единственному участнику несостоявшегося аукциона.

После совершения названных действий, но не позднее 2 рабочих дней, Гродненский горисполком выдает победителю аукциона либо единственному участнику несостоявшегося аукциона выписку из решения об изъятии земельного участка для проведения аукциона и предоставлении его в частную собственность для строительства и обслуживания одноквартирного жилого дома, один экземпляр протокола о результатах аукциона либо признания аукциона несостоявшимся, а также градостроительный паспорт земельного участка (при наличии).

Оплата стоимости предметов аукциона осуществляется по безналичному расчету за белорусские рубли.

При невыполнении требований об обращении за государственной регистрацией прав на земельный участок в двухмесячный срок после утверждения протокола о результатах аукциона либо признании аукциона продажи несостоявшимся решение Гродненского горисполкома о предоставлении земельного участка утрачивает силу.

Осмотр земельного участка на местности производится желающими самостоятельно в удобное для них время.

Контактные телефоны: + 375 (152) 72 05 37, 72 00 10, официальный сайт организатора торгов www.grodno.gov.by

Извещение о проведении открытого аукциона по продаже земельных участков в частную собственность в городе Щучине и в Щучинском районе

№ лота	Наименование объекта	Местонахождение объекта в Щучинском районе	Площадь земельного участка, га	Кадастровый номер	Стоимость затрат на изготовление документации, руб.	Начальная цена продажи, руб.	Сумма задатка, руб.
1	Земельный участок	город Щучин, улица Батырева, 11	0,1132	425850100001000427	2 191,57	7 471,20	747,12
2	Земельный участок	город Щучин, улица И. Мележа, 30	0,1500	425850100004000154	51,06	8610,0	861,0
3	Земельный участок	Орлевский сельсовет, д. Турейск, 44А	0,1057	425885309614000018	1 811,12	317,10	31,71
4	Земельный участок	Орлевский сельсовет, д. Турейск, 49А	0,1502	425885309614000016	1 191,05	450,60	45,06

Земельные участки предоставляются в частную собственность для строительства и обслуживания одноквартирного жилого дома.

Наличие возможности подключения к линии электроснабжения и газоснабжения по лоту № 1 и 2.

Наличие возможности подключения к линии электроснабжения по лотам № 3 и 4.

Аукцион состоится **23 апреля 2019** г. в **12.00** по адресу: 231513, г. Щучин, пл. Свободы, 11 (здание Дома Советов, 2-й этаж, малый зал районного Совета Депутатов).

Заключительная регистрация участников аукциона **23 апреля 2019 г. с 8.00 до 11.30**.

1. Организатор аукциона – Щучинский районный исполнительный комитет, г. Щучин, пл. Свободы, 11;

контактные телефоны комиссии:

председатель **801514 27044**,

заместитель председателя и секретарь **801514 2 81 52**.

2. Прием заявлений и прилагаемых документов на участие в аукционе производится с **22 марта 2019 г. по 17 апреля 2019 г. включительно** с 8.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 в рабочие дни, кабинет 54 отдела землеустройства райисполкома.

3. Для участия в аукционе гражданин, юридическое лицо (лично либо через своего представителя или уполномоченное должностное лицо) в установленный в извещении срок подают заявление об участии в аукционе с указанием кадастровых номеров и адресов земельных участков, которые они желают приобрести в частную собственность, представляют документ, подтверждающий внесение суммы задатка (задатков) на текущий (расчетный) счет, указанный в извещении, с отметкой банка, а также заключают с местным исполнительным комитетом или по его поручению с организацией соглашение.

Кроме того, в комиссию или организацию представляются:

гражданином – копия документа, содержащего его идентификационные сведения, без нотариального засвидетельствования;

представителем или уполномоченным должностным лицом юридического лица – доверенность, выданная юридическим лицом, или документ, подтверждающий полномочия должностного лица, копии документов, подтверждающих государственную регистрацию юридического лица без нотариального засвидетельствования, документ с указанием банковских реквизитов юридического лица.

Консолидированными участниками для участия в аукционе представляются также оригинал и копия договора о совместном участии в аукционе.

К участию в аукционе допускаются лица, подавшие в комиссию или организацию в указанные в извещении сроки соответствующее заявление с приложением необходимых документов и внесшие задаток (задатки) в размере, порядке и сроки, определенные в извещении, а также заключившие соглашение.

Граждане, юридические лица, желающие участвовать в аукционе в отношении нескольких земельных участков, вносят задатки в размере, установленном для каждого из этих земельных участков.

4. **Сумма задатка перечисляется на расчетный счет организатора аукциона** BY29AKBB36045270000164000000 ЦБУ № 424 филиала № 400 Гродненского областного управления ОАО «АСБ Беларусбанк», код AKBBBY21400, г. Щучин, **получатель – Щучинский районный исполнительный комитет, УНП 500066573.**

5. Победителю аукциона либо единственному участнику несостоявшегося аукциона в течение 10 рабочих дней после утверждения в установленном порядке протокола о результатах аукциона либо признания аукциона несостоявшимся внести плату за выкуп земельного участка в частную собственность и возместить затраты, связанные с проведением аукциона и подготовкой документации, необходимой для его проведения.

6. Всем желающим предоставляется возможность предварительно ознакомиться с объектами продажи, а также с условиями, предъявляемыми к проектным решениям зданий и сооружений, которые будут размещаться на предоставляемых земельных участках.

7. Победителю аукциона или единственному участнику несостоявшегося аукциона может быть предоставлена рассрочка внесения платы согласно действующему законодательству.

Узденский районный исполнительный комитет 24 апреля 2019 года по адресу г. Узда, ул. Советская, 22, кабинет 418 (4-й этаж) в 10.00 повторно проводит открытый аукцион по продаже земельных участков в частную собственность гражданам и в 11.00 повторно аукцион на право заключения договора аренды земельных участков

Организатор аукциона – Узденский районный исполнительный комитет.

На аукционные торги в частную собственность выставляются следующие участки:

№ лота	Местонахождение участка	Площадь S (га)	Кадастровый номер	Начальная цена, бел. руб.	Сумма возмещения затрат на оформление и регистрацию участника, (кроме расх. на публикацию извещ.)	Ограничения (обременения) в использовании
1	Узденский р-н, СТ «Сымончицы-1», уч. № 51	0,0619	625684200002000061	850,00	1 390,03	Зем. уч-ки, располож. на природных территориях, подлежащих спец. охране (водоохр. зона реки Уздянка)
2	Узденский р-н, СТ «Журавинка-Садовый» уч. № 58	0,0500	625680200019000006	700,00	1 288,19	Охранная зона электрических сетей напряж. до 1000 В
3	Узденский р-н, СТ «Сымончицы-2, уч. № 27	0,0610	625684200003000102	850,00	850,00	Водоохранная зона реки Уздянка
4	Узденский р-н, СТ «Сымончицы-2, уч. № 39	0,0590	625684200003000103	820,00	820,00	Водоохранная зона реки Уздянка
5	Узденский р-н, СТ «Сымончицы-2», уч. № 84	0,0599	625684200003000082	800,00	868,02	Охранных зон: ЛЭП, водных объектов
6	Узденский р-н, СТ «Жилищник», уч. № 102	0,0833	625684200004000110	1 150,00	972,39	Охранная зона электрических сетей напряжением до 1000 В
7	Узденский р-н, СТ «Жилищник», уч. № 103	0,1000	625684200004000112	1 400,00	973,44	Охранная зона электрических сетей напряжением до 1000 В
8	Узденский р-н,СТ «Жилищник», уч. № 105	0,0959	625684200004000113	1 350,00	973,44	
9	Узденский р-н, СТ «Жилищник», уч. № 108	0,0987	625684200004000109	1 400,00	972,39	Охранная зона электрических сетей напряжением до 1000 В
10	Узденский р-н, СТ «Жилищник», уч. № 159	0,0938	625684200004000108	1 300,00	1 098,27	
11	Узденский р-н, СТ «Жилищник», уч.№ 162	0,0662	625684200004000117	950,00	950,00	Охранные зоны: электрических сетей напряжением до 1000 В, мелиорируемых (мелиорированных) земель
12	Узденский р-н, СТ «Красное урочище-2002», уч. № 65	0,1398	625680200014000050	1 750,00	1 281,24	Охранные зоны: электрических сетей, водных объектов
13	Узденский р-н, СТ «Красное урочище-2002», уч. № 156	0,1028	625680200014000047	1 300,00	911,53	Охранные зоны: ЛЭП, водных объектов
14	Узденский р-н, СТ «Ангел», уч. № 64	0,0963	625684200007000014	1 110,00	1 320,28	Охранная зона мелиорируемых (мелиорированных) земель
15	Узденский р-н, СТ «Турист-Узда» уч. № 124	0,0919	625680200015000011	1 300,00	1 218,12	
16	Узденский р-н, СТ «Литвянка», уч. № 131	0,0899	625684200008000051	950,00	1 069,14	
17	Узденский р-н, СТ «Новая Усса», уч. № 248	0,0966	625684200005000015	1 000,00	1 224,75	Расположение в придорожных полосах автомобильных дорог
18	г. Узда, ул. П. Глебки, уч. № 5	0,1335	625650100003001658	12 600,00	1 151,90	Охранные зоны: реки Уздянка; электрических сетей напряжением до 1000 В; объектов газораспределительной системы

Целевое назначение лотов №№ 1–17 – для коллективного садоводства, лота № 18 – для строительства и обслуживания одноквартирного жилого дома.

Задаток в размере 10 процентов от начальной цены земельного участка перечисляется на текущий (расчетный) счет № BY18AKBB36006310025120000000 Главного управления Министерства финансов Республики Беларусь по Минской области, г. Минск, ОАО «АСБ Беларусбанк», УНП 600537220, БИК банка AKBBBY2X, код платежа – 04901 платежным поручением (квитанцией) с пометкой «Задаток за земельный участок».

На право заключения договора аренды выставляются:

№ лота	Местонахождение участка	Площадь S (га)	Кадастровый номер	Начальная цена, бел. руб.	Сумма возмещения затрат на оформление и регистрацию участка, (кроме расх. на публикацию извещ.)	Ограничения (обременения) в использовании
1	г. Узда, ул. Колхозная, уч. № 1	1,2898	625650100005000459	32 054,37	1 910,97	Охранная зона электрических сетей напряж. свыше 1000 В
2	г. Узда, ул. Колхозная, уч. № 2	0,9877	625650100005000460	24 546,52	1 567,07	
3	г. Узда, ул. Широкая, уч. № 1	0,1378	625650100002000283	10 166,07	1 418,40	Охранных зон: электрических сетей, сетей и сооружений водоснабжения, объектов газораспределительной системы
4	г. Узда, ул. Белевича (объект № 38)	0,0660	625650100003001661	4827,77	1 420,01	Охранная зона линий связи и радиофикации, сетей и сооружений водоснабжения, сетей и сооруж. канализации

Целевое назначение лотов № 1 и № 2 – для строительства и обслуживания производственного объекта, имеется возможность подключения к газоснабжению, электроснабжению; лота № 3 – для строительства и обслуживания здания магазина; лота № 4 – для установки и обслуживания торгового павильона.

Для участия в аукционе в адрес продавца необходимо предъявить:

• заявление на участие в аукционе с указанием кадастровых номеров и адресов земельных участков;

• копии документов, подтверждающих внесение суммы задатка (задатков) на текущий (расчетный) счет, указанный в извещении, с отметкой банка;

• копию документа заявителя, содержащего его идентификационные сведения, без нотариального засвидетельствования (ксерокопия паспорта) покупателя или его доверенного лица;

• представителем гражданина – нотариально заверенную доверенность.

При подаче документов на участие в аукционе граждане, представители граждан, индивидуальных предпринимателей и юридических лиц предъявляют документ, удостоверяющий личность, а также копии документов о государственной регистрации ИП, юридического лица, копии учредительных документов, представителем или уполномоченным должностным лицом – нотариально удостоверенная доверенность (для уточнения правильности оформления необходимого пакета документов обращаться по телефону 8 (01718) 53738).

После получения необходимых документов от гражданина, индивидуального предпринимателя и юридического лица на участие в аукционе комиссия или организация выдает ему билет участника аукциона, который перед началом аукциона необходимо обменять на аукционный номер.

Заявления на участие в аукционе с необходимыми документами принимаются по адресу: г. Узда, ул. Советская, 22, кабинет 206, по рабочим дням с 25 марта по 18 апреля 2018 года включительно с 8.00 до 17.00.

Аукцион состоится по каждому лоту при наличии двух и более участников аукциона.

Задаток в размере 10 процентов от начальной цены земельного участка перечисляется на текущий (расчетный) счет № BY18AKBB36006310025120000000 Главного управления Министерства финансов Республики Беларусь по Минской области, г. Минск, ОАО «АСБ Беларусбанк», УНП 600537220, код банка AKBBBY2X, код платежа на право заключения договора аренды земельного участка – 04002 платежным поручением (квитанцией) с пометкой «Задаток за земельный участок».

Граждане, индивидуальные предприниматели и юридические лица, желающие участвовать в аукционе в отношении нескольких земельных участков, вносят задатки в размере, установленном для каждого из этих земельных участков.

Заключительная регистрация – с 8.30 до 9.45 в день проведения аукциона.

Победитель аукциона возмещает расходы, связанные с проведением аукциона и формированием земельного участка, в том числе с государственной регистрацией в отношении создания земельного участка, и публикацией объявлений об аукционе в средствах массовой информации. Оплата в размере цены продажи объекта (за вычетом задатка) производится в течение 10 рабочих дней со дня утверждения в установленном порядке протокола о результатах аукциона.

Оплата победителем предмета аукциона производится разовым платежом путем безналичных расчетов.

Участники аукциона предварительно могут ознакомиться с земельными участками, которые предлагаются для продажи на аукционе, путем выезда к месту нахождения этих участков, предварительно позвонив по телефонам: 8 (01718) 65404, 54705.

Более подробная информация об аукционах, условиях участия размещена на официальном сайте Узденского районного исполнительного комитета: www.uzda.minsk-region.by, либо по адресу: г. Узда, ул. Советская, 22, каб. 206 и по телефону (801718) 53738

Усходні гараскоп на наступны тыдзень

АВЕН. Зараз самы час завяршаць назапашаныя справы, падводзіць вынікі і аддаваць даўгі. Дарэчы, нядрэнна было б узяць адпачынак. Тым жа, у каго наперадзе звычайны працоўны тыдзень, важна захоўваць душэўную раўнавагу, бо магчымыя канфлікты з калегамі і дадатковыя патрабаванні ад начальства. У канцы тыдня старайцеся не прымаць паспешлівых рашэнняў, паспрабуйце перш усё як след абдумаць.

ЦЯЛЕЦ. З'явіцца шанц нагнаць упушчаныя магчымасці ў той сферы, якая для вас найбольш важная. А што гэта — работа або асабістае жыццё — вырашайце самі. Зможаце прааналізаваць, як і па якіх сцэнарыях разгортваюцца адносіны з людзьмі. І адчуеце, з якіх элементаў часу складаецца ваша жыццё. Паспрабуйце не паддавацца на эмацыянальныя правакацыі і не ўвязвацца ў спрэчкі. У нядзелю будзе дарэчы пасіўны адпачынак, дазвольце сабе як след выспацца.

БЛІЗНЯТЫ. Паспяховы тыдзень. Вас чакаюць любоўныя прызнанні і рамантыка. Але для дасягнення важных мэт не дазваляйце сабе расслабляцца. Панядзелак закруціць у віры прыемных падзей. У аўторак зможаце ўвайсці ў зайздросны працоўны рытм. Вашай кіпучай дзейнасці не зможа перашкодзіць нішто. Будзьце ўпэўненыя ў сабе і часцей усміхайцеся.

РАК. Неабходна ўмацоўваць свой аўтарытэт і берагчы рэпутацыю. Старайцеся менш гаварыць і больш слухаць. Не спрабуйце нікому навязваць сваё меркаванне, гэтым вы толькі адштурхняце ад сябе аднадумцаў. У пачатку тыдня вашы смелыя распрацоўкі і новыя ідэі будуць адзначаны начальствам, і, як вынік, можна чакаць павышэння па службе. У чацвер неабходна разабрацца з незавершанымі папяровымі справамі. У нядзелю давядзецца заняцца праблемамі падрастаючага пакалення.

ЛЕЎ. Прычынамі няўдач могуць стаць залішняя даверлівасць і нежаданне прааналізаваць сітуацыю. Вы занадта доўга добра сябе паводзілі, час даць выхад унутранаму напружанню, але зрабіць гэта трэба так, каб ніхто з навакольных не пацярпеў. У сераду верагодныя новыя творчыя кантакты і цікавыя прафесійныя прапановы. Не зашкодзіць павышаная ўвага да спраў родных у выхадныя дні.

ДЗЕВА. Поспех будзе залежаць ад упэўненасці ў правільнасці свайго выбару і зладжанасці дзеянняў. У панядзелак будзьце гатовыя дзейнічаць па абставінах. У аўторак усё рабіце самі, а калі не можаце — строга кантралюйце дзейнасць памочнікаў. У гэты дзень магчымыя падманы і скажэнне інфармацыі, паспрабуйце гэтага пазбегнуць. У пятніцу пакіньце ўбаку службовую стараннасць, яна не дасць станоўчых вынікаў. Больш вольнага часу прысвячайце сям'і і дзецям.

ШАЛІ. У пачатку тыдня на вас можа зваліцца шмат клопатаў і дробных, але з'едлівых праблем. Чым больш бескарыслівай падтрымкі вы акажаце людзям, якія жывуць у нястачы, тым больш пазітыўнымі будуць змены ў жыцці. Пачынаючы з серады, варта прытрымлівацца раскладу і не спазняцца. Да дасягнення жаданага выніку застанецца зусім няшмат, таму не раскідвайцеся і займайцеся самымі неадкладнымі справамі. Субота — цудоўны дзень для самаадукацыі ў любой вобласці.

СКАРПІЁН. Захоўвайце спакой і ўпэўненасць ва ўласных сілах. Прафесійныя і фінансавыя справы палепшацца дзякуючы вашай настойлівасці і самааддачы. З'явіцца жаданне змяніць не толькі свой імідж, але і ўнутраны стан. Вас відавочна натхняе блізкі чалавек. Вашы любоўныя пачуцці ўзаемныя. Ініцыятывы аўторка ўвянчаюцца поспехам, калі ўдасца ўтаймаваць нервовасць і не працаваць звыш меры. У суботу, перш чым нешта вырашаць або прадпрымаць, праявіце стрыманасць і разважлівасць.

СТРАЛЕЦ. У гэтыя дні разлічвайце толькі на свае сілы, бо дапамога іншых можа аказаць вам «мядзведжую паслугу», наступствы якой потым будзе цяжка выправіць. Затое зможаце праявіць сябе. У чацвер парадуюць пазітыўныя падзеі і цікавыя сустрэчы. Субота падыходзіць для гутарак з сябрамі і сямейных застолляў. Нядзелю лепш прысвяціць адпачынку ў адзіноце.

КАЗЯРОГ. Калі зберацеся, то будзеце здольныя здзейсніць скачок у кар'еры. У панядзелак верагодныя адказныя перамовы і здабыццё новых дзелавых партнёраў. Вы справядліва мяркуеце, што вартыя большага. Але не бярыце павышаныя абавязацельствы, пры цяперашнім тэмпе працы, вам складана будзе іх выканаць.

ВАДАЛІЎ. Неабходна прыслухацца да голасу розуму, а не ісці на повадзе ў сваіх жаданняў і запалу. У пачатку тыдня будзеце шмат кантактаваць і знаёміцца з новымі людзьмі. Паспрабуйце зрабіць прыемнае ўражанне з першых слоў. Каб у чацвер таемныя нядобразычліўцы не засталі вас знянацку, мабілізуйце свой розум і сілы ды падрыхтуйцеся супрацьстаяць іх атакам. У канцы тыдня адчуеце павышэнне жыццёвага тонусу, а невялікія замінкі ў справах застануцца ў мінулым.

РЫБЫ. На гэтым тыдні плюсоў і мінусаў у прафесійных і асабістых справах будзе пароўну, аднак у цэлым тыдзень спрыяльны, асабліва для творчых пачынанняў. Настрой і працаздольнасць будуць на вышыні, калі вы вызначыце для сябе пэўныя мэты і зловіце кураж. У асабістай сферы не выключаны авантурныя матывы, якія неўзабаве могуць ператварыцца ў цэлую мелодыю, пад якую вам давядзецца скакаць. Аднак, калі паспрабуеце ўтаймаваць сваю ўпартасць, то цалкам зможаце захаваць у сям'і мір і спакой.

СЁННЯ

Сонца

	Усход	Захад	Даўжыня дня
Мінск —	7.08	19.26	12.18
Віцебск —	6.58	19.16	12.18
Магілёў —	6.58	19.16	12.18
Гомель —	6.55	19.12	12.17
Гродна —	7.24	19.41	12.17
Брэст —	7.25	19.42	12.17

Месяц

Поўня 21 сакавіка. Месяц у сузор'і Шаляў.

Імяніны

Пр. Наталлі, Валерыя, Дзмітрыя, Івана, Ільі, Мікалая, Пятра, Рыгора, Сяргея, Тараса.
К. Катарыны, Багуслава, Захарыя, Паўла, Казіміра.

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

ЗАЎТРА

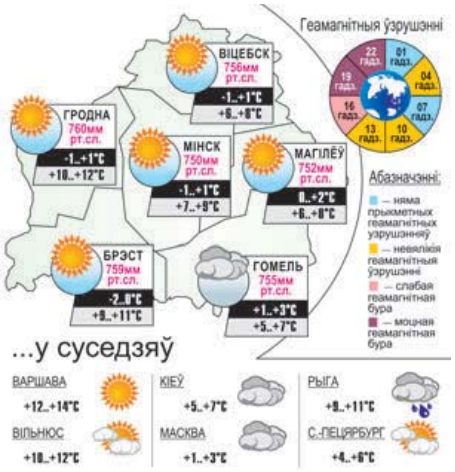

Даты Падзеі Людзі

22 САКАВІКА

У краіне

1809 год — нарадзіўся (г. Слуцк) Кандрат Ільіч Карсалін, мастак, акадэмік Пецярбургскай акадэміі мастацтваў. Ужо з 14 гадоў стаў працаваць памочнікам іканапісцаў. Першыя ўрокі партрэтнага майстэрства атрымаў пад кіраўніцтвам Т. Геса — выкладчыка Слуцкай гімназіі. З 1838 года — вольны слухач Пецярбургскай акадэміі мастацтваў, дзе ў 1839-м атрымаў званне пазакласнага мастака. Да 1843 года знаходзіўся ў складзе Рускай духоўнай місіі ў Пекіне. Там ён шмат працаваў у жанры партрэта, першым з беларусаў маляваў Пекін. Памёр у 1884 годзе.

1943 год — фашысцкія карнікі спалілі беларускую вёску Хатынь і яе жыхароў. Загінула 149 чалавек, у тым ліку 75 дзяцей. У жывых засталіся толькі пяцёра дзяцей і адзін дарослы — Іосіф Камінскі. У 1969 годзе на месцы вёскі ўзведзены мемарыяльны комплекс у памяць пра ахвяр фашызму ў Беларусі.

1944 год — адбыўся бой партызанскіх брыгад імя Жукава і «Камсамолец» па разгроме нямецка-фашысцкага гарнізона ў г. п. Мір, які ўвайшоў у гісторыю Вялікай Айчыннай вайны пад назвай Мірскі бой. План знішчэння гарнізона (150 гітлераўцаў) распрацаваны камандаваннем брыгады імя Жукава, агульнае кіраўніцтва аперацыяй ажыццяўляў камандзір Стаўбцоўскага партызанскага злучэння У. З. Царук. Ведаючы пароль аховы гарнізона, партызаны ў ноч на 22 сакавіка бесперашкодна праніклі ў цэнтр пасёлка, блакіравалі казарму, разграмілі ўсе ўстановы акупантаў. У выніку бою знішчана 12 гітлераўцаў, захоплена некалькі аўтамашын, шмат прадуктаў харчавання і медыкаментаў.

1991 год — створаны Нацыянальны алімпійскі камітэт Беларусі.

1995 год — Вярхоўны Савет Рэспублікі Беларусь устанавіў найвышэйшае званне «Герой Беларусі».

У свеце

1915 год — нарадзіўся Георгій Сцяпанавіч Жжонаў, савецкі і расійскі акцёр, народны артыст СССР. У 1939—1946-м і 1947—1954-м рэпрэсаваны, двойчы рэабілітаваны. Працаваў у тэатрах Магадана і Нарыльска, з 1969 года — у Дзяржаўным акадэмічным тэатры імя Массавета. Здымаўся ў кінастужках «Чалавек, якога я люблю», «Уся каралеўская раць», «Гарачы снег», «Экіпаж» і іншых. Лаўрэат Дзяржаўнай прэміі Расіі. Памёр у 2005 годзе.

1925 год — у мэтах умацавання аўтарытэту камандзіра і ўзняцця баявой гатоўнасці быў выдадзены загад РВС СССР «Аб увядзенні адзінаначалля ў Чырвонай Арміі». Гэты крок стаў адным з важных элементаў ваеннай рэформы 1924—1925 гадоў.

1949 год — нарадзілася Фані Ардан, французская актрыса тэатра і кіно. Здымалася ў фільмах «Жыццё — гэта раман», «Каханне да смерці», «Меладрама» і многіх іншых.

УСМІХНЕМСЯ

Адэскі аўтасэрвіс:

— Мадам, вы ж такі гадзіну таму тэлефанавалі, што ў вас толькі бампер пабіты. А я гляджу, тут і капот, і дзверы, і шкло выбіта, і фары разбітыя...

— І што? Я ж ехала! Пакуль даехала.

У свой час Наталля захаплялася ёгай, медытацыяй і самагіпнозам... І нарэшце прыйшла да высновы, што каньяк ні кроплі не горшы!

— Вам больш падабаюцца віно ці жанчыны?

— Гледзячы які год.

Што прыгатаваць, калі ў халадзільніку толькі жалезныя рашоткі і маянэз?

caricatura.ru

ЗВЯЗДА БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь

РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ НУМАР 2 АД 17 ЛЮТАГА 2009 ГОДА, ВЫДАДЗЕНАЕ МІНІСТЭРСТВАМ ІНФАРМАЦЫІ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ.

Дырэктар — галоўны рэдактар СУХАРУКАЎ Павел Якаўлевіч.

РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ: В. АНУФРЫЕВА (намеснік галоўнага рэдактара), Н. ДРЫНДРОЖЫК, Н. КАРПЕНКА (першы намеснік галоўнага рэдактара), А. ЛЯЎКОВІЧ (першы намеснік дырэктара), М. ЛІТВІНАЎ (намеснік галоўнага рэдактара), А. КЛЯШЧУК, Н. РАСОЛЬКА, С. РАСОЛЬКА, А. СЛАНЕЎСКІ (намеснік галоўнага рэдактара), В. ЦЕЛЯШУК.

Выдавец — Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».

НАШ АДРАС: 220013 г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а.

ТЭЛЕФОНЫ Ў МІНСКУ: прыёмнай – 287 19 19 (тэл./факс); аддзелаў: пісьмаў — 287 18 64, маркетынгу — 337 44 04, бухгалтэрыі: 287 18 81.

Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў. Іх меркаванні не заўсёды супадаюць з меркаваннем рэдакцыі. Рэдакцыя па сваім меркаванні адбірае і публікуе адрасаваныя ёй пісьмы. Перадрук матэрыялаў, апублікаваных у «Звяздзе», толькі з дазволу рэдакцыі.

http://www.zviazda.by;
e-mail: info@zviazda.by,
(для зваротаў): zvarot@zviazda.by

ПРЫЁМ РЭКЛАМЫ тэл./факс: 287 17 79, e-mail: reklama@zviazda.by

Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар. Адказнасць за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы.

Газета аддрукавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛП № 02330/106 ад 30.04.2004. 220013, Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Выходзіць 5 разоў на тыдзень.

Тыраж 20.008. Індэкс 63850. Зак. № 929.

Нумар падпісаны ў 19.30 21 сакавіка 2019 года.

М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

МЯСЦОВАЕ САМАКІРАВАННЕ

Штотыднёвы дадатак газеты ЗВЯЗДА

22 сакавіка 2019 г. № 12 (497)

ГАЗЕТА ДЛЯ ВЫБАРШЧЫКАЎ І ДЭПУТАТАЎ МЯСЦОВЫХ САВЕТАЎ

МАГІЛЁЎШЧЫНА: АЛГАРЫТМ ДЗЕЯННЯ

Фота Анатоля КІСЕЛЬЧУКА і ЕўроТА.

Магілёўшчына — гэта край вялікай прамысловасці. Магілёў, Бабруйск, Асіповічы, Крычаў — цэнтры росту эканомікі рэгіёна. Тут ствараюцца інавацыйныя прадукты, будуюцца сучасныя перадавыя прадпрыемствы, вядзецца бесперапынная мадэрнізацыя існуючых магутнасцяў. Прамыслоўцы арыентуюцца ў сваёй рабоце на высокатэхналагічную арганізацыю працы, стварэнне канкурэнтаздольнай прадукцыі. А калі на чале прадпрыемства стаіць дэпутат, можна ўпэўнена сцвярджаць, што яно паспяховае. Гэта яшчэ адзін доказ таго, што людзі ў сваіх абранніках не памыляюцца.

Трэць Магілёўшчыны пацярпела ад чарнобыльскай аварыі, але жыццё на забруджаных тэрыторыях не прыпынілася. Знамянальна, што адраджэнне самага «радыяцыйнага» раёна вобласці — Слаўгарадскага — пачалося менавіта з ініцыятыўнасці і актыўнасці самога насельніцтва. На яго тэрыторыі рэалізаваны ўжо не адзін дзясятак малых і буйных праектаў, якія дапамаглі прыцягнуць грошы тэхнічнай міжнароднай дапамогі і арганізаваць такія запатрабаваныя тут месцы для самазанятасці, стварыць цэнтры адпачынку і адукацыі для дзяцей і дарослых, зрабіць месца свайго пражывання больш камфортным і прывабным. Сёння гэты раён разам з яшчэ чатырма запусціў пакуль што беспрэцэдэнтны для Беларусі рэгіянальны праект, каб сумеснымі намаганнямі палепшыць эканамічнае становішча на сваіх тэрыторыях. Праект ажыццяўляецца па ініцыятыве і пры непасрэдным удзеле дэпутатаў.

Рэгіён вядомы сваімі жыватворнымі крыніцамі, помнікамі архітэктуры і гісторыі. Гасцей тут чакаюць камфортныя гасцініцы, утульныя сядзібы, дамы адпачынку, здраўніцы. Колькасць замежных турыстаў летась значна ўзрасла, і тэндэнцыя працягвае захоўвацца.

Магілёўская вобласць гэта яшчэ і буйны сельскагаспадарчы рэгіён. Вялікая ўвага тут аддаецца падрыхтоўцы кадраў для сяла. Беларуская сельскагаспадарчая акадэмія ў Горках — найстарэйшая і найбуйнейшая шматпрофільная ўстанова аграрнага кірунку сярод краін СНД і Еўропы. Вопыт і веды горацкіх вучоных заўсёды дапамагалі выбудаваць эфектыўную стратэгію вядзення сельскагаспадарчай галіны. Усё гэта разам і ёсць Магілёўшчына. Людзі, народныя абраннікі, улада — яе непасрэдныя рухавікі і ствараль нікі.

ПРАЦЯГ ТЭМЫ — на 3—16-й стар.

КАДРАВАЕ ПЫТАННЕ

МАТЫВАВАЦЬ АГРАРЫЯ

Падчас V Форуму рэгіёнаў Беларусі і Расіі, які праходзіў летась у Магілёве, сельскай гаспадарцы была прысвечана цэлая секцыя. Адной з надзённых праблем у гэтай галіне называлася праблема кадраў. Размова ішла аб тым, што не ў поўнай меры задзейнічаны навуковы і прафесарска-выкладчыцкі патэнцыял, ёсць пытанні па бесперапыннай адукацыі. Удзельнікі секцыі прыйшлі да высновы, што трэба кардынальным чынам мяняць працэс перападрыхтоўкі і павышэння кваліфікацыі кадраў. На гэтую тэму «МС» пагутарыла з вядомым у Беларусі вучоным-аграрыем, дырэктарам Цэнтра павышэння кваліфікацыі кіруючых работнікаў і спецыялістаў камітэта па сельскай гаспадарцы і харчаванні Магілёўскага аблвыканкама ў Горках Якавам ЯРОЦКІМ.

стар. 15

СЁННЯ Ў НУМАРЫ

Дыета для турыста

У Кіраўскім раёне наведвальнікам санаторыя прапануюць лячэбнае галаданне. Ці запатрабаваная паслуга?

стар. 13

Час наводзіць парадак

На Падняпроўі праходзіць месячнік па добраўпарадкаванні тэрыторый.

стар. 15

Змена лідараў

У Дрыбінскім раённым Савеце дэпутатаў — новы старшыня.

стар. 16

Асілкі ў Асіповічах

Чэмпіянат краіны па гіравым спорце пройдзе ў суботу.

стар. 16

СТАБІЛЬНАСЦЬ СТЫМУЛЮЕ ЛЮДЗЕЙ

Віцэ-спікер верхняй палаты парламента Мар'яна ШЧОТКІНА здзейсніла рабочы візіт у Бялыніцкі раён, што на Магілёўшчыне.

У прыватнасці, яна наведала СВК «Калгас «Радзіма» ў рамках адзінага дня інфармавання. Гэтая гаспадарка абраная невыпадкова, піша раённая газета «Зара над Друццю». Менавіта яна з'яўляецца пляцоўкай для перайманння працоўнага і жыццёвага вопыту. Тут штогод дабіваюцца высокіх паказчыкаў у эканамічнай дзейнасці, на высокім узроўні развіты сацыяльная сфера, культура вытворчасці, адбываецца моцнае ўзаемадзеянне паміж усімі сферамі жыцця і дзейнасці вяскоўцаў праз далучэнне да гістарычнай спадчыны і традыцый, прывіцця любові і павагі да малой радзімы, да сваіх каранёў.

www.zara.by

Разам са старшынёй СВК, заслужаным работнікам сельскай гаспадаркі Аляксандрам Лапацентавым віцэ-спікер верхняй палаты парламента наведала сацыяльныя аб'екты гаспадаркі: Алею Славы, музей сельгаскааператыва, дзе азнаёмілася з гісторыяй калгаса, захаваннем працоўных дасягненняў і традыцый, якія сёння перадаюцца падрастаючаму пакаленню.

Падчас сустрэчы з прадстаўнікамі працоўнага калектыву намеснік старшыні Савета Рэспублікі закранула самыя разнастайныя тэмы. У першую чаргу яна падзялілася ўражаннямі ад «Вялікай размовы з Прэзідэнтам», у якой прымала ўдзел. Таксама Мар'яна Шчоткіна акцэнтавала ўвагу на аспектах дзейнасці Саюзнай дзяржавы, функцыянаванні заканадаўчай улады і сацыяльнай накіраванасці бюджэту краіны.

Падчас сустрэчы ўзнімаўся шэраг пытанняў, якія датычыліся дэмаграфічнай сітуацыі ў краіне, сацыяльнай абароны шматдзетных сем'яў, пенсійнага забеспячэння...

— Для таго каб жыць камфортна і ўтульна, трэба ствараць неабходныя ўмовы, — падкрэсліла Мар'яна Акіндзінаўна. — А для гэтага кожны павінен працаваць на сваім месцы. Падчас сустрэчы са старшынёй сельгаскааператыва ўпэўнілася, што тут ёсць сапраўдны гаспадар, чалавек, які нераўнадушны да праблем сваіх аднавяскоўцаў, кіраўнік з перспектыўнымі поглядамі. У вас дакладна адладжана сістэма ўзаемадзеяння ўсіх сфер жыццядзейнасці, падрастаючае пакаленне акружана клопатам з боку і школы, і бацькоў.

Наколькі прыемна бацькам бачыць, што на іх вытворчых аб'ектах вывешаны спісы з поспехамі і дасягненнямі дзяцей у школе. У той жа час і дзеці адчуваюць гонар за сваіх бацькоў у тым, што іх родзічы — перадавікі вытворчасці. Важная і матэрыяльная падтрымка — стыпендыі найлепшым вучням школы, якія аплачвае гаспадарка. У сельгаскааператыве замацоўваюцца маладыя спецыялісты, захоўваюцца традыцыі і гісторыя. Гэта з'яўляецца моцным стымулам для людзей, — ёсць упэўненасць у заўтрашнім дні. Гэтым трэба не толькі ганарыцца, але і цаніць.

Маладзёжны парламентарызм

Стварэнне рэгіянальных маладзёжных парламенцкіх структур ва ўсіх абласцях Беларусі плануецца завяршыць да канца сакавіка бягучага года.

Рабочая група па фарміраванні арганізацыйных і прававых асноў дзейнасці Маладзёжнага савета (парламента) пры Нацыянальным сходзе завяршыла падрыхтоўку рэгламентуючых дакументаў, якія былі прадстаўлены для абмеркавання ўдзельнікам тэматычнага семінара-практыкума, арганізаванага Пастаяннай камісіяй Савета Рэспублікі па адукацыі, навуцы, культуры і сацыяльным развіцці.

ЗАКАНАТВОРЧАСЦЬ У ДЭТАЛЯХ

На пачатку тыдня ў Савеце Рэспублікі адбылася сустрэча са слухачамі Акадэміі кіравання пры Прэзідэнце Рэспублікі Беларусь.

Як паведамляе прэс-служба верхняй палаты парламента, для слухачоў акадэміі была арганізавана экскурсія, падчас якой яны азнаёміліся з дзейнасцю Савета Рэспублікі, працэдурай галасавання пры правядзенні пасяджэнняў.

Намеснік старшыні Савета Рэспублікі, нацыянальны каардынатар па МУР Мар'яна Шчоткіна праінфармавала аб рабоце, якая праводзіцца ў Беларусі па дасягненні Мэт устойлівага развіцця. Старшыня Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі па адукацыі, навуцы, культуры і сацыяльным забеспячэнні Віктар Сірэнка і старшыня Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі па міжнародных справах і нацыянальнай бяспецы Сяргей Рахманаў расказалі аб дзейнасці сваіх камісій, законапраектах, якія разглядаюцца, а таксама адказалі на пытанні слухачоў акадэміі.

НАПЯРЭДАДНІ ПАРЛАМЕНЦКАГА ВІЗІТУ

Пасол Беларусі Ігар ФІСЕНКА сустрэўся з членамі групы дружбы ў Сенаце Францыі.

Надзвычайны і Паўнамоцны Пасол Рэспублікі Беларусь у Французскай Рэспубліцы наведаў верхнюю палату парламента Францыі. Там прайшла сустрэча з членамі групы дружбы «Францыя — Беларусь». З французскага боку на мерапрыемстве прысутнічалі прэзідэнт групы дружбы Шарль Генэ, а таксама яе члены: прэзідэнт камісіі па фінансах Сената Вінсэнт Эбле і сенатары Рэнэ Данэсі, Фларэнс Лазард і Мары Мерсье.

Дыпламат і сенатары абмеркавалі планы развіцця беларуска-французскіх адносін на гэты год. Так, напрыклад, запланавалі правядзенне двухбаковых сустрэч парламентарыяў дзвюх краін, казалі пра развіццё культурнага супрацоўніцтва, а таксама арганізацыю мерапрыемстваў эканамічнага характару.

У рамках гуманітарнага супрацоўніцтва бакі абмеркавалі ўдзел прадстаўнікоў Францыі ў II Еўрапейскіх гульнях, якія павінны прайсці ў чэрвені ў Мінску.

Асаблівую ўвагу ўдзельнікі сустрэчы ўдзялілі візіту французскіх сенатараў у Беларусь у красавіку. Гэта будзе першы візіт членаў групы дружбы «Францыя — Беларусь» у нашу краіну. Летась, упершыню ў гісторыі беларуска-французскіх адносін, Сенат Францыі прыняў рашэнне стварыць групу дружбы з Беларуссю. Дзейнасць групы накіравана на пашырэнне супрацоўніцтва па-брацімскіх гарадоў Беларусі і Францыі, усталяванне прамых кантактаў паміж дзелавымі коламі, развіццё двухбаковых адносін у інвестыцыйнай, сельскагаспадарчай, экалагічнай і іншых сферах.

Наталля ТАЛІВІНСКАЯ.

ДЛЯ САПРАЎДНАГА ДЫЯЛОГУ

Як ажыццяўляецца ўзаемадзеянне бізнесу і ўлады ў рэгіёнах?

Рэспубліканскі саюз прамыслоўцаў і прадпрымальнікаў і дыскусійна-аналітычная супольнасць «Ліберальны клуб» прэзентавалі даследаванне «Дыялог бізнесу і дзяржавы ў рэгіёнах: як павысіць эфектыўнасць работы саветаў па развіцці прадпрымальніцтва на лакальным узроўні?».

Летась для стымулявання бізнес-ініцыятывы ў Беларусі былі створаны рэгіянальныя саветы па развіцці прадпрымальніцтва. Як новыя структуры садзейнічаюць дыялогу ўлады і бізнесу на мясцовым узроўні, расказалі прадстаўнікі Ліберальнага клуба.

«У кожнай вобласці намі былі абраны зрэзы з найбольшым і найменшым прадстаўніцтвам бізнесу і прааналізавана праца за год. І для таго каб паглядзець, як функцыянуе дыялог бізнесу і дзяржавы на рэгіянальным узроўні, мы вывучылі ўзаемадзеянне на прыкладзе Віцебскай вобласці. Намі быў апытаны шэраг лакальных бізнесменаў, прадстаўнікоў аблвыканкама/гарвыканкамаў», — расказаў аб сутнасці працы **аўтар даследавання Мікіта БЯЛЯЕЎ.**

Праект дазволіў вызначыць праблемныя пункты працы рэгіянальных саветаў па развіцці прадпрымальніцтва, якія перашкаджаюць ім стаць дзейснай пляцоўкай для дыялогу. Але ж гэта хаатычны характар працы без бачання канкрэтных задач.

«Мы вывучылі палажэнні многіх саветаў, і сфарміравалася тры мэты, якія існуюць сёння. Першая — дапамога ўсім формам уласнасці. Другая — кансультаванне бізнесу і трэцяя — выпрацоўка прапаноў», — паведаміў Мікіта Бяляеў.

Адна з умоў функцыянавання саветаў — узначальваць іх неабходна прадстаўніку бізнес-супольнасці. Па словах даследчыкаў, гэта ўмова парушаецца ў 41 % выпадкаў.

Няма адзінага падыходу да складу членаў гэтага органа. Дзесьці ёсць саветы з двух чалавек, а ў некаторых раёнах з 27 членаў. Адны з іх складаюцца толькі з прадпрымальнікаў, а ў іншых колькасная перавага ў прадстаўнікоў улады. Адна з праблем і ў тым, што бізнес-саюзы слаба ўключаны ў работу саветаў.

Выпрацаваў Ліберальны клуб і свае прапановы па вырашэнні праблем. Неабходна ўніфікацыя функцыяналу гэтых структур — стандартызацыя мэт, задач і правоў савета, што абгрунтоўвае неабходнасць падрыхтоўкі тыпавога палажэння. Распрацоўка гэтага дакумента дазволіць вызначыць ролю і месца саветаў у сістэме ўзаемадзеяння дзяржавы і бізнесу.

У склад саюзаў сёння ўключаны прыкладна 1700 прадстаўнікоў бізнесу краіны, таму ўсе саветы павінны быць у адзінай сістэме ўзаемадзеяння.

«Склад перш за ўсё павінен быць рэпрэзентатыўны ў адносінах да таго бізнесу, які знаходзіцца на тэрыторыі раёна, дзе функцыянуе савет. Калі на тэрыторыі раёна 90 % прадпрымальнікаў займаюцца гандлем, адпаведна, і ў структуры павінен быць такі ж працэнтны склад прадстаўнікоў са сферы гандлю», — акцэнтаваў увагу **суаўтар даследавання Яўген МАРДАСЕВІЧ.**

Праблемы, якія не вырашаюцца доўгі час, аўтары праекта прапануюць старшыні раённага Савета агучваць на сумесных пасяджэннях у вобласці. Мясцовыя саветы павінны мець магчымасць непасрэдна размаўляць з прадстаўнікамі ўлады і калегамі з Савета па развіцці прадпрымальніцтва, створанага пры Прэзідэнце.

Марыя ДАДАЛКА.

З ПЕРШЫХ ВУСНАЎ

Стаўка на канкрэтныя тэрыторыі

Старшыня Магілёўскага аблсавета Дзмітрый Харытончык пра ролю дэпутатаў у эканамічным развіцці рэгіёна

Ніводнае важнае пытанне не вырашаецца без удзелу дэпутатаў. Яны кантралююць выкананне сацыяльна-эканамічных праграм, клапоцяцца аб навядзенні парадку на зямлі, уносяць карэкціроўкі ў інвестыцыйныя праграмы. Вельмі адказна правільна размеркаваць наяўныя рэсурсы па найбольш важных аб'ектах. Напрыклад, у Магілёўскай вобласці летась гэта дало магчымасць паскорыць работы па Бялыніцкай бальніцы, іншых не менш сацыяльна значных аб'ектах.

— Важна зрабіць своечасовы аналіз, ацаніць і скарэктаваць, — кажа **старшыня Магілёўскага абласнога Савета дэпутатаў Дзмітрый ХАРЫТОНЧЫК.** — Гэта дазваляе больш эфектыўна распараджацца бюджэтнымі сродкамі. Але для нас важная не толькі агульная эканоміка, але і развіццё канкрэтных тэрыторый. Летась мы прынялі рашэнне, якое ўтрымлівае комплекс пэўных мер, накіраваных на актывізацыю работы ў гэтым кірунку. Будзем дабівацца, каб усе сельвыканкамы, сельсаветы мелі планы развіцця, якія павінны карэляваць з планамі развіцця раёнаў. Дэпутаты першаснага тэрытарыяльнага ўзроўню арыентаваны на аказанне максімальнага садзейнічання насельніцтву ў стварэнні фермерскіх гаспадарак, развіцці народных промыслаў. Яны вядуць растлумачальную работу сярод жыхароў сваіх сельсаветаў, расказваюць, якія неабходна сабраць дакументы. Як вынік, колькасць плацельшчыкаў, што ажыццяўляюць дзейнасць па заяўляльным прынцыпе, павялічылася з 2108 чалавек у 2017 годзе да 4185 — у 2018-м, рамеснікаў з 3512 — да 4182, уладальнікаў аграэкасядзіб з 192 — да 209.

> Маладзёжныя парламенты існуюць у некалькіх нашых раёнах, плануем стварыць такое аб'яднанне і на ўзроўні вобласці. Але няма адзінай практыкі і шмат пытанняў. Зараз часцей за ўсё выбары праходзяць на базе школ, вучні вылучаюць свае праграмы, але ўзрост гэтых падлеткаў не заўсёды дапамагае ім раскрыцца.

Сістэмна працавалі камісіі па садзейнічанні самазанятасці насельніцтва, праводзіліся выязныя пасяджэнні, дзе ўсім зацікаўленым у працаўладкаванні расказвалі пра вакансіі, тлумачылі іх магчымасці. Усё гэта дало свой вынік, і тэмпы зніжэння занятых у эканоміцы запаволіліся. На 1 студзеня 2019 года па вобласці налічвалася 7710 вакансій, з іх рабочых — 4818. На гэтую дату было зарэгістравана 2042 чалавекі, якія шукалі працу. З імі пастаянна вядзецца работа. Калі саіскальнік нічога не выбраў з існуючых вакансій, яму прапаноўваюць асвоіць новую прафесію. Прыярытэты аддаюцца перанавучанню з гарантыяй працаўладкавання. Менавіта 60 % такіх грамадзян атрымалі магчымасць працаўладкавацца пад канкрэтныя заяўкі. Акрамя гэтага, для ўсіх ахвотных заняцца прадпрымальніцкай дзейнасцю прапануюцца субсідыі на арганізацыю сваёй справы.

— Навядзенне парадку на зямлі, гэта, напэўна, адна са звышзадач народных абраннікаў. Што робіцца ў гэтым кірунку?

— Летась аблсавет звяртаў асаблівую ўвагу на рэалізацыю «сотага» ўказа. Быў праведзены семінар на базе Шклоўскага раёна, у якім прынялі ўдзел усе старшыні раённых, часткова сельскіх Саветаў. На практыцы былі паказаны падыходы да працэдуры захавання старых будынкаў, як гэта правільна рабіць, калі ў адным з населеных пунктаў цэлы шэраг падрыхтаваных для зносу дамоў. Шклоўскі раён — адзін з найбольш эфектыўна працуючых у гэтым кірунку. Там жа прадэманстравалі, як выкарыстоўваюцца цяжкадаступныя для тэхнікі сельгаспрадпрыемстваў землі. Яны прапануюцца прыватнікам для вядзення бізнесу. У Шклоўскім раёне ёсць добры прыклад, як на такім месцы ў вёсцы Заброддзе быў зроблены гадавальнік раслін. На пленарным пасяджэнні дэталёва прааналізавалі, якія новаўвядзенні прапануе новы, прыняты замест «сотага», 357-ы Указ. Ён дае магчымасць больш актыўна выкарыстоўваць адчужэнне нерухомасці, прадаваць яе з аўкцыёну. Такія ж правы атрымалі і некаторыя гарады, напрыклад Бабруйск.

— Сёння ў краіне шмат гаворыцца пра стварэнне камфортных умоў пражывання на вёсцы, але гэта вялікія фінансавыя ўкладанні, якіх заўсёды не хапае...

— Таму мы і ўскладаем вялікія спадзяванні на Саветы першаснага ўзроўню, на актывізацыю работы органаў тэрытарыяльнага грамадскага самакіравання. У вобласці створана 10 440 ОТГС, з іх 8540 аднаасобных, 1900 — калегіяльных. Усяго ў органы грамадскага самакіравання было абрана 15 966 чалавек. Наша задача знайсці актыўных старастаў, дапамагчы ім арганізавацца і праз іх садзейнічанне ўцягваць грамадзян у працэс стварэння спрыяльных умоў пражывання. Добры прыклад вёска Вялікая Грава Асіповіцкага раёна. Вяскоўцы стварылі свой актыў, сфарміравалі план развіцця населенага пункта. Не менш цікавы вопыт ёсць у Дрыбінскім раёне. Жыхары вёскі Шастакі пад кіраўніцтвам старасты Ніны Сільчанка рэалізуюць сумесную з калгасам ініцыятыву. Сельгаспрадпрыемства выдзяляе зямлю, дзе насельніцтва саджае бульбу, іншыя культуры, а грошы за рэалізацыю гэтай прадукцыі выкарыстоўваюцца на вырашэнне грамадскіх пытанняў. Актыўна ва ўсім гэтым удзельнічае фермер Уладзімір Рынг. Ён дапамагае землякам і ў іншых пытаннях. Дзякуючы яму ў вёсцы ўстанавілі паклонны крыж, цяпер вяскоўцы атрымалі благаславенне на будаўніцтва новай капліцы. Вельмі важную ролю ў нашай рабоце адыгрываюць ініцыятыўныя людзі. І мы іх стараемся падтрымаць. Пры аблсавеце створана рабочая група па заахвочванні найбольш актыўных старастаў і прадстаўнікоў органаў мясцовага самакіравання. Будзем і надалей гэта развіваць.

> Дэпутаты першаснага тэрытарыяльнага ўзроўню арыентаваны на аказанне максімальнага садзейнічання насельніцтву ў стварэнні фермерскіх гаспадарак, развіцці народных промыслаў. Як вынік, колькасць плацельшчыкаў, што ажыццяўляюць дзейнасць па заяўляльным прынцыпе, павялічылася з 2108 чалавек у 2017 годзе да 4185 — у 2018-м, рамеснікаў з 3512 — да 4182, уладальнікаў аграэкасядзіб з 192 — да 209.

— Летась была праведзена вялікая работа па ўдасканаленні дзейнасці магілёўскай абласной асацыяцыі мясцовых Саветаў дэпутатаў. На нядаўнім пасяджэнні ў Кіраўску эксперты Савета Еўропы ўхвалілі гэтыя дзеянні. Размова ішла пра тое, каб абраць вобласць для рэалізацыі пілотнага праекта па садзейнічанні актывізацыі развіцця асацыяцый мясцовых Саветаў дэпутатаў, павышэнне іх ролі і ўплыву на эканамічнае развіццё тэрыторыі.

— Так. Мы лічым, што на першым этапе максімальныя высілкі трэба накіраваць на навучанне дэпутацкага корпуса і нашых ініцыятыўных старастаў формам і метадам работы з насельніцтвам. Плануем правядзенне семінара-вучобы па рабоце мясцовых Саветаў дэпутатаў. Зробім гэта, хутчэй за ўсё, у выглядзе відэаканферэнцыі, каб ахапіць максімальную колькасць людзей.

Фінансавае пытанне плануем вырашаць за кошт пошуку і прыцягнення міжнародных грантаў тэхнічнай дапамогі. Грошы плануецца накіроўваць на развіццё Саветаў і органаў грамадскага тэрытарыяльнага самакіравання, на павышэнне актыўнасці грамадзян у прыняцці рашэнняў мясцовага значэння. Мы ўжо падалі заяўкі на ўдзел у некалькіх грантах.

— На кантролі ў дэпутатаў цэлае кола пытанняў — ад рэалізацыі дзяржаўных праграм да канкрэтных праблем у той ці іншай галіне. Над якімі больш дэталёва працавалі дэпутаты летась?

— Напрыклад, камісія па аграрных пытаннях разглядала праблемы з кадрамі ў сельскай гаспадарцы. Размова ішла пра размеркаванне маладых спецыялістаў і іх замацаванне пасля вучэбных устаноў. Станоўчы прыклад па гэтай тэме — праект, рэалізаваны ў Дрыбінскім раёне, дзе на базе адной з навучальных устаноў збіраюць старшакласнікаў і рыхтуюць па запатрабаванай у райцэнтры прафесіі швачкі. За сродкі міжнароднай тэхнічнай дапамогі створаны вучэбны кабінет, цалкам абсталяваны сучаснай тэхнікай.

Размаўлялі таксама пра развіццё асабістых дапаможных гаспадарак. Тут сапраўды ёсць складанасці. У краіне існуюць высокія патрабаванні да якасці сыравіны, бо нашы прадпрыемствы працуюць на экспарт. Мы збіраемся больш дэталёва вывучыць гэтую праблематыку і выпрацаваць сістэмныя рашэнні на ўзроўні вобласці. Створана рабочая група па выпрацоўцы і ўнясенні прапаноў.

Летась стварылі ў абласным Савеце дэпутацкую групу грамадскай арганізацыі «Белая Русь», члены якой практыкуюць прыём выбаршчыкаў у грамадскіх прыёмных сумесна з дэпутатамі Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу і прадстаўнікамі выканаўчай улады, каб комплексна разглядаць пытанні і адразу ж даваць прапановы па ўдасканаленні заканадаўства.

— Летась у Магілёве прайшоў V Форум рэгіёнаў Беларусі і Расіі, дзе ў дэпутатаў дзвюх краін была магчымасць устанавіць больш цесныя сувязі. З кім атрымалася пасябраваць і на якой стадыі вашы адносіны?

— Заключылі пяць пагадненняў з Самарскай і Смаленскай губернскімі Думамі, Калінінградскай абласной Думай, заканадаўчымі сходамі Краснадарскага краю, Калужскай вобласці. Зараз вядзём работу па напаўненні гэтых пагадненняў канкрэтнымі мерапрыемствамі. Атрымалі план узаемадзеяння з Краснадарскага краю. Расійскія калегі прапануюць правесці круглы стол на тэму захавання ўнікальных прыродных комплексаў, сумесныя семінары на канкрэтныя тэмы. Мы збіраемся ў найбліжэйшы час дапоўніць гэты план і пачаць яго рэалізоўваць. Нас цікавіць работа органаў тэрытарыяльнага грамадскага самакіравання, механізм уцягвання насельніцтва ў рашэнне пытанняў мясцовага значэння.

— Вялікая ўвага ў краіне надаецца патрыятычнаму выхаванню моладзі. Маладзёжны парламент, па сутнасці, створаны для таго, каб уцягваць у грамадскую дзейнасць найбольш актыўных і перспектыўных маладых людзей.

— Так, у вобласці вядзецца работа па ўдасканальванні гэтага ўтварэння. Маладзёжныя парламенты існуюць у некалькіх нашых раёнах, плануем стварыць такое аб'яднанне і на ўзроўні вобласці. Але няма адзінай практыкі і шмат пытанняў. Зараз часцей за ўсё выбары праходзяць на базе школ, вучні вылучаюць свае праграмы, але ўзрост гэтых падлеткаў не заўсёды дапамагае ім раскрыцца. У той жа момант рабочая моладзь засталася па-за ўвагай. Трэба, каб прадстаўнікі ад яе таксама былі ў маладзёжным парламенце. Кожны з раёнаў павінен выбраць самых актыўных маладых людзей і дэлегаваць у абласны маладзёжны парламент. Плануецца, што будуць вылучэнцы таксама ад прафсаюзаў, іншых грамадскіх арганізацый. Трэба ахапіць усе сферы, усе кірункі.

> Мы ўскладаем вялікія спадзяванні на Саветы першаснага ўзроўню, на актывізацыю работы органаў тэрытарыяльнага грамадскага самакіравання. У вобласці створана 10 440 ОТГС, з іх 8540 аднаасобных, 1 900 — калегіяльных. Усяго ў органы грамадскага самакіравання было абрана 15 966 чалавек.

Нэлі ЗІГУЛЯ.

МОЦНАЯ ЭКАНОМІКА — ГАЛОЎНЫ СКЛАДАЛЬНІК БЯСПЕКІ КРАІНЫ

Генеральны дырэктар «Магілёўліфтмаша» і сенатар Барыс Кавалеўскі пра пункты росту айчыннай прамысловасці

Перад краінай стаіць амбіцыйная задача павялічыць за пяцігодку ВУП удвая. Без перадавой высокатэхналагічнай прамысловасці зрабіць гэта праблематычна. «А каб яна была моцнай, трэба ўвесь час знаходзіцца ў стане мадэрнізацыі, — адзначае суразмоўнік. — Мы гэтага прынцыпу трымаемся няўхільна, нават калі з фінансамі цяжка. Свет зараз развіваецца апераджальнымі тэмпамі. На дзень прыпыніўся, адстаў, лічы, на гады».

— Я часта бываю за мяжой, як кіраўнік прадпрыемства і як член камісіі па міжнародных справах і нацыянальнай бяспекі Савета Рэспублікі, — кажа Барыс Віктаравіч. — Мне імпануе, што нашу краіну паўсюль асацыююць з якасцю. Нядаўна былі ў Азербайджане, дзе таксама рэалізуецца праграма замены ліфтаў, і было прыемна пачуць, як станоўча адгукаюцца аб нашых вырабах, і не толькі аб ліфтах, па сутнасці, аб усім — і прамысловых таварах, і прадуктах харчавання. Яны ведаюць, што ў нас захаваліся тыя патрабаванні, нарматыўныя дакументы, якія былі ў лепшыя часы. Нам пашчасціла, што ў краіне яшчэ з пасляваеннага часу ў кожным горадзе засталіся прадпрыемствы і лёгкай прамысловасці, і цяжкай. Сёння актуальна адно, заўтра другое. Горад, вобласць могуць аператыўна змяняць кірункі.

Мы таксама бачым, што тое абсталяванне, якое вырабляецца ў Германіі, Швейцарыі, Фінляндыі, Японіі, сёння найбольш надзейнае, з яго дапамогай можна рабіць больш якасныя рэчы. Нам, каб канкураваць з такімі сур'ёзнымі ліфтабудаўнічымі фірмамі як Otis, Kone, Thyssenkrupp, трэба мець перадавое абсталяванне. Дзесьці мы купляем яго за свае сродкі, дзесьці за крэдытныя. Яно дарагое, але бездакорна працуе і за перыяд эксплуатацыі цалкам акупляецца. Мы тым часам знаходзім нешта новае, яшчэ больш перадавое, бо свет, навука не стаяць на месцы. Гэта дазваляе нам знаходзіцца сярод лідараў.

Летась Барыс КАВАЛЕЎСКІ стаў лаўрэатам конкурсу «Чалавек сваёй справы — 2018» у намінацыі «За павышэнне прэстыжу маркі «Зроблена ў Беларусі» ў сферы прамысловасці».

— Падчас Пятага форуму рэгіёнаў Беларусі і Расіі на базе прадпрыемства працавала секцыя па лічбавай эканоміцы. Ці ёсць ужо нейкія вынікі ад той сустрэчы?

— Трэба адзначыць, што рыхтаваліся мы да мерапрыемства грунтоўна. Спікеры расійскага і беларускага парламентаў Валянціна Мацвіенка і Міхаіл Мясніковіч адзначылі, што праведзена яно было годна. Шэраг людзей, якія забяспечылі яго арганізацыю, быў заахвочаны. Што датычыцца вынікаў, то нічога так хутка не робіцца. Але супала, што мы падпісалі адзін з кантрактаў з нашым сумесным прадпрыемствам «Нижагародліфтмаш» на 500 мільёнаў рублёў. Гэта ліфты ў асноўным для замены ў жылых дамах Расійскай Федэрацыі. Ужо адгружана больш за 400 ліфтаў, а плануецца 1000—1500 па гэтым кантракце.

— З якімі праблемамі як да дэпутата да вас звяртаюцца людзі? Ці хапае часу на вырашэнне грамадскіх пытанняў?

— Часта прыходзіцца разглядаць жыллёвыя праблемы. Наогул шмат пытанняў па інтэрнатах. Людзі скардзяцца, што жывуць у малых пакойчыках. Нашы, напрыклад, інтэрнаты будаваліся 30 гадоў таму, калі нарматывы былі іншыя. На 2-3 чалавекі сёння патрэбна мінімум 12 «квадратаў», а ў нас 11,59. На аднаго чалавека гэта шмат, на дваіх мала. Але ж гэта не рашэнне пытання, да яго трэба, напэўна, падыходзіць творча. Знаходзім кампрамісы. Падымаў тэму на самым высокім узроўні, калі было сумеснае пасяджэнне верхняй і ніжняй палат з урадам.

Яшчэ адно набалелае пытанне — працаўладкаванне. Шмат хто да нас прыходзіць. Мы стараемся падтрымліваць дынастыі, але некаторыя звяртаюцца з вельмі далёкімі ад нашай спецыфікі прафесіямі, напрыклад музыкі. Прыходзіцца накіроўваць на перанавучанне.

З выбаршчыкамі рэгулярна працую і ў рамках Дня інфармавання, дзе спрабую як кіраўнік спалучаць абавязкі з дэпутацкімі. Падчас агляду нашай вытворчасці размаўляю з людзьмі, цікаўлюся іх клопатамі, плюс кожны чацвер вяду прыём па асабістых пытаннях. Удзельнічаю як сенатар Савета Рэспублікі ў розных мерапрыемствах, якія адбываюцца і ў горадзе, і ў вобласці. Там сустракаюся з прадстаўнікамі працоўных калектываў, грамадскасці, прыслухваюся да іх праблем, цікаўлюся, што перашкаджае іх вырашыць. Быць кіраўніком сямітысячнага калектыву і не жыць турботамі грамадства — гэта нерэальна.

Чатыры імгненні з жыцця вялікага прадпрыемства

Як магілёўскі ліфтавы гігант заваёўвае прэстыж на айчынным і замежным рынках

ЛІФТЫ прадпрыемства «Магілёўліфтмаш» сёння можна сустрэць дзе заўгодна. Нават у культавых будынках. Напрыклад, адзін такі манціруецца зараз у Бельгіі. Рухомыя вырабы прадпрыемства — ліфты, эскалатары, травалатары, гарызантальныя платформы і гэтак далей — можна сустрэць у самых нечаканых месцах, пачынаючы ад прыватных асабнякоў, заканчваючы метрапалітэнамі і атамнымі станцыямі.

Прадпрыемства вылучаецца сярод іншых за кошт таго, што яно адно з нямногіх у свеце збірае свае ліфты і ўвесь астатні асартымент з дэталяў і вузлоў выключна ўласнай вытворчасці. Яны вырабляюцца на чатырох пляцоўках холдынга — «Магілёўліфтмаш», «Электрарухавік» і «Зеніт» у Магілёве і «Ветразь» — у Віцебску. За час існавання суверэннай Беларусі «Магілёўліфтмаш» зрабіў неверагодны рывок наперад і акрамя адной, па сутнасці, мадэлі ліфта, якую штампаваў пры Савецкім Саюзе, асвоіў 130 розных — ад пасажырскіх і грузавых да бальнічных і катэджных.

Паход на Еўропу

Адзінкавыя мадэлі ліфтаў прадпрыемства туды ўжо пастаўляла, але цяпер мае намер канкураваць там разам з сусветна вядомымі брэндамі Otis, Kone, Schindler, прычым у прэміум класе. Летась для гэтага быў распрацаваны новы таварны знак Movel.

— Гэтая лінейка цалкам арыентаваная на Еўропу, — кажа **Сяргей БЫЧКОЎ, начальнік аддзела рэкламы і прасоўвання спажывецкіх тавараў ААТ «Магілёўліфтмаш».** — Для еўрапейца «Магілёўліфтмаш» цяжкавымоўнае слова. Мы зрабілі рэбрэндынг, каб у кліента былі больш прыемныя асацыяцыі з нашым таварам. Над стварэннем таварнага знака працавала сур'ёзная фірма, яна правяла цэлае даследаванне на прадмет успрымання гэтага слова. Сугучча гукаў павінна выклікаць у еўрапейца прыхільнасць. Знешне ліфт нічым не саступае еўрапейскім распрацоўкам.

Спецыяліст запрашае, як той казаў, адчуць розніцу і праехацца на прэстыжнай мадэлі. Сапраўды вельмі прыемна. Светлая і прасторная кабіна з вялікім люстэркам, падлога з натуральнага мармуру, мяккае асвятленне, з дынаміка гучыць заспакаяльная музыка — здаецца, ехаў бы і ехаў.

— Атрымалі сертыфікат для паставак у Еўропу, — каментуе спецыяліст. — У Польшчы ўжо ёсць свой дылер.

На выстаўку — у Маскву

Прадпрыемства — удзельнік шматлікіх выставак, здаецца, няма месяца, калі б спецыялісты куды-небудзь не выязджалі. Цяпер тут рыхтуюцца да чарговага мерапрыемства.

— З 26 да 28 чэрвеня ў Маскве пройдзе выстаўка Russian Elevator Week 2019 — самая галоўная для нас, там будуць прысутнічаць прадстаўнікі ліфтабудаўнічай галіны з Расіі, Турцыі, Італіі, Кітая, Германіі, Францыі і гэтак далей — усе сусветныя брэнды, — кажа Сяргей Бычкоў. — Туды ж прыязджаюць і так званыя дэвелаперы, якія займаюцца нерухомасцю, праектныя арганізацыі. Пазалетась прысутнічала 179 экспанентаў з 19 краін.

На выстаўку ў Маскву завадчане павязуць ліфтавыя кабіны на 400 і 1000 кілаграмаў. Гэта новыя ўзоры без машыннага памяшкання, са шкляной сцяной. Будзе прадстаўлена прадукцыя філіялаў холдынга — заводаў «Зеніт», «Электрарухавік» і «Ветразь». Гэта станцыі кіравання ліфтамі, шмат іншай інавацыйнай электронікі.

Патрэбныя пад'ёмнікі

Прадпрыемства перыядычна радуе спажыўцоў інавацыйнымі распрацоўкамі. Пад яго вокнамі зараз узвышаецца паркоўка ротарнага тыпу на 12 машына-месцаў, якую ліфтабудаўнікі прадэманстравалі грамадскасці сёлета ў студзені. Побач узводзіцца паркоўка шахтавага тыпу на 26 машына-месцаў вышынёй 36 метраў. У маі плануецца яе запуск. Побач яшчэ змантыруюць падземную на тры машына-месцы.

— Усе гэтыя паркоўкі будуць дзеючыя, людзі змогуць карыстацца і адначасова рэкламаваць нашы магчымасці, — кажа **генеральны дырэктар холдынга Барыс КАВАЛЕЎСКІ.** — У Беларусі і Расіі такое яшчэ ніхто не робіць, мы першыя.

Яшчэ адна інавацыйная распрацоўка — пад'ёмнік для басейна.

— Дослены ўзор ужо паставілі ў Палацы гімнастыкі ў Магілёве. Вельмі карыснае прыстасаванне для тых, хто мае праблемы з пазваночнікам, — удакладняе генеральны дырэктар.— Максімальная грузападъёмнасць да 120 кілаграмаў. Зроблена ўжо цэлая партыя. Разаслалі патэнцыйным заказчыкам свае камерцыйныя прапановы, рэкамендуем усім лячэбным установам, санаторыям, басейнам.

Вельмі зручнае прыстасаванне для стварэння безбар'ернага асяроддзя — пад'ёмнік для басейна.

Наогул, прадпрыемства распрацавала цэлую серыю розных ліфтаў і пад'ёмнікаў, якія могуць аблегчыць жыццё чалавеку з абмежаванымі магчымасцямі.

Ліфт у Сірыю

Нарматыўны тэрмін службы ліфта 25 гадоў, цяпер у Беларусі ідзе іх маштабная замена. Калі раней мянялі некалькі сотняў у год, то зараз некалькі тысяч.

— Замена ажыццяўляецца ў рамках «Камфортнае жыллё», — кажа **начальнік аддзела маркетынгу ААТ «Магілёўліфтмаш» Антон БЕЛЬСКІ.** — Але найбольш інтэнсіўна працэс пайшоў з сярэдзіны мінулага года. На сённяшні дзень замянілі ўжо 3000 ліфтаў. Людзі часта ацэньваюць вытворцу па тым, як працуе ліфт. Але тут шмат што залежыць ад якасці мантажу. Калі ён няякасны, гэта можа ўсё сапсаваць. У канструкцыю нашага ліфта штогод уносяцца карэктывы для зручнасці мантажу і павышэння яго эксплуатацыйных і спажывецкіх уласцівасцяў.

— Летась мы зрабілі 14 500 ліфтаў, прыкладна столькі завод выпускаў у 1990 годзе, але тады гэта была адна мадэль на дзве хуткасці, — кажа генеральны дырэктар прадпрыемства. — У параўнанні з пазалеташнім годам выпуск павялічылі на 2,5 тысячы ліфтаў. Будзем імкнуцца гэту планку захаваць і выйсці на 15 тысяч. Прадукцыя запатрабаваная, але прыходзіцца змагацца за кожны ліфт. Нават у Беларусь прыходзяць прадпрыемствы з Кітая, Карэі і Грэцыі, не кажучы пра Расію. У Еўропы свае асаблівасці, яна мала будуецца, да таго ж хоча, каб якасць была як у Otis, Kone, Schindler, а цана ніжэй плінтуса. Тым не менш адзінкавыя пастаўкі ёсць. Зараз спецыяльна для Сірыі распрацавалі ліфт на 1000 кілаграмаў пад'ёмам на вышыню 70 метраў для элеватара. Нядаўна паставілі першы ліфт у Нігерыю. Але рынак Расіі для нас прывабнейшы за астатнія, ён больш аб'ёмны, на ім можна зарабіць. Іншыя краіны не такія прыбытковыя, але мы імкнёмся захаваць сваю прысутнасць у розных рэгіёнах, а недзе яшчэ і нарасціць свае аб'ёмы. І такі падыход дазваляе нам адчуваць упэўненасць у заўтрашнім дні.

УНП 700008856

Матэрыялы падрыхтавала Нэлі ЗІГУЛЯ.

Тэлесеткі

З НОВЫМ ГОДАМ

23 сакавіка споўніцца год, як у эфіры АНТ выходзіць суботні выпуск «Нашых навін».

У адрозненне ад інфармацыйных выпускаў у будні, тут інфармацыя падаецца ў больш лёгкім фармаце, а вядучая Вольга Сулімава, у якой некаторыя яшчэ пазнаюць колішнюю «Міс Мінск» Вольгу Курышку, выступае ў ролі не толькі чытальніцы навін, але і журналіста: знаходзіць герояў і тэмы для рэпартажаў, здымае сюжэты.

— Ці будзеце вы неяк адзначаць першую гадавіну праграмы, збіраць у студыі гасцей і прымаць віншаванні? — пацікавілася «Звязда» ў кіраўніка праекта Андрэя Мохара.

— Паколькі гаворка ідзе ўсё ж пра навіны, то ніякага вялікага святочнага шоу не плануем, як звычайна, пастараемся прапанаваць гледачам якасны, разнастайны і насычаны выпуск, але, безумоўна, пра дзень нараджэння праграмы згадаем і пэўныя «фішкі» рыхтуем.

Што да магчымых змяненняў і новых рубрык, то стваральнікі «Суботняга выпуску» запэўніваюць, што заўжды знаходзяцца ў творчым пошуку: «Мы не лічым, што персанальна ў нас з наступнага тыдня пачынаецца новы сезон, бо мы частка вялікай каманды АНТ, таму змяняемся і ўдасканальваемся разам з усім каналам».

Вікторыя ЦЕЛЯШУК.

Запрашальнік

НА ТЭМУ ЧАЛАВЕЧНАСЦІ

2 красавіка на сцэне Рэспубліканскага палаца культуры прафсаюзаў будзе прадстаўлена прэм'ера спектакля «Восем пачуццяў, або Нараджэнне чалавека».

Адметнасць пастаноўкі ў тым, што гэты праект міжнародны, зладжаны сумесна беларускім сямейным інклюзіўным тэатрам «і» і галандскім тэатрам Kazou пры цэнтры даследавання аўтызму. Спектакль, у якім заняты каля 80 прафесійных акцёраў і аматараў, будзе прадстаўлены ў фармаце васьмі ўзаемазвязаных навел, кожная з якіх прысвечаная пэўнаму пачуццю. Прыдумаў гэтыя кранальныя гісторыі адзін з выхаванцаў і акцёраў тэатра Кастусь Жыбуль. «Удзел у нашым спектаклі для дзяцей з аўтызмам мае значны «тэрапеўтычны» эфект: граючы пачуцці на сцэне, юныя акцёры вучацца лепш разумець уласныя эмоцыі — а гэта менавіта тое, чаго дзецям з асаблівасцямі светаўспрымання часам не стае, — адзначае **сцэнарыст і рэжысёр пастаноўкі, мастацкі кіраўнік сямейнага інклюзіўнага тэатра «і» Ірына ПУШКАРОВА.**

Вікторыя ЗАХАРАВА.

ШАХМАТНЫ КЛУБ

Выпуск № 65

Сённяшняя задача ***(гл. дыяграму)*** належыць Аляксею Міронаву (1939—2001). Аляксей Фёдаравіч жыў у Магілёве, працаваў інжынерам. З сярэдзіны 50-х гадоў надрукаваў каля 150 задач, з якіх палова была адзначана ў конкурсах (у тым ліку 25 задач — прызамі). У чэмпіянатах Беларусі па кампазіцыі быў сярэбраным і тройчы бронзавым прызёрам.

Белыя: Крh1, Фd1, Лe8, Cd7, Cf4, пп. c3, d3, d4 (8).

Чорныя: Крd5, Ch4, Кc5, nf5 (4).

Мат у 2 хады.

Дасылайце рашэнні на адрас рэдакцыі («Звязда», вул. Б. Хмяльніцкага, 10а, 220013, г. Мінск) або на электронны адрас вядучага аддзела: vadim_ne67@mail.ru.

***

На буйным традыцыйным турніры «Аэрафлот» у Маскве (101 удзельнік) Аляксей Аляксандраў, Уладзіслаў Кавалёў (мінулагодні пераможца) і Кірыл Ступак фінішавалі адпаведна на 38-м, 43-м і 65-м месцах. Там жа ў турніры «Б» Вольга Бадэлька — 27-я са 126. Вось адна з перамог беларусаў.

Іван Шчытко (Малдова) — Аляксей Аляксандраў. 1.c4 e6 2.g3 d5 3.Cg2 Kf6 4.Kf3 dc 5.Фa4+ Kbd7 6.Ф:c4 c5 7.Фb3 Лb8 8.a4 b6 9.d3 Cd6 10.Ka3 a6 11.Kc4 Cc7 12.Cd2 0-0 13.0-0 Cb7 14.Фa3 Ca8 15.b4 b5 16.ab ab 17.Ka5 Cd6 18.bc C:c5 19.Фb2 e5 20.Kb3 Cd6 21.Лa6 Cc7 22.Лc1 Лe8 23.Фa2 h6 24.Ka5 Cb6 25.Kh4 e4 26.d4 C:d4 27.Kf5 Cd5 28.Фb1 Cb6 29.Cf4 Лa8 30.Л:a8 Ф:a8 31.Kb3 e3 32.f3 Cc4 33.Kd6 C:e2 34.K:e8 Ф:e8 35.Лe1 Cc4 36.Крh1 e2 37.Cd2 Cf2 38.Лc1 Ke5 39.Ka5 Kd3 40.Л:c4 bc 41.K:c4 e1Ф+ 42.C:e1 Ф:e1+ 43.Ф:e1 K:e1 44.Cf1 Cc5, 0:1.

У французскім Кане (81 удзельнік) Мікіта Маёраў заняў другое месца. Валерый Казакоўскі паказаў такі ж вынік на турніры ў Ташкенце.

У сталіцы Беларусі прайшлі шахматныя «Алімпійскія дні моладзі». Прызавую тройку склалі зборныя Магілёўскай вобласці, горада Мінска і Брэсцкай вобласці.

* * *

Міхаіл Нікіценка — адзін з найбольш перспектыўных маладых шахматыстаў нашай краіны, міжнародны майстар. Нарадзіўся ў Мінску ў сакавіку 2000 года. У 2010 годзе стаў сярэбраным прызёрам чэмпіянату Еўропы сярод юнакоў да 10 гадоў, а ў 2015 годзе заваяваў бронзавыя медалі на чэмпіянатах Еўропы па хуткіх шахматах і бліцы адпаведна сярод юнакоў да 16 і 18 гадоў. Паспяхова выступаў за беларускую зборную на некалькіх суцветных шахматных алімпіядах да 16 гадоў, у 2016 годзе ўзяў «серабро» на першай дошцы ў гэтым спаборніцтве. Удзельнік чэмпіянату Беларусі.

Сёлета Міхаіл заняў другое месца на міжнародным турніры ў Львове. На яго рахунку — перамогі над гросмайстрамі Юрыем Воўкам і Міхаілам Голубевым, якія занялі адпаведна першае і трэцяе месцы. А вось яшчэ адна з выйграных у Львове партый.

Міхаіл Нікіценка — Даніла Масесаў. 1.e4 c5 2.Kf3 d6 3.d4 cd 4.Ф:d4 a6 5.c4 Kc6 6.Фd2 Kf6 7.Kc3 Cg4 8.Ce2 e6 9.0-0 Ce7 10.b3 0-0 11.Cb2 Лc8 12.Лad1 Фa5 13.Фe3 C:f3 14.gf Ke5 15.f4 Kg6 16.f5 ef 17.Kd5 fe 18.K:e7+ K:e7 19.Kh1 Kg6 20.Лg1 Фc5 21.Cd4 Фf5 22.Лg5 Фe6 23.Лdg1 Kh8 24.h4 Лg8 25.h5 Ke7 26.h6 Kf5 27.Л:f5 Ф:f5 28.Лg5 Фe6 29.hg+ Л:g7 30.Л:g7 K:g7 31.Фg5+ Kf8 32.C:f6 Лc5 33.Фg7+ Ke8 34.Cg4 Лf5 35.Фg8+ Kd7 36.Ф:h7 Ф:f6 37.Ф:f5+, 1:0.

* * *

Рашэнне задачы з мінулага выпуску: 1.Фg8. Першымі правільна адказалі Ігар Ананіч, Уладзімір Ізотаў, Сяргей Цяльпук, Віктар Жук.

Вадзім ЖЫЛКО.

Сядзі і глядзі

АЗАРТ ПРЫХОДЗІЦЬ ПАДЧАС ГУЛЬНІ

Белтэлерадыёкампанія рыхтуе да запуску новы забаўляльна-інтэлектуальны праект — шоу «На вылет!», галоўны прыз якога складае 2000 беларускіх рублёў. Першыя чатыры выпускі інтэлектуальнай гульні ўжо запісаныя, а прэм'ера праекта, цэнтральнай дзеючай асобай якога стаў радыёвядучы і праграмны дырэктар станцыі «Unistar» Аляксандр Найдзёнаў, адбудзецца на «Беларусь 1» на наступным тыдні — 31 сакавіка.

Гульня, удзельнікаў якой ва ўзросце 18+ набіраюць па папярэднім запісе, складаецца з пяці раўндаў. У кожным з іх ігракі павінны правільна адказаць на пытанні вядучага — спачатку простыя, а потым усё больш мудрагелістыя, далёка па-за школьнай праграмай. Пры гэтым той, хто памыляецца альбо папросту не ведае адказу, сыходзіць «на вылет», і колькасць удзельнікаў няўхільна скарачаецца: спачатку іх 32, потым 16, 8, 4, 2... І як апетыт прыходзіць падчас яды, у гэтым выпадку азарт нараджаецца ў працэсе гульні, людзі ўсё больш уцягваюцца ў інтэлектуальнае спаборніцтва, і праявіць сябе можа абсалютна кожны. На ўсіх этапах ёсць свае спецыяльныя прызы, і каманда ў любы момант можа задаволіцца імі і пакінуць гульню — тады шанц паказаць сваю эрудыцыю атрымлівае каманда, якая раней прайграла. Пераможцу ж прапануюць узяць удзел у супергульні, і, калі ўдасца адказаць хоць бы на адно з трох зададзеных пытанняў, галоўны прыз у яго ў кішэні. Зрэшты, магчымыя і іншыя расклады і сюрпрызы, а таксама вяртанне ў барацьбу тых, хто выбыў з яе першы, — шанц выйграць ёсць практычна ў кожнага, і гэта робіць праект дынамічным і захапляльным. Асаблівае ж харство і каштоўнасць новага шоу ў тым, што гэта не запазычаны з іншых каналаў і краін папулярны фармат, а ўласная, цалкам арыгінальная прыдумка.

«Мне спадабаўся атрыманы вынік, — падзяліўся пасля здымак аўтар ідэі і рэжысёр гульні «На вылет!» Яўген Папковіч. — Выйшла на сто працэнтаў тое, што я і задумваў, калі распрацоўваў правілы праекта. Больш за тое, у працэсе мантажу мы і самі захапіліся, уцягнуліся ў праграму, нібы наноў перанеслі на пляцоўку — спадзяюся, што гледачоў гульня таксама прыцягне».

Аляксандра Найдзёнава, у якога вялікі вопыт работы на радыё, але для тэлебачання гэта чалавек новы, абралі на ролю вядучага праз кастынг — стваральнікаў праекта падкупіў не толькі інтэлект вядучага, але і яго асаблівая харызма. «Ведаеце, ён умее прымяніць дзве грані: як выклікаць сімпатыю з першага позірку, так і ўключаць адмоўнае абаянне, халодную стрыманасць. Нам падалося, гэта менавіта тое, што патрэбна для праграмы, — расказаў «Звяздзе» рэжысёр. — Да таго ж, Саша малайчына, раней ніколі не здымаючыся, ён вытрымаў вялізную нагрузку — у адзін дзень мы запісвалі чатыры праграмы, так што можна толькі ўхваліць яго за гэтую вытрымку і самаадданасць у працы».

Вікторыя ЦЕЛЯШУК.
Фота Ганны ЗАНКАВІЧ.

«Звязда» — руплівым гаспадарам»

Калі вы падпісаліся на газету «Звязда» на II квартал або I паўгоддзе 2019 года — запаўняйце картку ўдзельніка, выразайце і дасылайце да 9 красавіка 2019 года ў рэдакцыю на адрас: 220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10А.

Сярод падпісчыкаў 11.04.2019 г. будуць разыграны 7 дрылёў Bosch і суперпрыз — універсальны набор інструментаў Yato. Вынікі будуць апублікаваны ў газеце «Звязда» да 21.04.2019 г.

Прызы можна будзе атрымаць у рэдакцыі па 30.06.2019 г. пры падачы квітанцыі аб падпісцы на «Звязду» на II квартал або I паўгоддзе 2019 г. і пашпарта.

Пасля 30 чэрвеня выдача прызоў спыняецца і прэтэнзіі падпісчыкаў не прымаюцца. Умовы рэкламнай гульні «Звязда — руплівым гаспадарам» чытайце ў нумары 44 газеты «Звязда» ад 06.03.2019 г.

Тэлефон для даведак: (017) 263 66 73.

Тэрмін правядзення гульні — з 07.03.2019 г. па 30.06.2019 г.

Пасведчанне аб дзяржаўнай рэгістрацыі № 3495 ад 27.02.2019 г. выдадзена Міністэрствам антымана-напольнага рэгулявання і гандлю Рэспублікі Беларусь.

Картка ўдзельніка — падпісчыка «Звязды» на II квартал або I паўгоддзе 2019 года

Прозвішча, імя, імя па бацьку _____

_____

Падпіска аформлена і аплачана ў _____
(аддзяленне сувязі)

на II квартал або I паўгоддзе 2019 года

Хатні адрас і тэлефон _____ _____
(абавязкова) (індэкс)

_____

_____

Удачы ў розыгрышы!

Беларусь 1

6.00, 7.20, 8.15 «Добрай раніцы, Беларусь!»
7.00, 8.00 (з сурдаперакладам), **9.00, 12.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 0.30** Навіны.
7.05, 8.05 Навіны эканомікі.
7.10, 8.10, 18.15, 0.10 «Зона Х» (16+).
8.50 Слова Мітрапаліта Тадэвуша Кандрусевіча на свята Дабравешчання Дзевы Марыі.
9.10 «Галоўны эфір».
10.20, 12.10, 18.35, 19.20 Серыял «Вярні маё каханне» (16+).
12.50, 13.05, 14.35, 15.25 Меладрама «Аварыя». 1—4-я серыі (16+).
15.15, 18.00 Навіны рэгіёна.
17.05 «Беларуская часінка».
21.00 «Панарама».
21.50 «Нашы» (6+).
22.10 Серыял «След» (16+).
23.50 «Арэна».
0.45 «Дзень спорту».

Беларусь 2

7.00 «Уключайся!» (12+)
9.00, 17.25 «Тэлебарометр».
9.05, 20.05 Серыял «Зразумець. Дараваць» (16+).
10.10 «Капейка ў капейку» (12+).
10.50 «Свет навыварат. Непал» (16+).
11.50 М/с «Чып і Дэйл спяшаюцца на дапамогу» (0+).
12.35 Анімацыйны фільм «Гісторыя цацак» (0+).
14.00 Фэнтэзі «Піт і яго дракон» (12+).
15.45 Баявік «Тры іксы: сусветнае панаванне» (12+).
16.35 «Веру не веру» (16+).
19.15 Суперлато.
21.05, 22.05 «Тата папаў» (16+).
22.00 КЕНО.
22.55 «Хадзі сюды і танцуй».
23.00 Серыял «Жаночы доктар». 1-я серыя (16+).
23.50 «Сыграй мяне, калі зможаш» (12+).

Беларусь 3

7.00 «Дабраранак».
7.35, 12.25 «Беларуская кухня». Бабоўнікі.
8.05, 12.00, 20.15 Навіны культуры.
8.25, 12.20, 20.30 «Гэты дзень».
8.30 «Нацыянальны хіт-парад».
9.15 «Я хачу гэта убачыць!» (6+)
9.45, 17.10 «У пошуках капітана Гранта». Маст. фільм. 1-я серыя «З Жулем Вернам вакол свету» (12+).
10.55 «Навукаманія» (6+).
11.20, 21.05 «Апошні дзень». Клаўдзія Шульжэнка (12+).
12.50 «Наперад у мінулае».
13.15 «Спявае Беларусь».
14.10, 21.45 «Доўгая дарога ў дзюнах». Маст. фільм (12+).
15.30 «Люблю і памятаю». Народны артыст СССР Юрый Нікулін.
16.10 «Не толькі цырк, а таксама...» Фільм-канцэрт.
16.55 «Архітэктура Беларусі».
18.15 Анталогія «Славянскага базару». «Славянскі базар у Віцебску — 2005».
19.05 «Пералом». «Клінска-Сонечнагорская наступальная аперацыя» (12+).
19.35 «Майстэрня. Гісторыя аднаго мастака». Народны мастак Беларусі Іван Міско.
20.00 «АрціШок». Маладзёжны тэатр, п'еса «Нічыпар».
20.40 «Калыханка» (0+).
23.00 «Камертон». Кампазітар Уладзімір Кур'ян.
23.25 «З вамі я не ў адзіноце». Аўтарскі вечар кампазітара Уладзіміра Кур'яна.

Беларусь 5

7.00, 21.10 Тэніс. WTA. Маямі.
9.00 Біятлон. Этап Кубка свету. Халменколен. Масстарт. Жанчыны.
9.40 Вынікі тыдня.
10.20 Біятлон. Этап Кубка свету. Халменколен. Масстарт. Мужчыны.
11.05 Вялікі спорт.
11.50 Спорт-мікс.
12.00 Футбол. Кваліфікацыя да ЧЕ-2020. Паўночная Ірландыя — Беларусь.
13.55 Баскетбол. Адзіная ліга ВТБ. «Цмокі-Мінск» (Беларусь) — «Парма» (Перм, Расія).
15.40 Піт-стоп.
16.10 Фігурнае катанне. Чэмпіянат свету. Гала-паказ.
18.50 Хакей. Чэмпіянат Беларусі. 1/2 фіналу. Чацвёрты матч. «Дынама» (Маладзечна) — «Юнацтва-Мінск». (У перапынках — Спорт-цэнтр.)

АНТ

6.00, 7.05, 8.05 «Наша раніца».
7.00 (з субцітрамі), **8.00** (з субцітрамі), **9.00** (з субцітрамі), **11.00, 13.00, 16.00, 18.00** (з субцітрамі), **20.30** Нашы навіны.
9.10 «Контуры».
10.00 Серыял «Доўгі шлях дадому» (16+).
11.10 «Жыць здорава!» (16+)
12.05 «Модны прыгавор» (12+).
13.10 Серыял «Чужое шчасце» (12+).
15.00 «Давай пажэнімся!» (16+)
16.20 «Мужчынскае/Жаночае» (16+).
17.25, 18.20 «На самай справе» (16+).
18.50 «Удача ў прыдачу!» Дзённік (12+).
18.55 «Няхай гавораць» (16+).
20.00 «Час».
21.10 Ток-шоу «Наша жыццё».
22.10 Серыял «А ў нас у дварыы» (16+).
0.10 Серыял «Краіна 03» (16+).
01.10 «Нашы навіны». Галоўнае за дзень.

СТБ

5.30 «Вялікі горад».
6.00, 7.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 Навіны «24 гадзіны».
6.10, 20.15 «Міншчына».
6.20, 7.45 «Раніца. Студыя добрага настрою» (6+).
9.05 «Вадзіць па-руску» (16+).
9.25 «Тыдзень».
10.40, 23.00 «Загадкі чалавецтва» (16+).
12.25 «У апошні момант» (16+).
12.40, 23.50 «Самыя шакіруючыя гіпотэзы» (16+).
13.45, 0.35 «Неверагодна цікавыя гісторыі» (16+).
14.40 «Ежа багоў» (16+).
15.25, 16.50 «Захоп». Серыял (16+).
19.55, 22.55 «СТБ-спорт».
20.05 «Сталічныя падрабязнасці».
20.30 «Энігма». Серыял (16+).
22.05 «Глядзець усім!» (16+)
1.25 «Мінтранс» (16+).
2.05 «Самая карысная праграма» (16+).

МІР

6.00 «Наша кіно. Гісторыя вялікага кахання» (12+).
6.40, 10.10 Серыял «Гетэры маёра Сакалова» (16+).
10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 0.00 Навіны (бягучы радок).
12.30, 2.05 «Такому мама не навучыць» (12+).
13.15 «Зала суда. Бітва за грошы» (16+).
14.10, 4.10 «Справы сямейныя. Бітва за будучыню» (16+).
15.05, 5.00 «Справы сямейныя. Новыя гісторыі» (16+).
16.15, 19.20 Серыял «Вяртанне Мухтара-2» (16+).
19.55 «Гульня ў кіно» (12+).
20.40, 2.35 Маст. фільм «Насупер цвярозаму сэнсу» (16+).
22.35, 0.10 Маст. фільм «Бум» (12+).
1.05 «Разам выгадна» (12+).
5.45 «Культ/Турызм» (16+).

РТР—Беларусь

7.00 «Раніца Расіі».
10.45 «Плюс-мінус». Надвор'е на тыдзень.
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Весткі.
11.25 «Пра самае галоўнае». Ток-шоу (12+).
12.35, 14.30 Серыял «Жанчыны на грані» (16+).
13.50, 16.50, 19.50, 23.00 Навіны — Беларусь.
15.35 «60 хвілін». Ток-шоу.
17.25 «Лёс чалавека» (12+).
18.35 «Андрэй Малахаў. Прамы эфір» (16+).
20.40 Серыял «Гадуноў. Працяг» (16+).
22.30, 23.10 «Хто супраць?» Ток-шоу.
0.30 «Вечар з Уладзімірам Салаўёвым».

НТБ—Беларусь

5.55 «Астрапрагноз».
6.00, 7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Сёння.
6.05 «Спецыяльны рэпартаж» (12+).
6.25 «Гарады Беларусі» (6+).
7.10 «Раніца. Самае лепшае» (16+).
8.05 Серыял «Мухтар. Новы след» (16+).
9.40 «За гранню» (16+).
10.20 «Чакай мяне» (12+).
11.05 «Крутая гісторыя» (12+).
11.55, 23.10 «Пракурорская праверка» (16+).
13.25 «Агляд. Надзвычайнае здарэнне».
14.00, 16.35 Серыял «Марскія д'яблы. Смерч» (16+).
17.05 «ДНК» (16+).
18.10 «Заснавана на рэальных падзеях» (16+).
19.40 «Сёння». Галоўнае.
19.55 Серыял «Рэалізацыя» (16+).
21.50 Серыял «Марскія д'яблы. Рубяжы радзімы» (16+).
22.45 «НЗ.by».

8 канал

7.00, 15.55, 19.00, 21.05, 0.45 «Надвор'е».
7.05, 16.05 «Мультпарад».
7.25, 16.00 «Гумарынка».
7.30 Камедыя «Міміно» (12+).
9.00 Дак. серыял «Радавыя праклёны» (Габсбургі) (12+).
9.30, 19.05 Серыял «Кандзіс Рэнуар» (16+).
10.30 Вестэрн «Дрэнны, добры, злы» (16+).
13.30, 20.00 Серыял «Смяротная зброя» (16+).
14.15 Камедыя «Бэль і Себасцьян» (6+).
16.30 Драма «Цуд на Гудзоне» (16+).
18.00 Серыял «Пуаро Агаты Крысці» (12+).
19.50 «Аналітычны прагноз».
20.50 «Вечарніца» (0+).
21.10 Драма «Забыты» (16+).

ВТБ

6.05, 3.30 «Дурні і дарогі» (16+).
6.50, 5.00 «Лаві момант» (16+).
7.25 Скетч-шоу «6 кадраў» (16+).
8.20, 2.40 Скетч-шоу «Даеш моладзь» (16+).
9.15 М/ф «Дуда і Дада» (0+).
9.45 М/ф «Тры каты» (0+).
10.05. 18.10, 22.40 «Уральскія пельмені» (16+).
10.40 «Наш ремонт» (16+).
11.30 «Галерэя прыгажосці» (16+).
12.20 «Проста кухня» (16+).
13.00 «Рогаў. Студыя 24» (16+).
14.00, 23.40 Скетч-шоу «Нерэальная гісторыя» (12+).
15.00 Анімацыйны фільм «Сезон палявання-2» (12+).
16.35 Анімацыйны фільм «Сезон палявання-3» (12+).
19.40 Фільм-катастрофа «2012» (16+).
1.05 «Хачу верыць!» (16+)

Культура

6.30 «Дзве казкі». М/ф.
6.55 «Сіта і Рама». Серыял.
9.10 «Звычайны канцэрт».
9.40 «Мы — грамацеі!»
10.20 «Канікулы спадара Юло». Маст. фільм (12+).
11.45 «Навуковы стэндап».
12.25 «Пісьмы з правінцыі». Тутаеў (Яраслаўская вобласць).
12.55, 1.10 Дыялогі пра жывёл. Лора Парк. Тэнэрыфэ.
13.35 «Першы рад». Новасібірскі дзяржаўны акадэмічны тэатр «Чырвоны факел».
14.15 Невядомы «Мас-фільм». «Тры сустрэчы». Маст. фільм (0+).
15.50 «Больш, чым каханне». Аркадзь і Руф Райкіны.
16.30 «Карціна свету».
17.10 «Пешшу...» Музей-запаведнік «Каломенскае».
17.35 «Блізкае кола Дзмітрыя Удовіна».
18.30 «Рамантыка рамансаў».
19.30 Навіны культуры.
20.10 «Адзінокая жанчына жадае пазнаёміцца». Маст. фільм (0+).
21.35 «Белая студыя».
22.15 Адкрыццё X Міжнароднага фестывалю Мсціслава Растраповіча. Юрый Цемірканаў і Заслужаны калектыў Расіі акадэмічны сімфанічны аркестр Санкт-Пецярбургскай філармоніі.
0.00 «Тайна Залатой гары». Маст. фільм.
1.50 «Шукальнікі». «Прапажа цудоўнага сажэня».
2.35 «Ліфт». М/ф для дарослых.

Настальгія

6.00 «Да і пасля...» з Уладзімірам Малчанавым. Год 1958-ы. 2-я частка. 2010 год (12+).
7.05, 8.45, 9.45, 11.00, 13.20, 14.35, 18.55, 23.25, 1.05, 2.45, 3.45, 5.00 Музычная настальгія (12+).
7.20 «Кінапанарама». «Ганна Маньяні». 1983 год (12+).
9.00, 3.00 «Мінулы час» (12+).
10.00 «Колба часу» (16+).
11.30 Серыял «33 квадратныя метры. Дачныя гісторыі» (16+).
12.00 Маст. фільм «Хлопец з нашага горада» (12+).
13.40 Мульт-хіт-парад «Рана раніцай». 1990 год (12+).
15.00 «Быў час». 2009 год (16+).
16.00 Тэлеспектакль «Ноч памылак». 1984 год (16+).
18.00, 4.00 «Народжаныя ў СССР» (12+).
19.10 «Вакол смеху». «1 красавіка. Імяніны гумару». 1986 год (12+).
20.40 «Аркестр Поля Марыа». Фільм-канцэрт. 1983 год (12+).
21.00 Фільм-спектакль «Далей — цішыня». 1978 год (16+).
0.00 «Вясёлыя рабяты». 1985 год (12+).
1.25 «Погляд». 1988 год (16+).

EuroSport 1

2.00 Ралі. ERC. All Access.
2.30, 5.45 Веласпорт. Бруге — Дэ Пане.
3.30 Watts.
4.05, 6.30, 9.30, 12.30, 19.15, 22.00 Веласпорт. «Вуэльта Каталоніі».
5.00 Веласпорт. Е3 Харэлбэке.
7.30, 10.30 Аўтагонкі. Формула Е.
8.30, 11.30 Скачкі на лыжах з трамплінаў. Кубак свету.
15.30, 18.15, 20.30, 23.00 Веласпорт. Гент — Вэвельгем.

Кінакамедыя

1.05 Робін Гуд (16+).
3.35 Красуні (16+).
5.25 Гэты няёмкі момант (16+).
7.25 Ліхтугі кітайца ў Кітаі (16+).
9.35 Іронія лёсу. Працяг (12+).
11.50 Чорная Маланка (6+).

13.55 Шанхайскія рыцары (12+).
16.05 Офіснае бязмежжа (18+).
17.45 Осцін Паўэрс: чалавек-загадка міжнароднага маштабу (16+).
19.30 Дзень радыё (16+).
21.30 Рэальны тата (12+).
23.15 Халасцякі ў адрыве (16+).

ТБ3

6.00 М/ф (6+).
9.40 «Заўтра сёння» (12+).
10.10 «Ратуйце, я не ўмею гатаваць!» (12+)
11.00 «Глядзі сам» (12+).
11.20, 1.50 «Сапраўдныя». Серыял (16+).
15.15 «Жонка. Гісторыя кахання» (16+).
16.40 «Немец». Драма (12+).
20.15 «Без падману» (16+).
21.10 «Асцярожна, махляры!» (16+)
21.45 «Злаві мяне, калі зможаш». Драма (12+).
0.20 «Звышнатуральнае». Серыял (16+).
5.10 «Нераскрытыя таямніцы» (12+).

ТВ1000 ТБ1000

6.10, 17.50 Залаты век (16+).
8.30 Аперацыя «Арго» (16+).
10.55 Сямейка Крудс (6+).

13.00 Лепш не бывае (12+).
15.45 Агент Джоні Інгліш: перазагрузка (12+).
20.10 Спяшайся кахаць (12+).
22.10 Ілюзія падману (12+).
0.25 Джульета (18+).
2.20 Сёстры Магдалены (16+).
4.20 Шпіён па суседстве (12+).

ТБ1000 Рускае кіно

6.20 Дзень выбараў-2 (12+).
8.30 Населены вострау (12+).
10.50 Як сустрэць свята не па-дзіцячы (16+).
12.40 Белая птушка з чорнай меткай (12+).
14.35 Васьмёрка (16+).
16.30 Усё пра мужчын (16+).
18.10 Са дна вяршыні (12+).
20.20 Вікінг (12+).
23.00 Населены вострау: схватка (12+).

National Geographic

0.35 Служба бяспекі аэрапорта (16+).
2.50 Расследаванні авіякатастроф (16+).
4.30, 8.10 Аўта-SOS (16+).
6.00 Зона будаўніцтва (16+).
6.25 Цуды інжынерыі (16+).
9.40 Востраў бунтароў (16+).
11.55 Уздоўж па каньёне (16+).
13.20 Марс і SpaceX (16+).
14.10, 18.10 Марс (16+).
19.00, 21.25 Асушыць акіян (16+).
19.50, 23.00 «Фры-сола» (16+).

Discovery

8.00, 18.00 Як гэта ўстроена? (12+)
9.00, 19.00 Як гэта зроблена? (16+)
10.00 Невядомая экспедыцыя (16+).
11.00 Залатая ліханка (16+).
12.00, 2.55 Разбуральнікі легенд (16+).
13.00, 4.40 Дылетант супраць эксперта (12+).
14.00 Музейныя тайны (12+).
15.00, 3.50 Эд Стафард: гульня на вылет (16+).
16.00 Майстры патаргавацца (16+).
20.00 25 найлепшых момантаў праграмы «Разбуральнікі легенд» (16+).
22.00 Выратаваць тыгра (12+).
0.00 Не спрабуйце паўтарыць (16+).
1.00 Самагоншчыкі (18+).
2.00 Гіганцкія хабы (12+).
5.30 Паляўнічыя на старыну (16+).
7.10 Гаражны рамонт (12+).
1.05 Патэлефануйце Мышкіну (12+).
2.45 Лёгкі на ўспамін (12+).
4.10 Краіна глухіх (12+).

У праграме магчымы змяненні.
Перадрукоўка праграмы забаронена.

Беларусь 1

6.30 Меладрама «Несалодкая помста» (16+).
8.20 «Клуб рэдактараў» (16+).
9.00, 12.00, 15.00 Навіны.
9.10 «Арсенал» (12+).
9.45, 12.35 Серыял «Сваты-4» (12+).
10.45 «На вылет!» (12+)
11.35 «Гульні.by».
12.10 Навіны. Цэнтральны рэгіён.
13.30 «Я ведаю» (6+).
15.15 «Твой горад».
15.30 «Вакол планеты».
16.20 «Усё пуцём». Тэлефільм АТН.
16.40 Меладрама «Другое першае каханне». 1—4-я серыі (16+).
20.40 Навіны надвор'я.
21.00 «Галоўны эфір».
22.10 Меладрама «Страказа». (16+).

Беларусь 2

7.00 Серыял «Цэнтральная бальніца» (16+).
8.40, 19.50 «Тэлебарометр».
8.45 М/ф «Машыны казкі» (0+).
9.05 М/с «Чып і Дэйл спяшаюцца на дапамогу» (0+).
10.00 «Свет навыварат. Непал» (16+).
10.50 «ЖаннаПажані» (16+).
11.50 Фэнтэзі «Оз: вялікі і жудасны» (12+).
14.00 Фантастыка «Вайна светаў Z» (12+).
15.50, 23.45 «Арол і рэшка. Кругасветка» (16+).
16.45 «Тата папаў» (16+).
18.30 «Бітва экстрасэнсаў». 17-ы сезон (16+).
20.25 «Абмен жонкамі» (16+).
22.00 Спортлато 5 з 36, КЕНО.
22.05 «Вярніце мне прыгажосць» (16+).
23.15 «Сыграй мяне, калі зможаш» (12+).

Беларусь 3

7.35 «Святыні Беларусі».
8.00, 14.25, 20.15 Навіны культуры.
8.20, 14.40, 20.30 «Гэты дзень».
8.25 М/ф (0+).
8.40 «Моцны арэшак». Камедыя (12+).
10.00 «Наперад у мінулае».
10.30 «Беларуская кухня». Макарона, запечаная з разынкамі.
10.55 «Нацыянальны хіт-парад».
11.45 «Пяць дзён, пяць начэй». Драма (12+).
13.30 «Майстры і куміры». Заслужаная артыстка Рэспублікі Беларусь Іна Афанасьева.
14.45 «Шукальнікі». Маст. фільм (12+).
16.30 «Сустрэча сяброў». Канцэрт з удзелам беларускіх і польскіх фальклорных калектываў.
17.40 «Дзяржаўная граніца». Маст. фільм «Памылковая мэта» (12+).
19.35 «Арт-гісторыі». І адчуваючы... бачыць. Мастакі Натан Воранаў, Альгерд Малішэўскі, Васіль Зянько.
20.00 «Архітэктура Беларусі».
20.40 «Калыханка» (0+).
21.05 «Ты — мне, я — табе». Камедыя (12+).
22.30 «Легенды кіно». Таццяна Пельтцар (12+).
22.55 «Камертон». Галоўны дырыжор Вялікага тэатра оперы і балета Беларусі, заслужаны артыст Украіны Віктар Пласкіна.
23.20 «Люблю і памятаю». Кінарэжысёр, народны артыст СССР Уладзімір Корш-Саблін.

Беларусь 5

6.50 Тэніс. WTA. Маямі. Фінал.
8.50 Футбол. Беларусбанк — чэмпіянат Беларусі. 1-ы тур.
10.40 Баскетбол. Адзіная ліга ВТБ. «Зеніт» (Санкт-Пецярбург) — «Цмокі-Мінск».
12.20 Гульні «навыраст».
12.50 Хакей. Чэмпіянат Беларусі. 1/2 фіналу. Сёмы матч. «Юнацтва-Мінск» — «Дынама» (Маладзечна). (У перапынках — Спорт-цэнтр.) Футбол. Беларусбанк — чэмпіянат Беларусі. 1-ы тур. «Дынама» (Мінск) — «Славія» (Мозыр).
15.50 Футбол. Беларусбанк — чэмпіянат Беларусі. 1-ы тур. «Шахцёр» (Салігорск) — «Тарпеда» (Мінск). (У перапынку — Спорт-цэнтр.)
17.50 Піт-стоп.
18.20 Футбол. Чэмпіянат Англіі. «Ліверпуль» — «Тотэнхэм». (У перапынку — Спорт-цэнтр.)
20.00 Гандбол. Ліга чэмпіёнаў. 1/8 фіналу. Матч у адказ. «Фленсбург» (Германія) — БГК імя Мяшкова (Беларусь).
21.40 Вынікі тыдня.
22.25 Змешаныя адзінаборствы. Міжнародны турнір.

АНТ

7.00, 9.00, 16.00 (з субцітрамі) «Нашы навіны».
7.10 М/ф «Маша і Мядзведзь» (0+).
7.40 «Таццяна Буланава. «Не плач!» (12+)
8.40 «Метэагід».
9.10 «Нядзельная пропаведзь» (з субцітрамі).
9.25 «Здароўе» (16+).
10.35 «Бесталковыя нататкі» (12+).
10.55 «Ералаш» (6+).
11.20 «Жыццё іншых» (12+).
12.20 «Галоўная роля» (12+).
14.05 «Тры акорды» (16+).
16.20 «Ледніковы перыяд. Дзеці». Новы сезон (0+).
18.35 «Лепш за ўсіх!» (0+)
20.00 «Контуры».
21.05 «Клуб Вясёлых і Знаходлівых». Вышэйшая ліга (16+).
23.10 Серыял «Штрафнік» (16+).

СТБ

6.00, 23.30 «Мы з джаза». Камедыя (12+).
7.30, 20.35 Дакументальны спецпраект (16+).
9.05 «Мінтранс» (16+).
10.00 «Скардзіцца дазваляецца».
10.30 «Вялікі горад».
11.00 «Далёкія сваякі» (16+).
11.10, 13.40, 16.40 «Сэрца анёла». Серыял (12+).
13.30, 16.30 Навіны «24 гадзіны».
19.30 «Тыдзень».
23.00 «Тыдзень спорту».
1.00 «Анекдот-шоу» (16+).

МІР

6.00, 6.30, 7.35, 8.35 М/ф (0+).
6.15 «Мільён пытанняў пра прыроду» (6+).
7.05 «Беларусь сёння» (12+).
8.05 «Культ/Турызм» (16+).
8.55 «Яшчэ танней» (12+).
9.25 «Наша кіно. Гісторыя вялікага кахання» (12+).
10.00, 16.00 Навіны (бягучы радок).
10.15 «Міравыя лэдзі» (12+).
10.45, 16.15, 19.30, 1.00, 5.45 Серыял «Жукаў» (16+).
18.30, 0.00 «Разам».
2.55 Дак. фільм «Лаўрэнцій Берыя. Злы геній» (16+).
3.45 Маст. фільм «Слёзы капалі» (0+).
5.10 «Наша кіно. Гісторыя вялікага кахання. Георгій Данелія» (12+).

РТР—Беларусь

7.00 Маст. фільм «Адагрэй маё сэрца» (12+).
8.45 Маст. фільм «Арэлі» (16+).
10.30 «Смехапанарама Яўгена Петрасяна» (16+).
11.00 Весткі.
11.20 «Сам сабе рэжысёр» (16+).
12.15 «Ранішняя пошта» (16+).
13.00 «Калі ўсе дома» (12+).
14.00 «Наша справа» (16+).
14.15 «Смяяцца дазваляецца» (16+).
16.10 «Далёкія блізкія» (12+).
17.40, 21.45 Маст. фільм «Агонь, вада і ржавыя трубы» (12+).
20.00 Весткі тыдня.
23.00 Масква. Крэмль. Пуцін.
23.40 «Нядзельны вечар з Уладзімірам Салаўёвым».

НТБ—Беларусь

5.55 «Астрапрагноз».
6.00 «Terra incognita. Беларусь невядомая» (6+).
6.30, 22.30 «Зразумець і абяскшкодзіць» (12+).
7.05, 18.00 «Новыя рускія сенсацыі» (16+).
8.00, 10.00, 16.00 «Сёння».
8.20 «Спецыяльны рэпартаж» (12+).
8.40 «Адной'чы...» (16+)
9.15 «Хто ў доме гаспадар?» (16+)
10.25 «Першая перадача» (16+).
11.05 «Цуд тэхнікі» (12+).
11.55 «Дачны адказ» (0+).
13.00 «НашСпажыўНагляд» (16+).
14.05 Серыял «Лектар» (16+).
16.20 «Следства вялі...» (16+)
19.00 «Вынікі тыдня».
20.05 «Зоркі сышліся» (16+).
21.25 «Ты не паверыш!» (16+)
23.00 Трылер «Другое дыханне» (16+).

8 канал

7.00, 15.40, 19.15, 21.05, 1.00 «Надвор'е».
7.05 М/ф «Баранчык Шон».
7.15 Дак. серыял «Невядомая планета».
8.15 М/ф «Прынцэса Егіпта».
9.25 «Утрамдзія».
9.30 «Мой любімы гадаванец» (0+).
10.00 «Сіньцзян» (0+).
10.30 «Вячэрні квартал 95».
12.15 Камедыя «Мужчыны ў горадзе».
15.45 «Глядзім усёй сям'ёй». Фільм — дзецям «Новая казка» (6+).
17.10 Дак. серыял «Дынастыя».
18.10 «Адказвайка».
18.15 «Сяброў дзядулі Марка» (0+).
18.30 Серыял «Касл» (12+).
19.20 Драма «Сумная Луна» (16+).
20.55 «Вечарніца» (0+).
21.10 Камедыя «Аферысты» (18+).
22.40 Камедыя «Пакроўскія вароты» (0+).

ВТБ

6.05 «Рогаў. Студыя 24» (16+).
7.00 «Наш рамонт» (16+).
7.55 «Ералаш» (6+).
8.35 «Галерэя прыгажосці» (16+).
9.30 Серыял «Апошні з Магікян» (12+).
11.50, 3.10 «Рублёва-Бірулёва» (16+).
12.35 Серыял «Вароніны» (12+).
14.40, 1.10 Скетч-шоу «Адна за ўсіх» (16+).
15.35 Камедыя «Таўстун супраць усіх» (16+).
17.30 Серыял «Шчаслівыя разам» (16+).
19.00 Серыял «Кухня» (16+).
21.00 Серыял «90-я. Весела і гучна» (16+).
22.00 Камедыя «Таўстун на рынгу» (16+).
0.10 Серыял «Людзі Хэ» (16+).
1.55 Серыял «Бязмоўны сведка» (16+).
4.00 «Дурні і дарогі» (16+).
5.00 «Лаві момант» (16+).

Культура

6.30, 7.00, 7.30, 10.00, 15.00, 19.30, 23.40 Навіны культуры.
6.35 «Пешшу...» Тула жалезная.
7.05, 20.05 «Правілы жыцця».
7.35 «Маленькія сакрэты вялікіх карцін». Дак. серыял.
8.05 «Сіта і Рама». Серыял.
8.50, 1.20 Сусветныя скарбы.
9.10, 22.45 «Пікаса». Маст. фільм (16+).
10.00 Навіны культуры.
10.15 «Назіральнік».
11.10, 1.40 XX стагоддзе. «Голас памяці. Анатоль Папанаў». Дак. фільм.
12.10 Колер часу. Васіль Паленаў. «Маскоўскі дворык».
12.20, 18.40, 0.40 Улада факта. «Народная імперыя Напалеона III».
13.00 Дарогі старых майстроў. «Бярэста-бяроста».
13.10 «Лінія жыцця». Дзмітрый Дзюжаў.
14.05 «Мары пра будучыню». Дак. серыял.
15.10 «На гэтым тыдні... 100 гадоў таму».
15.35 «Агора». Ток-шоу.
16.40 «Дзень за днём». Серыял.
17.40 Растраповічу прысвячаецца... Р. Штраус. Фантастычныя варыяцыі «Дон Кіхот». Мсціслаў Растраповіч, Герберт фон Караян і Берлінскі філарманічны аркестр.
18.35 Колер часу. Іван Крамской. «Партрэт невядомай».
19.45 «Галоўная роля».
20.30 «Добрай ночы, малыя!»
20.50 «Тры п'еты Мікеланджэла». Дак. фільм.
21.40 «Саці. Нясумная класіка...»
22.20 «Маналог у 4-х частках. Аляксандр Калягін». Частка 1-я.
0.00 Майстэрня Сяргея Жанавача.
2.40 «Pro memoria». «Капелюшы і капялюшыкі».

Настальгія

6.00, 22.00 «Народжаныя ў СССР» (12+).
6.55, 8.45, 13.00, 14.35, 15.45, 17.20, 21.45, 23.00, 1.05, 2.40, 3.45, 5.00 Музычная настальгія (12+).
7.10 Маст. фільм «Сельская настаўніца» (12+).
9.00 «Быў час». 2009 год (16+).
10.00 Фільм-спектакль «Прыйшоў мужчына да жанчыны». 1990 год (16+).
12.00 Маст. фільм «Чужы званок» (16+).
13.15 «Вакол смеху». «Атэльe гумару». 1983 год (12+).
14.50 М/ф «Казка для Наташы» (0+).
15.00, 21.00, 3.00 «Мінулы час» (12+).
16.00 «Пад знакам задыяка. Авен». 1994 год (16+).
18.00 Тэлеспектакль «Дом, дзе разбіваюцца сэрцы». 1975 год (12+).
0.00 «Да і пасля...» з Уладзімірам Малчанавым. Год 1958-ы. 1-я частка. 2010 год (12+).
1.15 Тэлеспектакль Оскар Уайльд «Як важна быць сур'ёзным». 1976 год (12+).
4.00 «Колба часу» (16+).
5.30 Серыял «33 квадратныя метры. Дачныя гісторыі» (16+).

EuroSport 1

1.30, 5.00, 7.30, 10.30, 14.00, 16.30, 19.15, 22.00 Скачкі на лыжах з трамплiна. Кубак свету.
2.30, 6.00, 8.30, 11.30, 15.00 Біятлон. Кубак свету.
3.30, 7.00, 9.30, 12.30, 16.00 Лыжныя гонкі. Кубак свету.
4.00 Веласпорт. Гранпры Дэнена.
4.45 Watts.
13.00 Конны спорт. Saut Hermes.
17.45, 20.15, 23.00 Веласпорт. «Вуэльта Каталоніі».
21.30 Дзюдо. Вялікі шлем.

Кінакамедыя

0.45 Супергерцы (16+).
3.00 Парыж любой цаной (16+).
4.50 Пяты элемент (12+).
7.10 Робін Гуд (16+).
9.45 Ілюзія падману (16+).
11.55 Гэты няёмкі момант (16+).
13.55 Красуні (16+).
15.45 Домік у сэрцы (16+).
17.35 Хлапечнік па-ірландску (16+).
19.30 Офіснае бязмежжа (18+).
21.10 Халасцякі ў адрыве (16+).
23.00 Хутчэй, чым трусы (16+).

ТБ3

6.00 М/ф (6+).
6.50 «Рыжы, сумленны, закаханы». Фільм-казка (0+).
9.20 «М & S» (12+).
9.50 «Глядзі сам» (12+).
10.10 «Перыскоп» (16+).
10.30, 3.40 «Судовыя страсці». Дак. серыял (16+).
12.15 «Асцярожна, махляры!» (16+)
12.50 «Без падману» (16+).
13.30 «Каханне напракат». Меладрама (16+).
15.25, 22.50 «Нераскрытыя тайны» (12+).
16.20 «Мой герой» (12+).
17.10 «Развітанне» (16+).
18.05 «Мільёны Вангі». Дак. фільм (16+).
19.00, 1.55 «Адплата». Серыял (16+).
21.05 «Менталіст». Серыял (16+).
23.40 «Звышнатуральнае». Серыял (16+).
0.25 «Кілеры». Камедыя (16+).
5.10 «Часова даступны» (12+).

ТБ1000

6.10, 18.10 З 13 ў 30 (12+).
8.05 Тэрміновая дастаўка (16+).
9.55 2 + 1 (16+).
12.10 Бетховен-2 (12+).
13.55 Вечнае ззянне чыстага розуму (16+).
16.05 Хуткі і мёртвы (16+).
20.10 Саліст (16+).
22.25 Візантыя (16+).
0.40 Чалавек — швейцарскі нож (18+).
2.30 О, дзе ж ты, брат? (16+)
4.30 Фантастычнае каханне і дзе яго знайсці (16+).

ТБ1000 Рускае кіно

6.20 Дуэлянт (16+).
8.30 ЖАRA (16+).
10.30 Загадай жаданне (12+).
12.15 Паляўнічы-1. Чалавек з мінулага (16+).
14.20 Нягоднік (16+).
16.20, 4.20 Тры лані на алмазнай сцежцы (12+).
18.20 Карп адмарожаны (12+).
20.20 Востраў шанцавання (16+).
22.05 Галоўны (6+).
0.15 Зязюля (16+).
2.20 Яраслаў. Тысячу гадоў таму (16+).

National Geographic

0.35 Нацыянальныя паркі Амерыкі (16+).
2.05 Сакрэтныя матэрыялы старажытнасці (16+).
3.40, 8.00, 17.30, 21.20 Аўта-SOS (16+).
5.15 Цуды інжынерыі (16+).
6.00 Гульні розуму (16+).
6.30 Панарама 360. Аб'ект сусветнай спадчыны (16+).
9.30, 22.50 «Фры-сола» (16+).
11.10 Дзікі тунец (16+).
12.50 Чорныя фараоны: імперыя золата (16+).
13.30 Асушыць акіян (16+).
14.20, 19.45 Уварванне на Зямлю (16+).
15.10 Рэальнасць ці фантастыка? (16+)
15.55 Расследаванні авіякатастроф (16+).
16.40 Міжнародны аэрапорт Дубай (16+).
18.15, 22.00 Закінутыя скарбы Егіпта (16+).
20.30 Інстынкт выжывання (16+).

Discovery

8.00, 16.00, 22.00 Махінатары (12+).
9.00, 17.00, 23.00, 4.40 Круты цюнінг (12+).
10.00, 12.00, 15.00, 21.00 Як гэта ўстроена? (12+)
11.00, 20.00, 5.30 Паляўнічыя на старызну (12+).
13.00 Дылетант супраць эксперта (12+).
14.00, 3.50 Сакрэты Гудзіні (12+).
18.00 Залатая ліхаманка (16+).
19.00 Гаражны рамонт (16+).
0.00 Легендарныя японскія аўто (12+).
1.00, 6.20 Бітвы робатаў (16+).
2.00, 7.10 Не спрабуйце паўтарыць (16+).
2.55 Эд Стафард: гульня на вылет (16+).

Беларусь 1

6.00, 7.20, 8.15 «Добрай раніцы, Беларусь!»
7.00, 8.00 (з сурдаперакладам), **9.00, 12.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 0.25** Навіны.
7.05, 8.05 Навіны эканомікі.
7.10, 8.10, 18.15, 0.05 «Зона Х» (16+).
9.10, 22.10 Серыял «След» (16+).
10.50, 12.10, 18.35, 19.20 Серыял «Вярні маё каханне» (16+).
13.05 «Дзіцячы доктар».
13.35 «Дзень у вялікім горадзе».
14.35, 15.25 Серыял «Два жыцці» (16+).
15.15, 18.00 Навіны рэгіёна.
17.05 «Беларуская часінка».
21.00 «Панарама».
21.50 Спецыяльны рэпартаж (12+).
23.45 «Сфера інтарэсаў».
0.45 «Дзень спорту».

Беларусь 2

7.00 «Уключайся!» (12+)
9.00, 17.30 «Тэлебарометр».
9.05, 20.05 Серыял «Зразумець. Дараваць» (16+).
9.45, 20.35 Серыял «Сямейныя гісторыі» (16+).
10.20, 23.00 «Экстрасэнсы-дэтэктывы» (16+).
11.15, 17.35 Серыял «Дуэт па праве» (16+).
13.15, 0.00 Серыял «Жаночы доктар» (16+).
14.10, 19.35 «Калі мы дома-2». Скетчкам (16+).
14.45 «Да пабачэння» (16+).
15.40 «Нічога сабе ньюз» (12+).
15.45, 0.00 «Пін_код». Інтэрактыўны маладзёжны праект (12+).
16.30 Серыял «Цэнтральная бальніца» (16+).
21.05, 22.05 «Тата папаў» (16+).
22.00 «Спортлато 6 з 49», КЕНО.

Беларусь 3

7.00 «Дабраранак».
7.35, 12.25 «Беларуская кухня». Бульбяны суп з салёнай рыбай.
8.05, 12.00, 20.15 Навіны культуры.
8.25, 12.20, 20.30 «Гэты дзень».
8.30, 18.20 «Народжаная зоркай». Маст. фільм. 1-я серыя (12+).
9.15 «Я хачу гэта ўбачыць!» (6+)
9.45, 17.10 «У пошуках капітана Гранта». Маст. фільм. «37 паралель» (12+).
10.50 «Тэатр у дэталях». Спектакль Беларускага дзяржаўнага тэатра лялек «Пансіён Belvedere».
11.20, 21.05 «Апошні дзень». Міхаіл Ульянаў (12+).
12.50 «Жывая культура». Творчасць Мар'яна Скрамблевіча, майстра па вырабе музычных інструментаў (аграгарадок Адэльск, Гродзенская вобласць).
13.15 «Спявае Беларусь».
14.10, 21.45 «Доўгая дарога ў дзюнах». Маст. фільм (12+).
15.20 «Пералом». «Клінска-Сонечнагорская наступальная аперацыя» (12+).
15.45 «Архітэктура Беларусі».
16.00 «Залаты шлягер у Магілёве — 2007». Гала-канцэрт зорак беларускай і расійскай эстрады.
19.05 «Пералом». «Калінінская наступальная аперацыя» (12+).
19.30 «Ваша лато», «Пяцёрачка».
20.00 «Суразмоўцы».
20.40 «Калыханка» (0+).
22.55 Да 220-годдзя з дня нараджэння Адама Міцкевіча «Адам. Жыццё чалавека». Дак. фільм. Фільмы першы і другі.

Беларусь 5

7.00 Тэніс. WTA. Маямі.
9.00 Хакей. Чэмпіянат Беларусі. 1/2 фіналу. Чацвёрты матч. «Дынама» (Маладзечна) — «Юнацтва-Мінск».
10.55 Біятлон. Этап Кубка свету. Халменколен. Спрынт. Жанчыны.
12.20, 15.40 Спорт-мікс.
12.30 Біятлон. Этап Кубка свету. Халменколен. Спрынт. Мужчыны.
13.55 Валейбол. Адкрыты чэмпіянат Расіі. Жанчыны. «Мінчанка» (Мінск) — «Пратон» (Саратаў).
15.50 Спорт-кадр.
16.20 Хакей. КХЛ. 1/4 фіналу. Сёмы матч. (У перапынках — Спорт-цэнтр.)
18.50 Гульні «навыраст».
19.20 Хакей. Чэмпіянат Беларусі. 1/2 фіналу. Чацвёрты матч. «Шахцёр» (Салігорск) — «Нёман» (Гродна). (У перапынках — Спорт-цэнтр.)
21.40 Тэніс. WTA. Маямі. 1/4 фіналу.
23.00 Матч-пойнт.
23.30 Легенды сусветнага спорту.

АНТ

6.00, 7.10, 8.10 «Наша раніца».
7.00 (з субцітрамі), **8.00** (з субцітрамі), **9.00** (з субцітрамі), **11.00, 13.00, 16.00, 18.00** (з субцітрамі), **20.30** Нашы навіны.
7.05, 8.05 «Трывожная кнопка» (16+).
9.10 «Сёння 26 сакавіка. Дзень пачынаецца» (6+).
9.50 Серыял «Доўгі шлях дадому» (16+).
11.10 «Жыць здорава!» (16+)
12.20, 13.10 Серыял «Чужое шчасце» (12+).
14.40 «Давай пажэнімся!» (16+)
15.35, 16.20 «Мужчынскае/Жаночае» (16+).
16.55 «На самай справе» (16+).
18.20 «Удача ў прыдачу!» з «Еўраопт».
19.05 «Няхай гавораць» (16+).
20.00 «Час».
21.10 Серыял «А ў нас у двары» (16+).
23.10 Серыял «Краіна 03» (16+).
1.10 «Нашы навіны». Галоўнае за дзень.

СТБ

5.30 «Цэнтральны рэгіён».
6.00, 7.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 Навіны «24 гадзіны».
6.10, 20.15 «Міншчына».
6.20, 7.45 «Раніца. Студыя добрага настрою» (6+).
9.10, 23.00 «Загадкі чалавецтва» (16+).
10.40 «Скардзіцца дазваляецца».
11.10, 20.30 «Энігма». Серыял (16+).
12.45, 23.40 «Самыя шакіруючыя гіпотэзы» (16+).
13.45, 0.25 «Неверагодна цікавыя гісторыі» (16+).
14.40 «Ежа багоў» (16+).
15.30, 16.50 «Захоп». Серыял (16+).
19.55, 22.55 «СТБ-спорт».
20.05 «Сталічныя падрабязнасці».
22.05 «Глядзець усім!» (16+)
1.10 «Дзіўная справа» (16+).

МІР

6.15 Маст. фільм «Як Іванка-дурачок па цуд хадзіў» (0+).
8.00 «Наша кіно. Гісторыя вялікага кахання» (12+).
8.55, 10.10 Серыял «Гетэры маёра Сакалова» (16+).
10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 0.00 Навіны (бягучы радок).
12.30, 2.05 «Такому мама не навучыць» (12+).
13.15 «Зала суда. Бітва за грошы» (16+).
14.10, 4.10 «Справы сямейныя. Бітва за будучыню» (16+).
15.05, 5.00 «Справы сямейныя. Новыя гісторыі» (16+).
16.15, 19.20 Серыял «Вяртанне Мухтара-2» (16+).
19.55 «Гульня ў кіно» (12+).
20.40, 2.35 Маст. фільм «Той, хто побач» (16+).
22.35, 0.10 Маст. фільм «Бум-2» (16+).
1.05 «Разам выгадна» (12+).
5.50 «Вой, мамачкі!» (12+)

РТР—Беларусь

7.00 «Раніца Расіі».
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Весткі.
11.25 «Пра самае галоўнае». Ток-шоу (12+).
12.35, 14.30, 20.40 Серыял «Гадуноў. Працяг» (16+).
13.50, 16.50, 19.50, 23.00 Навіны — Беларусь.
15.35 «60 хвілін». Ток-шоу.
17.25 «Лёс чалавека» (12+).
18.35 «Андрэй Малахаў. Прамы эфір» (16+).
22.30, 23.10 «Хто супраць?» Ток-шоу.
0.30 «Вечар з Уладзімірам Салаўёвым».

НТБ—Беларусь

5.55 «Астрапрагноз».
6.00, 7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Сёння.
6.05 «Спецыяльны рэпартаж» (12+).
6.25 «Гарады Беларусі» (6+).
7.10 «Раніца. Самае лепшае» (16+).
8.05 Серыял «Мухтар. Новы след» (16+).
8.50, 10.20 Серыял «Ляснік» (16+).
9.40, 22.45 «НЗ.by».
11.55, 23.10 «Пракурорская праверка» (16+).
13.25 «Агляд. Надзвычайнае здарэнне».
14.00, 16.35 Серыял «Маркія д'яблы. Смерч» (16+).
17.05 «ДНК» (16+).
18.10 «Заснавана на рэальных падзеях» (16+).
19.40 «Сёння». Галоўнае.
19.55 Серыял «Рэалізацыя» (16+).
21.50 Серыял «Маркія д'яблы. Рубяжы радзімы» (16+).

8 канал

7.00, 15.55, 18.10, 21.10, 0.35 «Надвор'е».
7.05, 16.05 «Мультпарад».
7.25, 16.00 «Гумарынка».
7.30 Трылер «Хваля» (16+).
9.10 Дак. серыял «Дарога ў школу».
9.40, 18.15 Серыял «Кандзіс Рэнуар» (16+).
10.30 «Мой любімы гадаванец» (0+).
11.00 Драма «Слізганне» (18+).
12.50 Серыял «Смяротная зброя» (16+).
13.35 Прыгоды «Згублены горад» (16+).
16.30 Дак. серыял «Невядомая планета».
17.20 Серыял «Пуаро Агаты Крысці» (12+).
19.15 «Вячэрні квартал 95».
20.55 «Вечарніца» (0+).
21.15 Драма «Вінаваты» (18+).
22.40 Трылер «Схватка» (16+).

ВТБ

6.05, 4.00 «Дурні і дарогі» (16+).
6.35, 5.00 «Лаві момант» (16+).
7.25 Скетч-шоу «6 кадраў» (16+).
8.20, 3.15 Скетч-шоу «Даеш моладзь» (16+).
9.15 М/ф «Дуда і Дада» (0+).
9.45 М/ф «Тры каты» (0+).
10.05 М/ф «Машыны казкі» (0+).
10.30 «Ералаш» (6+).
11.00, 22.50 «Уральскія пельмені» (16+).
12.00 «Руса турыста» (16+).
13.00 «Слава богу, ты прыйшоў!» (16+)
14.00 Серыял «Апошні з Магікян» (12+).
16.05 Баявік «Дрэнныя хлопцы» (16+).
18.20 Баявік «Дрэнныя хлопцы-2» (16+).
21.10 Анімацыйны фільм «Рэальная вавёрка» (0+).
23.50 Трылер «Готыка» (16+).
1.40 «Хачу верыць!» (16+)

Культура

6.30 «Каралева Зубная шчотка». «Кот у ботах». М/ф.
7.15 «Адзінокая жанчына жадае пазнаёміцца». Маст. фільм (0+).
8.40 «Сіта і Рама». Серыял.
10.10 «Тэлескоп».
10.40 «Вялікі балет».
12.55 «Тайна Залатой гары». Маст. фільм.
14.05 «Яго назвалі Геніем. Генадзь Юхцін». Дак. фільм.
14.45 Зямля людзей. «Істэльмены. Чатыры легенды».
15.15 «Пятае вымярэнне».
15.40 «Энцыклапедыя загадак». Дак. серыял.
16.10 Вялікія рэкі Расіі. «Об».
16.55 «Масфільм» на вятрах гісторыі».
19.15 «Ліпеньскі дождж». Маст. фільм (0+).
21.00 «Агора». Ток-шоу.
22.00 «Канец выдатнай эпохі». Маст. фільм (16+).
23.35 «Пра фільм і не толькі. «Канец выдатнай эпохі». Дак. фільм (12+).
0.00 Чуча Вальдэс і яго ансамбль на джазавым фестывалі ў В'ене.
1.00 «Восеньскія вяселлі». Маст. фільм (0+).
2.10 «Шукальнікі». «Загадка рускага Настрадамуса».

Настальгія

6.00 «Вясёлыя рабяты». 1985 год (12+).
7.00, 8.45, 9.45, 11.00, 13.05, 14.45, 15.45, 17.00, 19.20, 20.35, 3.45, 5.00 Музычная настальгія (12+).
7.25 «Погляд». 1988 год (16+).
9.00, 15.00, 3.00 «Мінулы час» (12+).
10.00, 4.00 «Народжаныя ў СССР» (12+).
12.00 «Да і пасля...» з Уладзімірам Малчанавым. Год 1958-ы. 2-я частка. 2010 год (12+).
13.20 «Кінапанарама». «Ганна Маньяні». 1983 год (12+).
16.00 «Колба часу» (16+).
17.30 Серыял «33 квадратныя метры. Дачныя гісторыі» (16+).
18.00 Маст. фільм «Хлопец з нашага горада» (12+).
19.40 Мульт-хіт-парад «Рана раніцай». 1990 год (12+).
21.00 «Быў час». 2009 год (16+).
22.00 Тэлеспектакль «Ноч памылак». 1984 год (16+).
0.00 Маст. фільм «Звычайная гісторыя» (16+).
2.15 «Тэма» з Уладзіславам Ліскевым: «Гумар». 1992 год (16+).

EuroSport 1

0.00 Скачкі на лыжах з трамплінаў. Кубак свету.
1.00, 2.30 Біятлон. Кубак свету.
1.35, 5.00, 7.30, 10.30, 13.30, 16.30, 20.15 Веласпорт. «Вуэльта Каталоніі».
3.30 Аўтагонкі. Формула Е.
4.30 Ралі. ERC. All Access.
6.00, 15.30 Веласпорт. Бруге — Дэ Пане.
6.45, 8.30, 11.30, 14.30, 19.15, 21.30 Веласпорт. Е3 Харэлбэке.
9.30, 12.30, 22.30 Лыжныя гонкі. Кубак свету.
23.00 Кёрлінг. Чэмпіянат свету.

Кінакамедыя

1.10 Руская гульня (12+).
2.55 Антысекс (16+).
4.25 Хутчэй, чым трусы (16+).
6.15 Завадатары (16+).
8.05 Хот-дог (18+).
10.15 Хлапечнік па-ірландску (16+).
12.05 Падарунак з характарам (12+).
13.45 Манашкі ва ўцёках (16+).

15.50 Мужчына з гаранціяй (16+).
17.30 Дзевяць ярдаў (18+).
19.30 Калядная ноч у Барселоне (18+).
21.25 Нездаволеная сексуальнае напружанне (18+).
23.15 Чумавыя боты (16+).

ТБ3

6.00 Дакументальная калекцыя «Беларусьфільма» (12+).
7.00 М/ф (6+).
9.20 «М & S» (12+).
9.50 «Паехалі» (12+).
10.20, 0.25 «Перыскоп» (16+).
10.40 «Хронікі маскоўскага побыту» (16+).
11.30, 2.10 «Анатомія забойства». Серыял (12+).
15.15 «Мегамозг». Анімацыйны фільм (0+).
16.55 «Развітанне» (16+).
17.50 «Мільёны Вангі». Дак. фільм (16+).
18.45, 5.20 «Знак якасці» (16+).
19.40 «10 самых» (16+).
20.15 «Рака памяці». Маст. фільм (12+).

22.05 «Аблівіён». Фантастыка (12+).
0.45 «Звышнатуральнае». Серыял (16+).

ТБ1000

6.10, 17.45 Елізавета (16+).
8.30 Зялёная міля (16+).
12.00 Бойфрэнд з будучыні (16+).
14.20 Вар'яцкі від кахання (16+).
16.05 Агент Джоні Інгліш (12+).
20.10 Сямейка Крудс (6+).
22.05 Аперацыя «Арго» (16+).
0.25 Паляўнічы з Уолл-стрыт (18 +).
2.30 Джэкі (18+).
4.10 Агент Джоні Інгліш: перазагрузка (12+).

ТБ1000 Рускае кіно

6.20 Ваўкалакі (16+).
8.05 Скарбы В. К. (16+).
10.15 Першыя (12+).
12.15 Уніжаныя і абражаныя (6+).
14.25 Тата (12+).
16.25 Ну, добры дзень, Аксана Сакалова! (16+)

18.30 Васьмёрка (16+).
20.20 Дзень выбараў-2 (12+).
22.30 Населены вастраў (12+).
0.50 Кококо (18+).
2.35 Са дна вяршыні (12+).
4.45 Усё пра мужчын (16+).

National Geographic

0.20, 15.10 «Фры-сола» (16+).
2.00 Міжнародны аэрапорт Дубай (16+).
2.50 Расследаванні авіякатастроф (16+).
3.35, 8.05 Аўта-SOS (16+).
4.25 Вастраў Пасхі ў небяспецы (16+).
5.10 Найцяжэйшы ў свеце рамонт (16+).
6.00 Зона будаўніцтва (16+).
6.30 Цуды інжынерыі (16+).
9.40 Непакорлівы востраў (16+).
11.10 Востраў бунтароў (16+).
12.00 Невядомы Кітай (16+).
13.40 Тайны светабудовы (16+).
14.25, 18.15 Нацыянальныя паркі Амерыкі (16+).
16.50 Уздоўж па каньёне (16+).
19.00, 22.15 Суперзбудаванні Трэцяга рэйха (16+).
19.45 «Забіць Рэйгана» (16+).
21.30, 23.00 Апошнія тайны Трэцяга рэйха (16+).

Discovery

8.00 Як гэта ўстроена? (12+)
10.00, 1.00 НАСА: невытлумачальныя матэрыялы (12+).
11.00, 22.00 Сакрэты Гудзіні (12+).
12.00, 2.00 Легендарныя японскія аўто (12+).
13.00 Гіганцкія хабы (12+).
14.00, 2.55, 7.10 Погляд знутры (12+).
15.00, 3.50 Гаражны рамонт (12+).
16.00, 20.00 Паляўнічыя на старызну (16+).
21.00 Разбуральнікі легенд (12+).
23.00 Злачынцы Трэцяга рэйха (16+).
0.00 Невядомая экспедыцыя (16+).
4.40 Самагоншчыкі (18+).
5.30 Залатая ліхаманка (16+).
6.20 Не спрабуйце паўтарыць (16+).

Беларусь 1

6.10 «Існасць».
6.35, 21.45 Меладрама «Несалодкая помста». 1—4-я серыі (16+).
8.25 Кулінарная дыпламатыя (12+).
9.00, 12.00, 15.00 Навіны.
9.10 «Маршрут пабудаваны». Ваўкавыск (12+).
9.50 «Здароўе» (12+).
10.40 «Дача» (12+).
11.20, 12.10 Меладрама «Восем пацерак на тонкай нітачцы» (16+).
13.30 «Я ведаю» (6+).
15.15 «Краіна».
15.45 Меладрама «Страказа». 1—4-я серыі (16+).
20.00 «Макаёнка, 9».
21.00 «Панарама».
1.30 Серыял «Сваты-4» (12+).
2.20 «Дзень спорту».

Беларусь 2

7.00 Серыял «Цэнтральная бальніца» (16+).
8.40, 21.55 «Тэлебарометр».
8.45 Анімацыйны фільм «Гісторыя цацак-2» (0+).
10.15 «Веру не веру» (16+).
11.10 «Хто я?» (12+)
11.35 «Капейка ў капейку» (12+).
12.10 «Камень, нажніцы, папера» (16+).
12.45 «Паненка-сялянка» (16+).
13.45 «Блізняты» (16+).
14.40 Камедыя «Голы пісталет» (12+).
16.15 «Тата папаў» (16+).
17.15 «Да пабачэння» (16+).
18.00 Фэнтэзі «Оз: вялікі і жудасны» (12+).
20.05 Фантастыка «Вайна светаў Z» (12+).
22.00 «Спортлато 6 з 49», КЕНО.
22.05 Трылер «Водмель» (16+).
23.30 Баявік «Без твару» (16+).

Беларусь 3

7.35 «Сіла веры».
8.00, 14.05, 20.15 Навіны культуры.
8.20, 14.20, 20.30 «Гэты дзень».
8.25 «Шукальнікі». Маст. фільм (12+).
10.00 «Жывая культура». Абрад гукання вясны «Чырачка» (аграгарадок Тонеж, Лельчыцкі раён, Гомельская вобласць).
10.30 «Беларуская кухня». Кулага беларуская.
10.55 «Спявае Беларусь».
11.45 «Дзяржаўная граніца». Маст. фільм «Памылковая мэта» (12+).
13.40 «Навукаманія» (6+).
14.30 «Прымадонна». Найлепшыя песні Алы Пугачовай. Канцэрт Нацыянальнага канцэртнага аркестра Беларусі пад кіраўніцтвам народнага артыста Беларусі Міхаіла Фінберга.
15.55 «Ты — мне, я — табе». Камедыя (12+).
17.25 «Легенды кіно». Таццяна Пельтцар (12+).
17.45 «Пяць дзён, пяць начэй». Драма (12+).
19.30 «Я хачу гэта ўбачыць!» (6+)
20.00 «Суразмоўцы».
20.40 «Калыханка» (0+).
21.05 «Моцны арэшак». Камедыя (12+).
22.20 «Камертон». Паэт Іван Юркін.
22.45 «І класіка, і джаз...» Дзяніс Мацуеў.

Беларусь 5

7.00 Футбол. Беларусбанк — чэмпіянат Беларусі. 1-ы тур. ФК «Мінск» — ФК «Віцебск».
8.55 Свет англійскай прэм'ер-лігі. Відэасапоіс.
9.25 Футбол. Беларусбанк — чэмпіянат Беларусі. 1-ы тур. ФК «Гомель» — «Нёман» (Гродна).
11.20, 19.45 Спорт-мікс.
11.30 Хакей для ўсіх.
12.05 Вялікі спорт.
12.50 Хакей. Чэмпіянат Беларусі. 1/2 фіналу. Шосты матч. «Шахцёр» (Салігорск) — «Нёман» (Гродна). Футбол. Беларусбанк — чэмпіянат Беларусі. 1-ы тур. «Іслач» — ФК «Гарадзея».
15.50 Футбол. Беларусбанк — чэмпіянат Беларусі. 1-ы тур. «Шахцёр» (Салігорск) — «Тарпеда» (Мінск). (У перапынку — Спорт-цэнтр.)
17.50 Баскетбол. Адзіная ліга ВТБ. «Зеніт» (Санкт-Пецярбург, Расія) — «Цмокі-Мінск» (Беларусь). (У перапынку — Спорт-цэнтр.)
19.55 Тэніс. WTA. Маямі. Фінал.
22.00 Трэніровачны дзень.
22.30 Футбол. Ліга чэмпіёнаў УЕФА. Відэасапоіс.
23.00 Змешаныя адзінаборствы UFC.

АНТ

7.00, 9.00, 16.00 (з субцітрамі) «Нашы навіны».
7.10 «Іграй, гармонь любімая!» (6+)
8.00 «Нашы дзеці» (16+).
9.10 «Хіт на сняданак» (12+).
9.50 «Ералаш» (6+).
10.15 «Тэорыя змовы» (16+).
11.10 «Ідэальны рамонт» (6+).
12.20 «Жывое жыццё» (12+).
13.50 Маст. фільм «Шэсць сотак шчасця» (12+).
16.20 «Эксклюзіў» (16+).
18.00 «Сёння ўвечары» (16+).
20.00 «Нашы навіны». Суботні выпуск.
20.45 «Метэагід».
21.05 «Удача ў прыдачу!» Дзённік (12+).
21.10 «Легенды «Рэтра FM» (12+).
23.10 Серыял «Штрафнік» (16+).

СТБ

6.15 «Ежа багоў» (16+).
7.55 «Анфас».
8.15 «Самая карысная праграма» (16+).
9.05, 20.05 Дакументальны праект (16+).
10.00 «Мінск і мінчане».
10.35 «Цэнтральны рэгіён».
11.05, 13.45, 16.45 «Захоп». Серыял (16+).
13.30, 16.30, 19.30 Навіны «24 гадзіны».
19.55, 22.55 «СТБ-спорт».
22.20 «Правакатар». Серыял (16+).

МІР

6.00, 8.00 М/ф (0+).
6.15 «Мільён пытанняў пра прыроду» (6+).
6.30 «Саюзнікі» (12+).
7.05 «Такія розныя» (16+).
7.35 «Сакрэтныя матэрыялы» (16+).
9.00 «Вой, мамачкі!» (12+)
9.25 «Наша кіно. Гісторыя вялікага кахання. Георгій Данелія» (12+).
10.00, 16.00, 19.00 Навіны (бягучы радок).
10.15 «Як у рэстаране» (12+).
10.45 Маст. фільм «Зусім прапашчы» (12+).
12.50 Маст. фільм «Слёзы капалі» (0+).
14.40, 16.15 Маст. фільм «Шлях да прычала» (12+).
17.00, 19.15 Серыял «Здрада», 1–2-я серыі (16+).
1.05 Дак. фільм «Лаўрэнцій Берыя. Злы геній» (16+).
2.00 Маст. фільм «Гусарская балада» (0+).
3.40 «Наша кіно. Гісторыя вялікага кахання. Дзве вайны «Гусарскай балады» (12+).
4.25 Маст. фільм «Сэрцы чатырох» (12+).

РТР—Беларусь

7.00 «Раніца Беларусі».
10.00 «Сто да аднаго» (12+).
11.00 Весткі.
11.20 «Пяцёра на аднаго» (12+).
12.10 Маст. фільм «Чужыя пісьмы» (12+).
14.00 «Наша справа» (16+).
14.15 Маст. фільм «Справа была ў Пянькове» (12+).
16.15 Маст. фільм «Адзінота» (12+).
19.45 «Плюс-мінус». Надвор'е на тыдзень.
20.00 Весткі ў суботу.
20.45 «Прывітанне, Андрэй!» (16+)
22.45 Маст. фільм «Маці за сына» (12+).

НТБ—Беларусь

5.50 «Астрапрагноз».
5.55 «Terra incognita. Беларусь невядомая» (6+).
6.30 «Зразумець і абясшкодзіць» (12+).
7.00 «Ты не паверыш!» (16+)
8.00, 10.00, 16.00 «Сёння».
8.20 «НЗ.by».
8.50 «Урачэбныя тайны плюс» (12+).
9.25 «Гісторыі выратавання».
10.25 «Галоўная дарога» (16+).
11.05 «Ежа жывая і мёртвая» (12+).
12.05 «Кватэрнае пытанне» (0+).
13.05 «Паедзем, паядзім!» (0+)
14.05 Серыял «Лектар» (16+).
16.25 «Экспертыза злачынстваў» (16+).
17.10 «Сакрэт на мільён». Марыя Кажэўнікава (16+).
19.00 «Цэнтральнае тэлебачанне».
20.20 «Ты супер!» Суперсезон (6+).
22.30 Баявік «Антыснайпер» (16+).
0.50 «Брэйн-рынг» (12+).

8 канал

7.00, 18.55, 21.15, 1.30 «Надвор'е».
7.05 М/ф «Баранчык Шон».
7.15 Дак. серыял «Невядомая планета Зямля».
8.00 М/ф «Тры волаты».
9.10 «Утрамдзія».
9.15 Фантастыка «Людзі Х» (12+).
11.35 Серыял «Без тэрміну даўнасці».
13.10 Драма «Перагон» (16+).
15.35 «Адказвайка» (0+).
15.40 «Глядзім усёй сям'ёй». М/ф «Каты-арыстакраты».
16.55 Драма «Бэль і Себасцьян. Прыгоды працягваюцца» (6+).
18.40 «Сябры дзядулі Марка» (0+).
19.00 Драма «Ветраная рака» (16+).
20.50 «Вечарніца» (0+).
21.05 «Фэшн is my прафэшн».
21.20 Прыгоды «Свет Юрскага перыяду» (12+).
23.30 Баявік «Рыцар дня» (16+).

ВТБ

6.05, 4.00 «Дурні і дарогі» (16+).
7.00 М/ф «Дуда і Дада» (0+).
7.25 М/ф «Тры каты» (0+).
7.50 М/ф «Машыны казкі» (0+).
8.15 «Ералаш» (6+).
9.00 «Уральскія пельмені» (16+).
10.00, 17.30 Серыял «Шчаслівыя разам» (16+).
11.30, 3.10 «Рублёва-Бірулёва» (16+).
12.35 Серыял «Вароніны» (12+).
14.40, 1.45 Скетч-шоу «Адна за ўсіх» (16+).
15.20 Камедыя «Таўстун на рынгу» (16+).
19.00 Серыял «Кухня» (16+).

21.00 Серыял «90-я. Весела і гучна» (16+).
22.00 Драма «Джэры Магуаэр» (16+).
0.45 Серыял «Людзі Хэ» (16+).
2.20 Серыял «Бязмоўны сведка» (16+).
5.00 «Лаві момант» (16+).

Культура

6.30, 7.00, 7.30, 10.00, 15.00, 19.30, 23.40 Навіны культуры.
6.35 «Пешшу...» Масква купецкая.
7.05, 20.05 «Правілы жыцця».
7.35 «Тэатральны летапіс». Барыс Галубоўскі.
8.05 «Сіта і Рама». Серыял.
8.50, 12.05 Сусветныя скарбы.
9.05, 22.45 «Пікаса». Маст. фільм (16+).
10.15 «Назіральнік».
11.10, 1.25 XX стагоддзе. «Вароне дзесьці бог...», «Трамвай ідзе па горадзе». Дак. фільмы.
12.20, 18.40, 0.40 «Тым часам. Сэнсы».
13.10 «Першыя ў свеце». Дак. серыял.
13.25 «Мы — грамацеі!»
14.10 «Тры п'еты Мікеланджэла». Дак. фільм.
15.10 «Пятае вымярэнне».
15.40 «Белая студыя».
16.25 «Дзень за днём». Серыял.
17.40 Міжнародны фестываль Мсціслава Растраповіча. Выбранае. Парад віяланчэлістаў.
19.45 «Галоўная роля».
20.30 «Добрай ночы, малыя!»
20.50 «Сады асалод Старажытных Пампеяў». Дак. фільм.
21.40 «Штучны адбор».
22.20 «Маналог у 4 частках. Аляксандр Калягін».
0.00 Майстэрня Валерыя Фокіна.
2.15 «Снежны чалавек прафесара Поршнева». Дак. фільм.

Настальгія

6.00 Маст. фільм «Чужы званок» (16+).
7.00, 8.35, 9.45, 11.20, 15.45, 17.00, 20.35, 21.45, 23.00, 0.55, 2.45 Музычная настальгія (12+).
7.15 «Вакол смеху». «Атэльe гумару». 1983 год (12+).
8.50 М/ф «Казка для Наташы» (0+).
9.00, 15.00, 21.00 «Мінулы час» (12+).
10.00 «Пад знакам задыяка. Авен». 1994 год (16+).
12.00 Тэлеспектакль «Дом, дзе разбіваюцца сэрцы». 1975 год (12+).
16.00, 22.00, 0.00 «Народжаныя ў СССР» (12+).
18.00 «Быў час» з Аляксандрам Паліткоўскім: «Школа выжывання пачатку 90-х». 2006 год (16+).
18.55 «Гутарка з Прэзідэнтам СССР». 1991 год (12+).
19.35 «Бізнес і палітыка». 1992 год (16+).
1.10 Маст. фільм «Сельская настаўніца» (12+).
3.00 «Быў час». 2009 год (16+).
4.00 Фільм-спектакль «Прыйшоў мужчына да жанчыны». 1990 год (16+).

EuroSport 1

0.00, 3.00, 9.30, 13.00, 14.30 Біятлон. Кубак свету.
1.00, 11.30 Дзюдо. Вялікі шлем.
1.40, 5.00, 7.30, 10.30, 13.30, 16.30, 20.50, 23.00 Веласпорт. «Вуэльта Каталоніі».
2.30, 3.30, 7.00, 19.15 Лыжныя гонкі. Кубак свету.
4.00, 6.00, 8.30, 12.00, 15.30, 22.00 Скачкі на лыжах з трамплінаў.
20.10 Хакей на траве. Pro League.
20.15 «Найлепшае з коннага спорту».

Кінакамедыя

0.40 Уцекачы (12+).
2.25 Мужчынская жаночая гульня (16+).
4.10 Тэлі і Толі (12+).
5.45 Я ніколі не буду тваёй (16+).
7.40 Завадатары (16+).
9.30 Ілюзія падману-2 (12+).

11.55 Таўстун на рынгу (12+).
13.55 Шанхайскія рыцары (12+).
16.05 Мужчына з гарантыяй (16+).
17.45 Падарунак з характарам (12+).
19.30 Манашкі ва ўцёках (16+).
21.20 Хот-дог (18+).
23.35 Пацучыныя скачкі (12+).

ТБ3

6.00 М/ф (6+).
7.00 «Школа доктара Камароўскага» (6+).
7.35 «Доктар І...» (16+)
8.05, 19.00, 2.45 «Адплата». Серыял (16+).
10.00, 23.30 «Улегцы» (12+).
10.35, 4.30 «Судовыя страсці». Дак. серыял (16+).
12.20, 17.50 «Варажбітка» (12+).
13.25, 16.45 «Містычныя гісторыі» (12+).
14.20 «Простыя складанасці» (12+).
14.55 «Нераскрытыя тайны» (16+).
15.55 «Натуральны адбор» (12+).
21.00 «Менталіст». Серыял (16+).
22.45 «90-я» (16+).
0.05 «Звышнатуральнае». Серыял (16+).
0.50 «Планета малпаў». Фантастыка (12+).

ТБ1000

6.10, 17.50 Пакой страху (16+).
8.30 Візантыя (16+).
10.55 Куды прыводзяць мары (12+).
13.15 Саліст (16+).
15.35 О, дзе ж ты, брат? (16+)
20.10 Елізавета (16+).
22.35 Агент Джоні Інгліш (12+).
0.20 Шаша ў нікуды (18+).
2.50 Вар'яцкі від кахання (16+).
4.25 Прадчуванне (16+).

ТБ1000 Рускае кіно

6.20 Галоўны (6+).
8.30 Востраў шанцавання (16+).
10.10 Зязюля (16+).
12.15 Паляўнічы-2. Мыцішчынскі маньяк (16+).
14.20 Яраслаў. Тысячу гадоў таму (16+).
16.20, 4.20 Мачаха. 1—2-я серыі (12+).
18.20 Глухар у кіно (16+).
20.20 Васьмёрка (16+).
22.10 Сэлфі (16+).
0.25 Ну, добры дзень, Аксана Сакалова! (16+)
2.30 Пятніца (16+).

National Geographic

0.30, 13.30 Асушыць акіян (16+).
1.15, 4.25, 9.40 Закінутыя скарбы Егіпта (16+).
2.00, 16.40 Міжнародны аэрапорт Дубай (16+).
2.50, 15.55 Расследаванні авіякатастроф (16+).
3.35, 8.00, 17.30, 21.15 Аўта-SOS (16+).
5.10 Найбуйнейшы ў свеце рамонт (16+).
6.00 Гульні розуму (16+).
6.25 Панарама 360. Аб'ект сусветнай спадчыны (16+).
10.20 Невядомы Кітай (16+).
11.10 Дзікі тунец (16+).
12.50 Тайны святых каўчэгаў (16+).
14.20, 19.45, 22.50 Уварванне на Зямлю (16+).
15.10 Рэальнасць ці фантастыка? (16+)
20.30 Інстынкт выжывання (16+).
23.35 Адплата (16+).

Discovery

8.00, 16.00, 22.00 Махінатары (12+).
9.00, 17.00, 23.00, 4.40 Круты цюнінг (12+).
10.00, 15.00, 21.00 Як гэта ўстроена? (12+)
11.00 Погляд знутры (12+).
12.00, 19.00 Гаражны рамонт (16+).
14.00, 3.50 Легендарныя японскія аўто (12+).
18.00 Залатая ліхаманка (16+).
20.00, 5.30 Паляўнічыя на старызну (12+).
0.00 Злачынцы Трэцяга рэйха (16+).
1.00, 6.20 Бітвы робатаў (16+).
2.00, 7.10 Не спрабуйце паўтарыць (16+).
2.55 Разбуральнікі легенд (16+).

серада, 27 сакавіка ТЭЛЕТЫДЗЕНЬ

Беларусь 1

6.00, 7.20, 8.15 «Добрай раніцы, Беларусь!»
7.00, 8.00 (з сурдаперакладам), **9.00, 12.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 0.25** Навіны.
7.05, 8.05 Навіны эканомікі.
7.10, 8.10, 18.15, 0.05 «Зона Х» (16+).
9.10, 22.05 Серыял «След» (16+).
10.50, 12.10, 18.35, 19.20 Серыял «Вярні маё каханне» (16+).
13.05 «Дзіцячы доктар».
13.35 «Дзень у вялікім горадзе».
14.35, 15.25 Серыял «Два жыцці» (16+).
15.15, 18.00 Навіны рэгіёна.
17.05 «Беларуская часінка».
21.00 «Панарама».
21.50 «На кантролі Прэзідэнта».
23.45 «Сфера інтарэсаў».
0.40 «Дзень спорту».

Беларусь 2

7.00 «Уключайся!» (12+)
9.00, 17.25 «Тэлебарометр».
9.10, 20.00 Серыял «Сляпая» (16+).
10.05, 22.05 «Экстрасэнсы-дэтэктывы» (16+).
11.05, 17.30 Серыял «Дуэт па праве» (16+).
13.05, 23.10 Серыял «Жаночы доктар» (16+).
14.05, 19.35 «Калі мы дома-2». Скетчкам (16+).
14.35 «Паненка сялянка» (16+).
15.40 «Нічога сабе ньюз» (12+).
15.45, 0.00 «Пін_код». Інтэрактыўны маладзёжны праект (12+).
16.30 Серыял «Цэнтральная бальніца» (16+).
20.55 «Абмен жонкамі» (16+).
22.00 «Спортлато 5 з 36», КЕНО.

Беларусь 3

7.00 «Дабраранак».
7.35, 12.25 «Беларуская кухня». Тушаная рыба з фасоляй і агароднінай.
8.05, 12.00, 20.15 Навіны культуры.
8.25, 12.20, 20.30 «Гэты дзень».
8.30, 18.20 «Народжаная зоркай». Маст. фільм (12+).
9.15 «Я хачу гэта ўбачыць!» (6+)
9.45, 17.10 «У пошуках капітана Гранта». Маст. фільм. «Таль-каў» (12+).
10.50 «Тэатр у дэталях». Спектакль Нацыянальнага акадэмічнага тэатра імя Янкі Купалы «Радыё «Прудок».
11.20, 21.05 «Апошні дзень». Клара Лучко (12+).
12.50 «Жывая культура». Традыцыйная тэхналогія выпечкі жытняга хлеба ў вёсцы Дзеркаўшчына Глыбоцкага раёна Віцебскай вобласці.
13.15 «Спявае Беларусь».
14.10, 21.45 «Доўгая дарога ў дзюнах». Маст. фільм (12+).
15.20 «Пералом». «Калінінская наступальная аперацыя» (12+).
15.45 «Архітэктура Беларусі».
16.00 Канцэрт ВІА «Поющие гитары». «Нет тебя прекрасней».
19.05 «Пералом». «Калужская наступальная аперацыя» (12+).
19.30 «Беларуская кухня». Яблычны пірог.
20.00 «Суразмоўцы».
20.40 «Калыханка» (0+).
22.55 «Адам. Жыццё чалавека». Дак. фільм. Фільмы трэці і чацвёрты.

Беларусь 5

7.00, 20.10 Тэніс. WTA. Маямі.1/4 фіналу.
9.00 Матч-пойнт.
9.30 Хакей. Чэмпіянат Беларусі. 1/2 фіналу. Чацвёрты матч. «Шахцёр» (Салігорск) — «Нёман» (Гродна).
11.25 Спорт-кадр.
11.55 Біятлон. Этап Кубка свету. Халменколен. Гонка пераследу. Жанчыны.
12.50 Спорт-мікс.
13.00 Біятлон. Этап Кубка свету. Халменколен. Гонка пераследу. Мужчыны.
13.55 Футбол. Ліга чэмпіёнаў УЕФА. Відэачасопіс.
14.25 Трэніровачны дзень.
14.55 Змешаныя адзінаборствы UFC.
17.30 Козел пра футбол.
17.50 Хакей. Чэмпіянат Беларусі. 1/2 фіналу. Пяты матч. «Юнацтва-Мінск» — «Дынама» (Маладзечна). (У перапынках — Спорт-цэнтр.)
22.10 Слэм-данк.
22.40 Агнявы рубеж.
23.10 Легенды сусветнага спорту.

АНТ

6.00, 7.05, 8.05 «Наша раніца».
7.00 (з субцітрамі), **8.00** (з субцітрамі), **9.00** (з субцітрамі), **11.00, 13.00, 16.00, 18.00** (з субцітрамі), **20.30** Нашы навіны.
9.10 «Сёння 27 сакавіка. Дзень пачынаецца» (6+).
9.50 Серыял «Доўгі шлях дадому» (16+).
11.10 «Жыць здорава!» (16+)
12.05 «Модны прыгавор» (12+).
13.10 Серыял «Чужое шчасце» (12+).
15.00 «Давай пажэнімся!» (16+)
16.20 «Мужчынскае/Жаночае» (16+).
17.25, 18.20 «На самай справе» (16+).
18.50 «Удача ў прыдачу!» Дзённік (12+).
18.55 «Няхай гавораць» (16+).
20.00 «Час».
21.10 Серыял «А ў нас у двары» (16+).
23.10 Серыял «Краіна 03» (16+).
1.10 «Нашы навіны». Галоўнае за дзень.

СТБ

5.30 «Тыдзень спорту».
6.00, 7.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 Навіны «24 гадзіны».
6.10, 20.15 «Міншчына».
6.20, 7.45 «Раніца. Студыя добрага настрою» (6+).
9.10 «Мінск і мінчане».
9.40, 23.00 «Загадкі чалавецтва» (16+).
10.40, 20.30 «Энігма». Серыял (16+).
12.25 «Вадзіць па-руску» (16+).
12.35, 23.50 «Самыя шакіруючыя гіпотэзы» (16+).
13.45, 0.30 «Неверагодна цікавыя гісторыі» (16+).
14.40 «Ежа багоў» (16+).
15.25, 16.50 «Сэрца анёла». Серыял (12+).
19.55, 22.55 «СТБ-спорт».
20.05 «Сталічныя падрабязнасці».
22.00 «Глядзець усім!» (16+)
1.20 «Дзіўная справа» (16+).

МІР

6.15 Маст. фільм «Садко» (6+).
8.00, 10.10 Серыял «Сужэнцы» (16+).
10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 0.00 Навіны (бягучы радок).
12.30, 2.05 «Такому мама не навучыць» (12+).
13.15 «Зала суда. Бітва за грошы» (16+).
14.10, 4.10 «Справы сямейныя. Бітва за будучыню» (16+).
15.05, 5.00 «Справы сямейныя. Новыя гісторыі» (16+).
16.15, 19.20 Серыял «Вяртанне Мухтара-2» (16+).
19.55 «Гульня ў кіно» (12+).
20.40, 2.35 Маст. фільм «Рыта» (16+).
22.40, 0.10 Маст. фільм «Нікіта» (16+).
1.05 «Разам выгадна» (12+).
5.50 «Трымайся, шоубіз!» (16+)

РТР—Беларусь

7.00 «Раніца Расіі».
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Весткі.
11.25 «Пра самае галоўнае». Ток-шоу (12+).
12.35, 14.30, 20.40 Серыял «Гадуноў. Працяг» (16+).
13.50, 16.50, 19.50, 23.00 Навіны — Беларусь.
15.35 «60 хвілін». Ток-шоу.
17.25 «Лёс чалавека» (12+).
18.35 «Андрэй Малахаў. Прамы эфір» (16+).
22.30, 23.10 «Хто супраць?» Ток-шоу.
0.30 «Вечар з Уладзімірам Салаўёвым».

НТБ—Беларусь

5.55 «Астрапрагноз».
6.00, 7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Сёння.
6.05 «Спецыяльны рэпартаж» (12+).
6.25 «Гарады Беларусі» (6+).
7.10 «Раніца. Самае лепшае» (16+).
8.05 Серыял «Мухтар. Новы след» (16+).
8.50, 10.20 Серыял «Ляснік» (16+).
9.40, 22.45 «НЗ.by».
11.55, 23.10 «Пракурорская праверка» (16+).
13.25 «Агляд. Надзвычайнае здарэнне».
14.00, 16.35 Серыял «Марскія д'яблы. Смерч» (16+).
17.05 «ДНК» (16+).
18.10 «Заснавана на рэальных падзеях» (16+).
19.40 «Сёння». Галоўнае.
19.55 Серыял «Рэалізацыя» (16+).
21.50 Серыял «Марскія д'яблы. Рубяжы радзімы» (16+).

8 канал

7.00, 15.55, 19.00, 21.05, 23.45 «Надвор'е».
7.05 М/с.
7.25, 16.00 «Гумарынка».
7.30 Камедыя «Паласаты рэйс» (12+).
9.05, 15.30 Дак. серыял «Навучыце майго гадаванца» (0+).
9.30, 19.05 Серыял «Кандзіс Рэнуар» (16+).
10.20 «Аналітычны прагноз».
10.30 «Сіньцзян» (0+).
11.00 Трылер «Схватка» (16+).
13.00 Дак. серыял «Ген вышыні».
13.45 Камедыя «Ракавыя красуні».
16.05 «Мультпарад» (0+).
16.30 Камедыя «Блакітная кроў» (6+).
18.00 Серыял «Пуаро Агаты Крысці» (12+).
20.50 «Вечарніца» (0+).
21.10 Трылер «Дзяўчына з татуіроўкай дракона» (18+).

пятніца, 29 сакавіка ТЭЛЕТЫДЗЕНЬ

ВТБ

6.05, 4.00 «Дурні і дарогі» (16+).
7.00 М/ф «Дуда і Дада» (0+).
7.25 М/ф «Тры каты» (0+).
7.50 М/ф «Машыны казкі» (0+).
8.15 «Ералаш» (6+).
9.00, 17.30 «Уральскія пельмені» (16+).
10.00 Серыял «Шчаслівыя разам» (16+).
11.30 «Рублёва-Бірулёва» (16+).
12.35 «Наш рамонт» (16+).
13.25 «Галерэя прыгажосці» (16+).
14.15, 3.10 Скетч-шоу «Адна за ўсіх» (16+).
14.55 Драма «Другі шанц» (16+).
19.00 Серыял «Кухня» (16+).
20.00 Серыял «Кухня-2» (16+).
21.00 «Слава богу, ты прыйшоў!» (16+)
22.00 Трылер «Абаронца» (16+).
0.20 Трылер «Збаў нас ад злога» (18+).
2.20 «Кіно ў дэталях» (16+).
5.00 «Лаві момант» (16+).

Культура

6.30, 7.00, 7.30, 10.00, 15.00, 19.30, 23.40 Навіны культуры.
6.35 «Пешшу...» Масква чайная.
7.05 «Правілы жыцця».
7.35 «Тэатральны летапіс». Барыс Галубоўскі.
8.05 «Сіта і Рама». Серыял.
8.50 Сусветныя скарбы.
9.05, 22.45 «Пікаса». Маст. фільм (16+).
10.20 Шэдэўры старога кіно. «Сільва». Маст. фільм (0+).
11.55 «Першыя ў свеце». Дак. серыял
12.10 «Людміла Лядава. Яе танальнасць — аптымізм». Канцэрт.
12.45 «Чорныя дзіркі. Белыя плямы».
13.25 «Эпізоды». Наталля Цярэнцьева.
14.05 «Тайны сабора Санта-Марыя-дэль-Ф'ёрэ». Дак. фільм.
15.10 «Пісьмы з правінцыі». Тутаеў (Яраслаўская вобласць).
15.40 «Энігма. Маціяс Наске».
16.25 «Дзень за днём». Серыял.
17.50 Міжнародны фестываль Мсціслава Растраповіча. Выбранае. Пабла Ферандэс, Томас Сандэргаард і Сімфанічны аркестр Берлінскага радыё.
19.45 «Шукальнікі». «Куды знік савецкі Дыснейлэнд?»
20.35 «Восеньскія вяселлі». Маст. фільм (0+).
21.50 «Лінія жыцця». Тэрэза Дурава.
0.00 Майстэрня Льва Додзіна.
0.40 «Культ кіно». «Канікулы спадара Юло». Маст. фільм (12+).
2.25 «Перавал». М/ф для дарослых.

Настальгія

6.00 Маст. фільм «Звычайная гісторыя» (16+).
8.15 «Тэма» з Уладзіславам Лісцьевым: «Гумар». 1992 год (16+).
9.00, 15.00, 21.00, 3.00 «Мінулы час» (12+).
9.45, 11.00, 13.00, 14.45, 15.45, 17.00, 19.05, 20.45, 21.45, 23.00, 2.40, 3.45, 5.00 Музычная настальгія (12+).
10.00, 16.00, 22.00, 4.00 «Народжаныя ў СССР» (12+).
12.00 «Вясёлыя рабяты». 1985 год (12+).
13.25 «Погляд». 1988 год (16+).
18.00 «Да і пасля...» з Уладзімірам Малчанавым. Год 1958-ы. 2-я частка. 2010 год (12+).
19.20 «Кінапанарама». «Ганна Маньяні». 1983 год (12+).
22.00 «Колба часу» (16+).
23.30 Серыял «33 квадратныя метры. Дачныя гісторыі» (16+).
0.00 «Быў час» з Аляксандрам Паліткоўскім: «Школа выжывання пачатку 90-х». 2006 год (16+).
0.55 «Гутарка з Прэзідэнтам СССР». 1991 год (12+).
1.35 «Бізнес і палітыка». 1992 год (16+).

EuroSport 1

0.00, 3.30, 15.30 Ралі. ERC. All Access.
0.30, 19.15, 22.30 Лыжныя гонкі. Кубак свету.
1.00, 11.30 «Спартыўная размова».
1.40, 5.00, 7.30, 10.30, 13.30, 16.30, 20.15, 23.00 Веласпорт. «Вуэльта Каталоніі».
2.30, 6.00 Аўтагонкі. Формула Е.
4.00, 9.30, 12.00, 16.00 Біятлон. Кубак свету.
7.00 Watts.
8.30, 12.30, 14.30 Скачкі на лыжах з трамплінаў. Кубак свету.
21.30 Веласпорт. Е3 Харэлбэке.

Кінакамедыя

1.20 Домік у сэрцы (16+).
3.20 Робін Гуд (16+).
5.50 Гэты няёмкі момант (16+).
7.50 Хлапечнік па-ірландску (16+).
9.40 Халасцякі ў адрыве (16+).
11.40 Іронія лёсу. Працяг (12+).
13.55 Офіснае бязмежжа (18+).
15.35 Красуні (16+).
17.25 Чорная Маланка (6+).
19.30 Осцін Паўэрс: чалавек-загадка міжнароднага маштабу (16+).
21.10 Ліхтугі кітайца ў Кітаі (16+).
23.20 Шанхайскія рыцары (12+).

ТБ3

6.00 Дакументальная калекцыя «Беларусьфільма» (12+).
6.45 М/ф (6+).
7.55 «У выдатнай форме» (12+).
8.25 «Адплата». Серыял (16+).
10.20, 3.45 «Судовыя страсці». Дак. серыял (16+).
12.00, 16.35 «Варажбітка» (12+).
13.05, 5.15 «Містычныя гісторыі» (12+).
15.05 «Нераскрытыя таямніцы» (12+).
15.40 «Мой герой» (12+).
17.50, 2.20 «Авіякатастрофы. Пункт невядання». Дак. фільм (16+).
19.25 «Брус Усемагутны». Камедыя (16+).
21.20 «Каўбоі супраць прышэльцаў». Фантастыка (12+).
23.30 «Вокладка» (16+).
0.00 «90-я» (16+).
0.50 «Лінія абароны» (16+).
1.20 «Уся праўда» (16+).

ТБ1000

6.10, 17.45 Саліст (16+).
8.30 Павуцінне хлусні (16+).
11.15 Шпіён па суседстве (12+).
13.20 Сямейнае рабаванне (16+).
15.20 Візантыя (16+).
20.10 Бойфрэнд з будучыні (16+).
22.35 Зялёная міля (16+).

2.10 Берлінскі сіндром (18+).
4.20 Агент Джоні Інгліш (12+).

ТБ1000 Рускае кіно

6.20 Краіна глухіх (12+).
8.40 Лёгкі на ўспамін (12+).
10.20 Паляўнічы-4. Адплата (16+).
12.25 Зязюля (16+).
14.30 Вострай шанцаванне (16+).
16.20, 4.20 Тры песні для Папялушкі (12+).
18.15 Галоўны (6+).
20.20 Ваўкалакі (16+).
22.05 Скарбы В. К. (16+).

National Geographic

0.15 Першыя (12+).
2.10 Сэлфі (16+).
1.10, 4.20, 9.40 Служба бяспекі аэрапорта (16+).
2.00, 16.40 Міжнародны аэрапорт Дубай (16+).
2.45, 15.55 Расследаванні авіякатастроф (16+).
3.35, 8.00, 17.30, 21.20 Аўта-SOS (16+).
5.10 Найбуйнейшы ў свеце рамонт (16+).
6.00 Гульні розуму (16+).
6.25, 18.15 Супербудаванні: Саграда Фамілія (16+).
7.10 Панарама 360. Аб'ект сусветнай спадчыны (16+).
10.20, 20.30 Інстынкт выжывання (16+).
11.10 Дзікі тунец (16+).
12.45 Закінутыя скарбы змяіных цароў майя (16+).
13.30 Асушыць акіян (16+).
14.20, 19.45, 22.50 Уварванне на Зямлю (16+).
15.10 Рэальнасць ці фантастыка? (16+)
19.00, 22.00 Вострай Пасхі ў небяспецы (16+).
23.35 Першая сусветная вайна: тунелі смерці (16+).

Discovery

8.00, 16.00, 22.00 Махінатары (12+).
9.00, 17.00, 23.00, 4.40 Круты цюнінг (12+).
10.00, 15.00, 21.00 Як гэта ўстроена? (12+)
11.00, 20.00, 5.30 Паляўнічыя на старызну (12+).
12.00, 2.55 Гіганцкія хабы (12+).
13.00 Эд Стафард: гульня на вылет (16+).
14.00, 3.50 Залатая ліхаманка (16+).
18.00 Аляска: сям'я з лесу (16+).
19.00 Гаражны рамонт (16+).
0.00 Сакрэты Гудзіні (12+).
1.00, 6.20 Бітвы робатаў (12+).
2.00, 7.10 Не спрабуйце паўтарыць (16+).

Беларусь 1

6.00, 7.20, 8.15 «Добрай раніцы, Беларусь!»
7.00, 8.00 (з сурдаперакладам), **9.00, 12.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 1.40** Навіны.
7.05, 8.05 Навіны эканомікі.
7.10, 8.10, 18.15 «Зона Х» (16+).
9.10 Серыял «След» (16+).
10.45, 12.10, 18.40, 19.20 Серыял «Вярні маё каханне» (16+).
13.05 «Дзіцячы доктар».
13.35 «Дзень у вялікім горадзе».
14.35, 15.25 Серыял «Два жыцці» (16+).
15.15, 18.00 Навіны рэгіёна.
17.05 Серыял «Сваты-4» (12+).
21.00 «Панарама».
21.50 «Клуб рэдактараў» (16+).
22.30 Меладрама «Заложніца». 1—4-я серыі (16+).
2.00 «Дзень спорту».

Беларусь 2

7.00 «Уключайся!» (12+)
9.00, 17.25 «Тэлебарометр».
9.10, 20.05 Серыял «Сляпая» (16+).
10.10, 21.00 «Чалавек-невідзімка» (16+).
11.10, 17.30 Серыял «Дуэт па праве» (16+).
13.10 Серыял «Жаночы доктар» (16+).
14.05, 19.35 «Калі мы дома-2». Скетчкам (16+).
14.40 «Блізняты» (16+).
15.40 «Нічога сабе ньюз» (12+).
15.45, 23.25 «Пін_код». Інтэрактыўны маладзёжны праект (12+).
16.30 Серыял «Цэнтральная бальніца» (16+).
22.00 «Спортлато 5 з 36», КЕНО.
22.05 «Бітва экстрасэнсаў». 17-ы сезон (16+).

Беларусь 3

7.00 «Дабраранак».
7.35, 12.25 «Беларуская кухня». Наліснікі з грыбамі.
8.05, 12.00, 20.15 Навіны культуры.
8.25, 12.20, 20.30 «Гэты дзень».
8.30, 18.05 «Народжаная зоркай». Маст. фільм (12+).
9.15 «Я хачу гэта ўбачыць!» (6+)
9.45, 17.00 «У пошуках капітана Гранта». Маст. фільм. «Бэн Джойс» (12+).
10.50 «Тэатр у дэталях». Спектакль Беларускага дзяржаўнага тэатра лялек «Шоўк».
11.20, 21.05 «Апошні дзень». Аляксандр Фацюшын (12+).
12.50 «Сіла веры».
13.15 «Спявае Беларусь».
14.10, 21.45 «Размах крылаў». Маст. фільм (12+).
15.40 «Пералом». «Керчанска-Феадасійская дэсантная аперацыя» (12+).
16.05 «Архітэктура Беларусі».
16.20 «Славянскі базар — 2008». «Мне ўсё верыцца». Канцэрт Якава Навуменкі.
18.55 «Доказы з мінулага». Тайна скарбаў Фабержэ (16+).
19.35 «Камертон». Заслужаны артыст Рэспублікі Беларусь Анатоль Кузняцоў.
20.00 «Суразмоўцы».
20.40 «Калыханка» (0+).
23.15 «Час кіно». Работы студэнтаў Беларускай дзяржаўнай акадэміі мастацтваў.
23.25 «Выпрабаванне веры», «Раман Ерэмашвілі». Дак фільмы (12+).

Беларусь 5

7.00, 14.10 Тэніс. WTA. Маямі. 1/2 фіналу.
9.00 Хакей. КХЛ. Заходняя канферэнцыя. Фінал. Першы матч.
11.05 Авертайм.
11.35 Хакей. Чэмпіянат Беларусі. 1/2 фіналу. Пяты матч. «Нёман» (Гродна) — «Шахцёр» (Салігорск).
13.30 Спорт-мікс.
13.40, 23.40 Легенды сусветнага спорту.
16.15 Фігурнае катанне. Чэмпіянат свету.
18.20 Хакей. Чэмпіянат Беларусі. 1/2 фіналу. Шосты матч. «Дынама» (Маладзечна) — «Юнацтва-Мінск». (У перапынках — Спорт-цэнтр.) Футбол. Беларусбанк — чэмпіянат Беларусі. 1-ы тур. ФК «Мінск» — ФК «Віцебск». (У перапынку — Спорт-цэнтр.)
20.40 Футбол. Беларусбанк — чэмпіянат Беларусі. 1-ы тур. ФК «Гомель» — «Нёман» (Гродна). (У перапынку — Спорт-цэнтр.)
22.40 Хакей для ўсіх.
23.10 Свет англійскай прэм'ер-лігі. Відэасапоіс.

АНТ

6.00, 7.05, 8.05 «Наша раніца».
7.00 (з субцітрамі), **8.00** (з субцітрамі), **9.00** (з субцітрамі), **11.00, 13.00, 16.00, 18.00** (з субцітрамі), **20.30** Нашы навіны.
9.10 «Сёння 29 сакавіка. Дзень пачынаецца» (6+).
9.50 Серыял «Доўгі шлях дадому» (16+).
11.10 «Жыць здорава!» (16+)
12.05 «Модны прыгавор» (12+).
13.10 Маст. фільм «Шэсць сотак шчасця» (12+).
15.00 «Мужчынскае/Жаночае» (16+).
16.20, 0.25 «Трывожная кнопка» (16+).
16.40, 18.20 «Вакол смеху» (16+).
18.55, 21.05 «Удача ў прыдачу!» Дзённік (12+).
19.00 «Поле цудаў» (16+).
20.00 «Час».
21.10 «Голас. Дзеці». Новы сезон (0+).
23.00 «Што? Дзе? Калі?» у Беларусі. Вясновая серыя гульняў (16+).
0.45 «Нашы навіны». Галоўнае за дзень.

СТБ

5.35 «Усім па катку» (16+).
6.00, 7.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 Навіны «24 гадзіны».
6.10, 20.15 «Міншчына».
6.20, 7.45 «Раніца. Студыя добрага настрою» (6+).
9.10 «Спецыяльны рэпартаж СТБ».
9.30, 23.00 «Загадкі чалавецтва» (16+).
10.40 «Энігма». Серыял (16+).
11.35, 20.30 Дакументальны праект (16+).
12.35, 23.45 «Самыя шакіруючыя гіпотэзы» (16+).
13.45, 0.25 «Неверагодна цікавыя гісторыі» (16+).
14.45 «Ежа багоў» (16+).
15.45, 16.50 «Правакатар». Серыял (16+).
19.55, 22.55 «СТБ-спорт».
20.05 «Сталічныя падрабязнасці».
22.00 «Глядзець усім!» (16+)
1.15 «Дзіўная справа» (16+).

МІР

6.15 Серыял «Каменная кветка» (16+).
7.50, 10.20 Серыял «Сужэнцы» (16+).
10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Навіны (бягучы радок).
10.10 «У гасцях у лічбы» (12+).
12.30 «Такому мама не навучыць» (12+).
13.15 «Зала суда. Бітва за грошы» (16+).
14.10 «Справы сямейныя. Бітва за будучыню» (16+).
15.05 «Справы сямейныя. Новыя гісторыі» (16+).
16.15, 19.20 Серыял «Вяртанне Мухтара-2» (16+).
19.55 «Сусветныя гульні розуму» (0+).
20.35 Маст. фільм «Гусарская балада» (0+).
22.35 «Наша кіно. Гісторыя вялікага кахання. Дзве вайны «Гусарскай балады» (12+).
23.30 Маст. фільм «Мэры Попінс, да пабачэння» (6+).
2.20 Маст. фільм «Казка пра страчаны час» (0+).
3.45 Маст. фільм «Замарожаны» (12+).

РТР—Беларусь

7.00 «Раніца Расіі».
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Весткі.
11.25 «Пра самае галоўнае». Ток-шоу (12+).
12.35, 14.30, 20.40 Серыял «Гадуноў. Працяг» (16+).
13.50, 16.50, 19.50, 23.00 Навіны — Беларусь.
15.35 «60 хвілін». Ток-шоу.
17.25 «Лёс чалавека» (12+).
18.35 «Андрэй Малахаў. Прамы эфір» (16+).
22.30, 23.10 «Хто супраць?» Ток-шоу.
0.30 Маст. фільм «Няўдачлівая» (12+).

НТБ—Беларусь

5.55 «Астрапрагноз».
6.00, 7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Сёння.
6.05 «Спецыяльны рэпартаж» (12+).
6.25 «Гарады Беларусі» (6+).
7.10 «Раніца. Самае лепшае» (16+).
8.05 Серыял «Мухтар. Новы след» (16+).
8.50, 10.20 Серыял «Ляснік» (16+).
9.40, 22.30 «НЗ.by».
11.55, 23.10 «Пракурорская праверка» (16+).
13.25 «Агляд. Надзвычайнае здарэнне».
14.00, 16.35 Серыял «Марскія д'яблы. Смерч» (16+).
17.05 «ДНК» (16+).
18.00, 19.55 Серыял «Рэалізацыя» (16+).
19.40 «Сёння». Галоўнае.

8 канал

7.00, 15.55, 19.00, 21.05, 1.05 «Надвор'е».
7.05 М/с.
7.25, 16.00 «Гумарынка».
7.30 Камедыя «Прыстойныя людзі».
9.00, 16.30 Дак. серыял «Падарожжа па гарадах з гісторыяй» (12+).
9.30, 19.05 Серыял «Кандзіс Рэнуар» (16+).
10.30 М/ф.
10.50 Меладрама «Мой ласкавы і пяшчотны звер» (12+).
12.30, 20.00 Серыял «Смяротная зброя» (16+).
13.20 Драма «Пах жанчыны» (16+).
16.05 «Мультпарад».
17.00 «Сіньцзян» (0+).
17.30 «Мой любімы гадаванец» (0+)
18.00 Серыял «Пуаро Агаты Крысці» (12+).
20.50 «Вечарніца» (0+).
21.10 «Вячэрні квартал 95».
22.50 «Героі коміксаў на экране». Фантастыка «Людзі Х».

ВТБ

6.05, 4.00 «Дурні і дарогі» (16+).
7.00 М/ф «Дуда і Дада» (0+).
7.25 М/ф «Тры каты» (0+).
7.50 М/ф «Машыны казкі» (0+).
8.15 «Ералаш» (6+).
9.00 «Уральскія пельмені» (16+).
10.00, 17.30 Серыял «Шчаслівыя разам» (16+).
11.30, 3.10 «Рублёва-Бірулёва» (16+).
12.35 Серыял «Варонiны» (12+).
14.40 Драма «Джэры Магуаэр» (16+).

19.00 Серыял «Кухня» (16+).
21.00 Серыял «90-я. Весела і гучна» (16+).
22.00 Камедыя «Лаўка запасных» (16+).
23.45 Серыял «Людзі Хэ» (16+).

0.45 Скетч-шоу «Адна за ўсіх» (16+).
1.55 Серыял «Бязмоўны сведка» (16+).
5.00 «Лаві момант» (16+).

Культура

6.30, 7.00, 7.30, 10.00, 15.00, 19.30, 23.40 Навіны культуры.
6.35 «Пешшу...» Масква брытанская.
7.05, 20.05 «Правілы жыцця».
7.35 «Тэатральны летапіс». Барыс Галубоўскі.
8.05 «Сіта і Рама». Серыял.
8.50, 18.20 Сусветныя скарбы.
9.10, 22.45 «Пікаса». Маст. фільм (16+).
10.15 «Назіральнік».
11.10, 1.25 XX стагоддзе. «Дзе мой тэатр? Раман Вікцюк». Дак. фільм.
12.20, 18.40, 0.40 «Што рабіць?»
13.10 «Першыя ў свеце». Дак. серыял.
13.25 «Штучны адбор».
14.10 «Сады асалод Старажытных Пампеяў». Дак. фільм.
15.10 «Біблейскі сюжэт».
15.40 «Саці. Нясумная класіка...»
16.25 «Дзень за днём». Серыял.
17.40 Міжнародны фестываль Мсціслава Растраповіча. Выбранае. Аркестр дэ Пары.
19.45 «Галоўная роля».
20.30 «Добрай ночы, малыя!»
20.45 «Несакрушальны нябесны замак Мон-Сен-Мішэль». Дак. фільм.
21.40 «Абсалютны слых».
22.20 «Маналог у 4 частках. Аляксандр Калягін».
0.00 Майстэрня Аляксея Барадзіна.
2.35 «Pro memoria». «Лютэцыя Дэмарэ».

Настальгія

6.00 Тэлеспектакль «Дом, дзе разбіваюцца сэрцы». 1975 год (12+).
9.00, 15.00, 21.00, 3.00 «Мінулы час» (12+).
9.45, 11.00, 14.35, 15.45, 17.00, 21.45, 23.00, 1.05, 2.40, 3.45, 5.20 Музычная настальгія (12+).
10.00, 16.00, 22.00 «Народжаныя ў СССР» (12+).
12.00 «Быў час» з Аляксандрам Паліткоўскім: «Школа выжывання пачатку 90-х». 2006 год (16+).
12.55 «Гутарка з Прэзідэнтам СССР». 1991 год (12+).
13.35 «Бізнес і палітыка». 1992 год (16+).
18.00 Маст. фільм «Звычайная гісторыя» (16+).
20.15 «Тэма» з Уладзіславам Лісцьевым: «Гумар». 1992 год (16+).
0.00 Маст. фільм «Чужы званок» (16+).
1.15 «Вакол смеху». «Атэлье гумару». 1983 год (12+).
2.50 М/ф «Казка для Наташы» (0+).
4.00 «Пад знакам задыяка. Авен». 1994 год (16+).

EuroSport 1

0.00, 8.30, 12.00, 14.30 Аўтагонкі. Формула Е.
1.00, 7.00, 11.30 Ралі. ERC. All Access.
1.40, 5.00, 7.30, 10.30, 13.30, 16.30, 17.45, 20.15 Веласпорт. «Вуэльта Каталоніі».
2.30, 4.30 Лыжныя гонкі. Кубак свету.
3.30, 6.00, 13.00, 15.30 Біятлон. Кубак свету.
9.30 Скачкі на лыжах з трампліна. Кубак свету.
10.30 Хакей на траве. Pro League.
19.15, 21.30 Веласпорт. Бруге — Дэ Пане.
22.30 «Спартыўная размова».
23.00 Алімпійскія гульні. «Зімовая казка».

Кінакамедыя

1.40 Красуні (16+).
3.35 Мідлтан (16+).
5.30 Хот-дог (18+).
7.40 Таўстун на рынгу (12+).
9.40 Гэты няёмкі момант (16+).
11.45 Superперцы (16+).
13.55 Хлапечнік па-ірландску (16+).
15.50 Халасцякі ў адрыве (16+).
17.45 Офіснае бязмежжа (18+).
19.30 Чорная Маланка (6+).
21.25 Іронія лёсу. Працяг (12+).
23.40 Ілюзія падману (16+).

ТБ3

6.00 Дакументальная калекцыя «Беларусьфільма» (12+).
6.45 М/ф (6+).
7.35 «Школа доктара Камароўскага» (6+).
8.15 «Доктар І...» (16+)
8.45, 19.00, 2.00 «Адплата». Серыял (16+).
10.35, 3.45 «Судовыя страсці». Дак. серыял (16+).
12.20, 17.50 «Варажбітка» (12+).
13.30, 16.45, 5.15 «Містычныя гісторыі» (12+).
14.30 «Простыя складанасці» (12+).
15.05 «90-я» (16+).
15.55 «Натуральны адбор» (12+).
20.55 «Менталіст». Серыял (16+).
22.45 «Лінія абароны» (16+).
23.20 «Звышнатуральнае». Серыял (16+).
0.05 «Патрашыцелі». Фантастыка (16+).

ТБ1000

6.10, 17.40 Трыстан і Ізольда (12+).
8.45 Агент Джоні Інгліш (12+).
10.45 Хуткі і мёртвы (16+).
13.00 Елізавета (16+).
15.35 Прадчуванне (16+).
20.10 Залаты век (16+).
22.25 Агент Джоні Інгліш: перазагрузка (12+).
0.30 Джэкі (18+).
2.25 Двайнік (18+).
4.05 2 + 1 (16+).

ТБ1000 Рускае кіно

6.20 Тата (12+).
8.20 Васьмёрка (16+).
10.05 Ну, добры дзень, Аксана Сакалова! (16+).
12.05 Блокбастар (12+).
13.40 Метро (16+).
16.20, 4.20 Мачаха (12+).
18.20 Пятніца (16+).
20.20 Усё пра мужчын (16+).
22.00 Са дна вяршыні (12+).
0.10 Паляўнічы-3. Забойства дэпутата (16+).
2.15 Дуэлянт (16+).

National Geographic

0.20, 13.30 Асушыць акіян (16+).
1.10, 3.30, 8.00, 17.25, 21.20 Аўта-SOS (16+).
2.00, 16.40 Міжнародны аэрапорт Дубай (16+).
2.45, 15.50 Расследаванні авіякатастроф (16+).
5.10 Найбуйнейшы ў свеце рамонт (16+).
6.00 Гульні розуму (16+).
6.25 Панарама 360. Аб'ект сусветнай спадчыны (16+).
10.20, 20.35 Інстынкт выжывання (16+).
11.10, 18.10, 22.05 Дзікі тунец (16+).
12.45 Згубленае золата Цёмных стагоддзяў: скарбніца (16+).
14.20, 19.50, 22.55 Уварванне на Зямлю (16+).
15.05 Рэальнасць ці фантастыка? (16+)
23.40 Вайна Гітлера супраць прэсы (16+).

Discovery

8.00, 16.00, 22.00 Махінатары (12+).
9.00, 17.00, 23.00, 4.40 Круты цюнінг (12+).
10.00, 15.00, 21.00 Як гэта ўстроена? (12+)
11.00, 20.00, 5.30 Паляўнічыя на старызну (12+).
12.00 Невядомая экспедыцыя (16+).
13.00 Музейныя тайны (12+).
14.00, 3.50 Злачынцы Трэцяга рэйха (16+).
18.00 Залатая ліхаманка (16+).
19.00 Гаражны рамонт (16+).
0.00 НАСА: невытлумачальныя матэрыялы (12+).
1.00, 6.20 Бітвы робатаў (16+).
2.00, 7.10 Не спрабуйце паўтарыць (16+).
2.55 Погляд знутры (12+).

чацвер, 28 сакавіка ТЭЛЕТЫДЗЕНЬ

Беларусь 1

6.00, 7.20, 8.15 «Добрай раніцы, Беларусь!»
7.00, 8.00 (з сурдаперакладам), **9.00, 12.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 0.25** Навіны.
7.05, 8.05 Навіны эканомікі.
7.10, 8.10, 18.15, 0.05 «Зона Х» (16+).
9.10, 22.10 Серыял «След» (16+).
10.50, 12.10, 18.35, 19.20 Серыял «Вярні маё каханне» (16+).
13.05 «Дзіцячы доктар».
13.35 «Дзень у вялікім горадзе».
14.35, 15.25 Серыял «Два жыцці» (16+).
15.15, 18.00 Навіны рэгіёна.
17.05 «Беларуская часінка».
21.00 «Панарама».
21.50 Гульні.by.
23.45 «Сфера інтарэсаў».
0.45 «Дзень спорту».

Беларусь 2

7.00 «Уключайся!» (12+)
9.00, 17.25 «Тэлебарометр».
9.10, 20.00 Серыял «Сляпая» (16+).
10.10, 22.05 «Экстрасэнсы-дэтэктывы» (16+).
11.10, 17.30 Серыял «Дуэт па праве» (16+).
13.10, 23.10 Серыял «Жаночы доктар» (16+).
14.05, 19.35 «Калі мы дома-2». Скетчкам (16+).
14.40 «ЖаннаПажані» (16+).
15.40 «Нічога сабе ньюз» (12+).
15.45, 0.00 «Пін_код». Інтэрактыўны маладзёжны праект (12+).
16.30 Серыял «Цэнтральная бальніца» (16+).
20.55 «Вярніце мне прыгажосць» (16+).
22.00 «Спортлато 6 з 49», КЕНО.

Беларусь 3

7.00 «Дабраранак».
7.35, 12.25 «Беларуская кухня». Капусныя бліны і кіслая капуста з просам.
8.05, 12.00, 20.15 Навіны культуры.
8.25, 12.20, 20.30 «Гэты дзень».
8.30, 18.20 «Народжаная зоркай». Маст. фільм (12+).
9.15 «Я хачу гэта ўбачыць!» (6+)
9.45, 17.10 «У пошуках капітана Гранта». Маст. фільм. «Залаты бог» (12+).
10.50 «Тэатр у дэталях». Спектакль Гродзенскага абласнога тэатра «Палёт над гняздом зязюлі».
11.20, 21.05 «Апошні дзень». Інаканцэрт Смактуноўскі (12+).
12.50 «Жывая культура». Маляваныя дываны Віцебскага Паазер'я.
13.15 «Спявае Беларусь».
14.10, 21.45 «Доўгая дарога ў дзюнах». Маст. фільм, заключная серыя (12+).
15.20, 19.05. «Пералом». (12+).
15.45 «Беларусь як песня». Якаў Навуменка.
16.10 «Залатыя песні Якава Навуменкі». Канцэрт.
19.30 «Беларуская кухня». Сашэнь.
20.00 «Суразмоўцы».
20.40 «Калыханка» (0+).
22.55 «Зондэргета» . Дак. фільм (12+).

Беларусь 5

7.00, 22.00. Тэніс. WTA. Маямі.
9.00 Баскетбол. Адзіная ліга ВТБ. «Цмокі-Мінск» (Беларусь) — «Лакаматыў-Кубань» (Расія).
10.50 Слэм-данк.
11.20 Хакей. Чэмпіянат Беларусі. 1/2 фіналу. Пяты матч. «Юнацтва-Мінск» — «Дынама» (Маладзечна).
13.15 Спорт-мікс.
13.25 Агнявы рубеж.
13.55 Легенды сусветнага спорту.
14.25 Козел пра футбол.
14.45 Фігурнае катанне. Чэмпіянат свету.
17.20 Авертайм.
17.50 Хакей. Чэмпіянат Беларусі. 1/2 фіналу. Пяты матч. «Нёман» (Гродна) — «Шахцёр» (Салігорск).
20.10 Хакей. КХЛ. Заходняя канферэнцыя. Фінал. Першы матч.
0.05 «Марыя Шарапава». Дак. фільм.

АНТ

6.00, 7.10, 8.10 «Наша раніца».
7.00 (з субцітрамі), **8.00** (з субцітрамі), **9.00** (з субцітрамі), **11.00, 13.00, 16.00, 18.00** (з субцітрамі), **20.30** Нашы навіны.
7.05, 8.05 «Трывожная кнопка» (16+).
9.10 «Сёння 28 сакавіка. Дзень пачынаецца» (6+).
9.50 Серыял «Доўгі шлях дадому» (16+).
11.10 «Жыць здорава!» (16+)
12.05 «Модны прыгавор» (12+).
13.10 Серыял «Чужое шчасце» (12+).
15.00 «Давай пажэнімся!» (16+)
16.20 «Мужчынскае/Жаночае» (16+).
17.25, 18.20 «На самай справе» (16+).
18.50 «Удача ў прыдачу!» Дзённік (12+).
18.55 «Няхай гавораць» (16+).
20.00 «Час».
21.10 Серыял «А ў нас у двары» (16+).
23.10 Серыял «Краіна 03» (16+).
0.10 Дак. фільм «Зондэргета» (16+).
1.05 «Нашы навіны». Галоўнае за дзень.

СТБ

5.35 «Усім па катку» (16+).
6.00, 7.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 Навіны «24 гадзіны».
6.10, 20.15 «Міншчына».
6.20, 7.45 «Раніца. Студыя добрага настрою» (6+).
9.10 «Анфас».
9.30, 23.00 «Загадкі чалавецтва» (16+).
10.40, 20.50 «Энігма». Серыял (16+).
12.20 «Вадзіць па-руску» (16+).
12.35, 23.50 «Самыя шакіруючыя гіпотэзы» (16+).
13.45, 0.35 «Неверагодна цікавыя гісторыі» (16+).
14.40 «Ежа багоў» (16+).
15.35, 16.50 «Сэрца анёла». Серыял (12+).
19.55, 22.55 «СТБ-спорт».
20.05 «Сталічныя падрабязнасці».
20.30 «Спецыяльны рэпартаж СТБ».
21.40 Дакументальны праект (16+).
1.20 «Дзіўная справа» (16+).

МІР

6.15 Маст. фільм «Казка пра страчаны час» (0+).
8.00, 10.10 Серыял «Сужэнцы» (16+).
10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 0.00 Навіны (бягучы радок).
12.30, 1.55 «Такому мама не навучыць» (12+).
13.15 «Зала суда. Бітва за грошы» (16+).
14.10, 4.05 «Справы сямейныя. Бітва за будучыню» (16+).
15.05, 5.00 «Справы сямейныя. Новыя гісторыі» (16+).
16.15, 19.20 Серыял «Вяртанне Мухтара-2» (16+).
19.55 «Гульня ў кіно» (12+).
20.40, 2.25 Маст. фільм «Прэзумпцыя віны» (16+).
22.55, 0.20 Маст. фільм «Замарожаны» (12+).
0.10 «У гасцях у лічбы» (12+).
1.05 «Мы з Еўразіі» (12+).
5.50 «Як у рэстаране» (12+).

РТР—Беларусь

7.00 «Раніца Расіі».
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Весткі.
11.25 «Пра самае галоўнае». Ток-шоу (12+).
12.35, 14.30, 20.40 Серыял «Гадуноў. Працяг» (16+).
13.50, 16.50, 19.50, 23.00 Навіны — Беларусь.
15.35 «60 хвілін». Ток-шоу.
17.25 «Лёс чалавека» (12+).
18.35 «Андрэй Малахаў. Прамы эфір» (16+).
22.30, 23.10 «Хто супраць?» Ток-шоу.
0.30 «Вечар з Уладзімірам Салаўёвым».

НТБ—Беларусь

5.55 «Астрапрагноз».
6.00, 7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Сёння.
6.05 «Спецыяльны рэпартаж» (12+).
6.25 «Гарады Беларусі» (6+).
7.10 «Раніца. Самае лепшае» (16+).
8.05 Серыял «Мухтар. Новы след» (16+).
8.50, 10.20 Серыял «Ляснік» (16+).
9.40, 22.45 «НЗ.by».
11.55, 23.10 «Пракурорская праверка» (16+).
13.25 «Агляд. Надзвычайнае здарэнне».
14.00, 16.35 Серыял «Маркія д'яблы. Смерч» (16+).
17.05 «ДНК» (16+).
18.10 «Заснавана на рэальных падзеях» (16+).
19.40 «Сёння». Галоўнае.
19.55 Серыял «Рэалізацыя» (16+).
21.50 Серыял «Маркія д'яблы. Рубяжы радзімы» (16+).

8 канал

7.00, 15.55, 19.00, 21.00, 1.05 «Надвор'е».
7.05 М/с.
7.25, 16.00 «Гумарынка».
7.30 Камедыя «Старыя-разбойнікі» (12+).
9.00, 15.25 Дак. серыял «Падарожнік» (12+).
9.30, 19.05 Серыял «Кандзіс Рэнуар» (16+).
10.30 «Малюючы Кітай» (0+).
11.00 Баявік «Рыцар дня» (16+).
13.00, 20.05 Серыял «Смяротная зброя» (16+).
13.45 Меладрама «Маленькая міс Шчасце» (12+).
16.05 «Мультпарад» (0+).
16.30 «Мой любімы гадаванец» (0+).
17.00 Серыял «Пуаро Агаты Крысці» (12+).
18.40 «Аналітычны прагноз».
18.50 «Фэшн is my прафэшн».
20.50 «Вечарніца» (0+).
21.05 Драма «Пах жанчыны» (16+).
23.40 Трылер «Начны рэйс» (16+).

ВТВ

6.05, 4.00 «Дурні і дарогі» (16+).
7.00 М/ф «Дуда і Дада» (0+).
7.25 М/ф «Тры каты» (0+).
7.50 М/ф «Машыны казкі» (0+).
8.15 «Ералаш» (6+).
9.00 «Уральскія пельмені» (16+).
10.00, 17.30 Серыял «Шчаслівыя разам» (16+).

11.30, 3.10 «Рублёва-Бірулёва» (16+).
12.35 Серыял «Вароніны» (12+).
14.40, 1.05 Скетч-шоу «Адна за ўсіх» (16+).
15.45 Камедыя «Лаўка запасных» (16+).
19.00 Серыял «Кухня» (16+).
21.00 Серыял «90-я. Весела і гучна» (16+).
22.00 Драма «Другі шанц» (16+).
0.35 Серыял «Людзі Хэ» (16+).
1.55 Серыял «Бязмоўны сведка» (16+).
5.00 «Лаві момант» (16+).

Культура

6.30, 7.00, 7.30, 10.00, 15.00, 19.30, 23.40 Навіны культуры.
6.35 «Пешшу...» Масква Кацярынінская.
7.05, 20.05 «Правілы жыцця».
7.35 «Тэатральны летапіс». Барыс Галубоўскі.
8.05 «Сіта і Рама». Серыял.
8.50, 12.00, 18.30 Сусветныя скарбы.
9.05, 22.45 «Пікаса». Маст. фільм (16+).
10.15 «Назіральнік».
11.10, 1.25 XX стагоддзе. «Слухайце, калі хочаце... Людміла Зыкіна».
12.20, 18.45, 0.40 «Гульня ў бісер». «Патрык Зюскінд. «Парфумер».
13.05 «Першыя ў свеце». Дак. серыял.
13.20 «Абсалютны слых».
14.05 «Несакрушальны нябесны замак Мон-Сен-Мішэль». Дак. фільм.
15.10 Пернікавы домік. «Традыцыі суздальскай зямлі».
15.40 «2 Вернік 2».
16.20 «Дзень за днём». Серыял.
17.40 Міжнародны фестываль Мсціслава Растраповіча. Выбранае. Шэдэўры барока.
19.45 «Галоўная роля».
20.30 «Добрай ночы, малыя!»
20.45 «Тайны сабора Санта-Марыя-дэль-Ф'ёрэ». Дак. фільм.
21.40 «Энігма. Маціяс Наске».
22.20 «Маналог у 4 частках. Аляксандр Калягін».
0.00 Майстэрня Дзмітрыя Крымава.
2.10 «Венецыя. На плыву». Дак. фільм.

Настальгія

6.00 «Быў час» з Аляксандрам Палітковым: «Школа выжывання пачатку 90-х». 2006 год (16+).
6.55 «Гутарка з Прэзідэнтам СССР». 1991 год (12+).
7.35 «Бізнес і палітыка». 1992 год (16+).
8.35, 9.45, 11.00, 15.45, 17.00, 19.05, 20.45, 21.45, 23.00, 3.45, 5.00 Музычная настальгія (12+).
9.00, 15.00, 21.00, 3.00 «Мінулы час» (12+).
10.00, 16.00, 22.00, 4.00 «Народжаныя ў СССР» (12+).
12.00 Маст. фільм «Звычайная гісторыя» (16+).
14.15 «Тэма» з Уладзіславам Ліцьвевым: «Гумар». 1992 год (16+).
18.00 «Вясёлыя рабяты». 1985 год (12+).
19.25 «Погляд». 1988 год (16+).
0.00 Тэлеспектакль «Дом, дзе разбіваюцца сэрцы». 1975 год (12+).

EuroSport 1

0.00 Алімпійскія гульні. «Зімовая казка».
0.30, 3.30, 7.00, 22.00 Біятлон. Кубак свету.
1.35, 5.00, 7.30, 10.30, 13.30, 16.30, 20.15, 23.00 Веласпорт. «Вуэльта Каталоніі».
2.30, 12.55 Хакей на траве. Pro League.
2.35 Скачкі на лыжах з трамплiна. Кубак свету.
4.00, 6.30 Лыжныя гонкі. Кубак свету.
6.00, 13.00, 21.30 Ралі. ERC. All Access.
8.30, 14.30 Веласпорт. Бруге — Дэ Пане.
9.30, 15.30, 19.15 Аўтагонкі. Формула Е.
11.30 Веласпорт. Мілан — Сан-Рэма.

Кінакамедыя

1.45 Інструкцыі не дадаюцца (12+).
4.05 Антысекс (16+).
5.35 Мужчына з гарантыяй (16+).
7.15 Superперцы (16+).
9.30 Хот-дог (18+).
11.40 Шанхайскія рыцары (12+).
13.50 Завадатары (16+).
15.40 Падарунак з характарам (12+).
17.30 Манашкі ва ўцёках (16+).
19.30 Дзевяць ярдаў (18+).

21.25 Чумавыя боты (16+).
23.25 Ілюзія падману-2 (12+).

ТБ3

6.00 М/ф (6+).
7.00 «Школа доктара Камароўскага» (6+).
7.30 «Доктар І...» (16+)
8.00, 19.00, 3.25 «Адплата». Серыял (16+).
9.55, 23.30 «Улецы» (12+).
10.30, 5.10 «Судовыя страсці». Дак. серыял (16+).
12.15, 17.40 «Варажбітка» (12+).
13.25, 16.35 «Містычныя гісторыі» (12+).
15.10 «Простыя складанасці» (12+).
15.45 «Натуральны адбор» (12+).
21.00 «Менталіст». Серыял (16+).
22.45 «Знак якасці» (16+).
0.05 «Звышнатуральнае». Серыял (16+).
0.50 «Троя». Драма (16+).

ТБ1000

6.10, 18.20 Бетховен-2 (12+).
8.00 Агент Джоні Інгліш: перазагрузка (12+).
10.05 Вар'яцкі від кахання (16+).
11.55 Залаты век (16+).
14.10 2 + 1 (16+).
16.25 Фантастычнае каханне і дзе яго знайсці (16+).
20.10 Сямейнае рабаванне (16+).
22.00 Шпіён па суседстве (12+).
23.55 Сёстры Магдалены (16+).
2.10 Чалавек — швейцарскі нож (18+).
4.05 Візантыя (16+).

ТБ1000 Рускае кіно

6.20 Са дна вяршыні (12+).
8.35 Усё пра мужчын (16+).
10.20 Паляўнічы-3. Забойства дэпутата (16+).
12.25 ЖАRA (16+).
14.30 Загадай жаданне (12+).
16.20, 4.20 Тры песні для Папялушкі. 1—2-я серыі (12+).
18.15 Дуэлянт (16+).
20.20 Лёгкі на ўспамін (12+).
22.00 Краіна глухіх (12+).
0.20 Паляўнічы-4. Адплата (16+).
2.25 Зязюля (16+).

National Geographic

0.25, 13.30 Асушыць акіян (16+).
1.15, 4.20, 9.30, 11.05 Дзікі тунец (16+).
2.00 Міжнародны аэрапорт Дубай (16+).
2.50 Расследаванні авіякатастроф (16+).
3.35, 8.00, 15.50, 17.30, 21.20 Аўта-SOS (16+).
5.10 Найбуйнейшы ў свеце рамонт (16+).
6.00 Гульні розуму (16+).
6.25 Супербудаванні (16+).
7.10 Панарама 360. Аб'ект сусветнай спадчыны (16+).
10.20, 20.35 Інстынкт выжывання (16+).
12.40 Скарбы Тутанхамона: залаты фараон (16+).
14.15, 19.50 У пагоні за НЛА (16+).
15.00 Сакрэтныя матэрыялы старажытнасці (16+).
18.15, 22.10 Служба бяспекі аэрапорта (16+).
23.00 The Border (16+).
23.50 З гісторыі Другой сусветнай вайны (16+).

Discovery

8.00, 16.00, 22.00 Махінатары (12+).
9.00, 17.00, 23.00 Круты цюнінг (12+).
10.00, 15.00, 21.00 Як гэта ўстроена? (12+)
11.00, 20.00, 5.30 Паляўнічыя на старызну (12+).
12.00, 2.00, 7.10 Не спрабуйце паўтарыць (16+).
13.00 Разбуральнікі легенд (16+).
14.00, 4.40 НАСА: невытлумачальныя матэрыялы (12+).
18.00 Аляска: сям'я з лесу (16+).
19.00, 2.55 Гаражны рамонт (16+).
0.00 Залатая ліхаманка (16+).
1.00, 6.20 Бітвы робатаў (16+).

ІНІЦЫЯТЫВА

СРОДАК АД ДЭПРЭСІІ

У Магілёўскай вобласці пяць раёнаў аб'ядналіся, каб разам займацца развіццём сваіх тэрыторый

Пілотны рэгіён — гэта Слаўгарадскі, Чэрыкаўскі, Краснапольскі, Быхаўскі і Клічаўскі раёны. На тэрыторыі першых трох (яны найбольш пацярпелі ў выніку аварыі на Чарнобыльскай АЭС) чацвёрты год рэалізуецца праграма сацыяльна-эканамічнага развіцця паўднёва-ўсходняга рэгіёна Магілёўскай вобласці, створаная ў рамках Указа Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь № 235. На жаль, тыя льготы і прэферэнцыі, якія гарантуе Указ, не вельмі ажывілі тут прадпрымальніцкую дзейнасць. Не лепшае эканамічнае становішча ў Быхаўскім і Клічаўскім раёнах. І пілотны праект, які стартаваў летась, якраз і разлічаны на тое, каб палепшыць становішча на тэрыторыі раёнаў. Стаўка робіцца на прыцягненне сродкаў міжнароднай тэхнічнай дапамогі і задзейнічанне актыўнага насельніцтва.

У кожнага раёна ёсць вопыт работы з грантамі міжнароднай тэхнічнай дапамогі. Слаўгарад уключыўся ў гэтую дзейнасць з 2007 года. Мясцовы фонд развіцця сельскіх тэрыторый «Адраджэнне-Агра» рэалізаваў за гэты час 21 праект. Тры з іх дапаможуць адрадзіць традыцыі сыраробства ў раёне і нават стварыць адпаведны фестываль. Слаўгарадскі філіял грамадскага аб'яднання «Сяльчанка» даў магчымасць знайсці сваю справу найбольш актыўным жыхарам раёна і ўвасобіў у жыццё два буйныя праекты. Яшчэ чатыры на рахунку спажывецкага кааператыва «Гіжэнскі аграрый» — усе яны маюць адносіны да добраўпарадкавання і арганізацыі самазанятасці грамадзян.

У 2015 годзе аналагічны фонд развіцця сельскіх тэрыторый пад назвай «Старт-Узыход» адкрыўся ў Краснаполлі. На яго рахунку пяць сацыяльна важных праектаў. З іх дапамогай атрымалася захаваць цудоўны помнік прыроды мясцовага значэння — батанічны сад «Іваноў хутар», арганізаваць відэашколу для перспектыўнага бізнесу, аб'яднаць насельніцтва для сумеснага вырошчвання гародніны, стварыць у вёсцы Яноўка хакейную сталіцу раёна і падтрымаць вяскоўцаў у іх жаданні займацца садоўніцтвам.

Над рэалізацыяй праектаў працуе мясцовы фонд развіцця сельскіх тэрыторый Быхаўскага раёна, які адкрыўся каля двух гадоў таму.

Усе гэтыя некамерцыйныя арганізацыі паспяхова супрацоўнічаюць з органамі ўлады ў сферы занятасці і самазанятасці насельніцтва, займаюцца вырашэннем экалагічных і сацыяльных праблем. Па абагульненых звестках, за 2018 год імі прыцягнута і асвоена каля 500 000 еўра, выдзеленых па лініі Еўрапейскага саюза, ПРААН і іншых міжнародных арганізацый. Сродкі дапаможуць рэалізаваць шмат вельмі неабходных і важных для раёнаў праектаў. У аграрадку Лабанаўка Чэрыкаўскага раёна адкрыўся школьны энергапарк, у Краснаполлі — рэсурсны цэнтр «Энергазберажэнне ў побыце», у Быхаве — «Дом-інтэрнат з нулявымі стратамі энергіі», пры Клічаўскім аграрна-тэхнічным каледжы створаны клас энергаэфектыўнасці. Але такіх рэсурсных цэнтраў не хапае, каб здзейсніць рэвалюцыю ў эканоміцы. Таму і спатрэбілася аб'яднаць высілкі. А заадно больш зладжана працаваць па некалькіх асноўных кірунках. Напрыклад, у моладзі ёсць магчымасць праявіць сябе ў крэатыўнай эканоміцы. Гэта ўсё, што звязана з творчасцю, ІТ-тэхналогіямі, арганізацыяй свят. За апошнія паўтара года ў пяці раёнах створана сем пілотных мадэляў крэатыўных відаў дзейнасці, каля 10 спецыялістаў у кожным раёне працуюць над папулярызацыяй гэтага віду бізнесу, у рэгіён прыцягнута не менш за тры мільёны долараў ЗША. Вельмі перспектыўны турыстычны кірунак. У Слаўгарадскім раёне размешчаны водна-балотны заказнік «Слаўгарадскі», у Клічаўскім — два заказнікі — гідралагічны «Астравы Дулебы» і біялагічны «Свіслацка-Бярэзінскі», у Быхаўскім — ландшафтны заказнік «Старыца». І тут таксама ёсць над чым працаваць.

— Навізна праекта заключаецца ў тым, што ўпершыню ў Беларусі прадугледжваецца ўзаемадзеянне паміж раёнамі ў фармаце мадэльных рэгіянальных праектаў, дзе кожны раён адыгрывае сваю ўнікальную ролю, падае свае рэсурсы, як для сумесных дзеянняў у інтарэсах усяго рэгіёна, так і кожнага раёна паасобку, — кажа **старшыня Слаўгарадскага райсавета дэпутатаў, а па сумяшчальніцтве яшчэ і старшыня каардынацыйнага савета рэгіянальнага праекта Святлана ЯЗЕРСКАЯ.** — Такое ўзаемадзеянне дапаможа нам палепшыць занятасць насельніцтва ў сельскай мясцовасці. А на тэрыторыі пяці раёнаў сёння пражывае больш за 80 тысяч чалавек. Падчас падрыхтоўкі праекта было створана 20 мікрарэгіёнаў, для развіцця якіх распрацоўваюцца 60 ініцыятыў. Ёсць спадзяванні, што 20 будуць падтрыманыя праектам, а на рэалізацыю астатніх пойдуць унутраныя рэсурсы і спонсарскія сродкі. Абноўлены анлайн-сэрвіс і створана смарт-праграма ў выглядзе лічбавай карты для прасоўвання канкурэнтных пераваг рэгіёна. Сфарміраваныя тэматычныя сеткі — сельскі турызм, арганічнае земляробства, саветы вёсак. Распрацаваны тры буйныя праекты ў супрацоўніцтве з міжнароднымі партнёрамі, для 1500 чалавек створаны ўмовы для павышэння самазанятасці ў рэгіёне.

Дзмітрый ХАРЫТОНЧЫК, старшыня Магілёўскага аблсавета дэпутатаў:

— Пяць раёнаў, якія маюць складаную эканамічную абстаноўку, цяжкасці са сваім развіццём, аб'ядналіся для сумеснага рашэння сваіх ініцыятыў з прыцягненнем грантаў міжнароднай тэхнічнай дапамогі. Такі саюз дапамагае кансалідаваць вопыт і веды некалькіх раёнаў і разам выступаць. Гэта дасць магчымасць прыцягнуць больш значныя фінансавыя рэсурсы і стварыць дадатковыя магчымасці для развіцця рэгіёнаў. Актыўна прымаюць у гэтым удзел народныя выбраннікі, раённыя Саветы дэпутатаў.

ВЕДАЙ НАШЫХ

ТУРЫСТ ВЫБІРАЕ... ДЫЕТУ?

Як былая дэпутатка ўзначаліла санаторый і забяспечыла ў Кіраўскім раёне выкананне паказчыка па экспарце турыстычных паслуг

Для любой краіны турысты — гэта дадатковы капітал, магчымасць развіцця канкрэтнай тэрыторыі. Бязвізавы рэжым робіць падарожжа ў Беларусь больш прывабным. На жаль, госці асядаюць у асноўным у буйных гарадах, дзе ёсць што паглядзець, куды схадзіць. Але і на перыферыі таксама пачынаюць набіраць абароты.

Напрыклад, летась Кіраўскі раён выканаў паказчык па экспарце турыстычных паслуг менавіта за кошт санаторыя. Цікава, што ўстанова з'яўляецца структурным падраздзяленнем ААТ «Світанак» імя К. Арлоўскага. А кіраўнік санаторыя, як той казаў, наш чалавек — вопытны **дэпутат і намеснік старшыні райвыканкама па сацыяльных пытаннях у мінулым Вольга ГАРШКОВА *(на фота)***. Дарэчы, свае абавязкі начальніка аздараўленчай установы яна паспяхова спалучае са старшынёўствам у раённай арганізацыі грамадскага аб'яднання «Фонд міру». І гэта толькі станоўча адбіваецца на яе асноўнай дзейнасці. Што патрэбна турысту? Нешта ўбачыць, захапіцца і пажадаць вярнуцца. І кіраўніца добра ведае як гэта арганізаваць. Тым, хто ў гэтым бізнесе, напэўна, будзе карысна даведацца як.

— Мы наогул выгадна адрозніваемся ад іншых, бо маем цікавую гісторыю ўзнікнення, — кажа Вольга Гаршкова. — Наш санаторый, напэўна, адзіны ў Беларусі з'яўляецца структурным падраздзяленнем аграгаспадаркі. Яго будаваў для сваіх работнікаў легендарны Герой Савецкага Саюза і Герой Сацыялістычнай Працы Кірыла Пракопавіч Арлоўскі, той самы, пра якога зняты фільм «Старшыня» з Міхаілам Ульянавым у галоўнай ролі. Незвычайны быў чалавек, прафесіянал. Другі корпус, дзе цяпер знаходзяцца ўсе асноўныя памяшканні санаторыя, узводзіў яшчэ адзін наш таленавіты кіраўнік Васіль Канстанцінавіч Старавойтаў. Месцазнаходжанне санаторыя таксама знакавае. У XIX стагоддзі гэта быў цэнтр маёнтка, які належаў фон Гоеру. Захавалася нават яшчэ панская алея, дзе гуляюць нашы адпачывальнікі. За некалькі кіламетраў Жылічы, дзе знаходзіцца палац вядомых беларускіх магнатаў Булгакаў — там зараз ідзе рэканструкцыя. Але паглядзець ёсць што, і мы возім туды турыстаў. А яшчэ ў Мінск, Магілёў і Бабруйск. Але ж мы санаторый, і перш за ўсё і змагаемся за тое, каб кліент атрымаў поўны пералік паслуг, якіх сёння шмат.

Вельмі падабаецца людзям камернасць санаторыя — ён невялічкі, разлічаны ўсяго на 66 месцаў. У планах рэканструкцыя корпуса, які будаваў яшчэ Кірыла Арлоўскі. Плануецца зрабіць там ВІП-нумары і нумары для інвалідаў-калясачнікаў. Дабавіцца яшчэ каля 40 месцаў.

Здраўніца стала папулярнай у замежных турыстаў у 2013 годзе, пасля таго як прадстаўнікі санаторыя пабывалі на выстаўках і турыстычных кірмашах у Маскве, Санкт-Пецярбургу. Сёння тут прымаюць кліентаў з гэтых гарадоў, а таксама з Мурманска, Геленджыка, Ніжневартаўска, Ленінградскай вобласці і іншых. Сюды едуць турысты з Украіны, Германіі, Італіі, Казахстана, Эстоніі, Літвы, Латвіі.

— Мы шчыльна працуем з турыстычнымі фірмамі, расійскіх у спісе каля дванаццаці, — удакладняе суразмоўніца. — Летась больш за 50 % нашых гасцей прыехала з-за мяжы. Але мы захоўваем сваю прыналежнасць і не крыўдзім асноўнага нашага кліента — аграрніка. У снежні адпачывала група кіраўнікоў сельгаспрадпрыемстваў. Яны тут і аздараўляліся, і вучыліся — да іх прыязджалі чытаць лекцыі з Мінска, Беларускай сельгасакадэміі з Горак. Потым прыехалі адпачыць механізатары. У іх работа напружаная — і органы дыхання пакутуюць, і пазваночнік. А гэта якраз наш профіль. Падаграваем цікавасць тым, што прапануем нешта новае. Летась, напрыклад, пачалі практыкаваць так званае лячэбнае галаданне. Сёння гэта наша асаблівасць і запатрабаваная паслуга.

— Зараз мала дзе такое прапануюць, — удакладняе **намеснік начальніка па медыцынскай частцы санаторыя Уладзімір КАВАЛЕЎСКІ.** — Афіцыяльна паслуга называецца разгрузачная дыетычная тэрапія. Ёсць людзі, якія жадаюць схуднець, але дома ў іх нічога не атрымліваецца. Нядаўна былі госці з Прыбалтыкі, а да гэтага прыязджалі кліенты з Гродна, Мінска, Еўпаторыі, Ізраіля, ЗША. Наша справа толькі трымаць марку і арыентавацца на попыт.

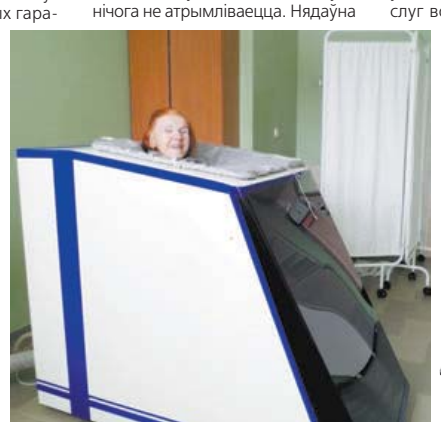

Вадзім БРЭЖЭЗІНСКІ, начальнік аддзела вучэбна-спартыўнай, арганізацыйнай і турыстычнай работы ўпраўлення спорту і турызму Магілёўскага аблвыканкама:

— Сёння на тэрыторыі Магілёўскай вобласці функцыянуе 56 гасцініц і аналагічных пляцовак размяшчэння, 21 дом паляўнічага і рыбалова, 209 суб'ектаў аграэкатурызму, 27 баз адпачынку, 236 аб'ектаў прыдарожнага сэрвісу, дзевяць санаторна-аздараўленчых устаноў, тры кемперныя пляцоўкі.

Варта адзначыць, што 89 % усяго экспарту турыстычных паслуг вобласці прыпадае на Бабруйск, Магілёў, а таксама Круглянскі, Кіраўскі і Горацкі раёны. Астатнімі васямнаццаццю раёнамі вобласці паказчык выконваецца толькі на 11 %. За апошнія пяць гадоў унёсак раёнаў у экспарт вырас. Калі ў 2012-м Магілёў і Бабруйск давалі 90 % экспарту, то цяпер — 75 %. Сярод асноўных валаўтваральных прадпрыемстваў вобласці значыцца і санаторый ААТ «Світанак» імя К. Арлоўскага.

Матэрыялы падрыхтавала Нэлі ЗІГУЛЯ.

УСТОЙЛІВАЯ ВЫТВОРЧАСЦЬ, ПРЫГОЖЫЯ ТЭРЫТОРЫІ, ЗАДАВОЛЕНЫЯ ЛЮДЗІ...

У гэтым бачыць сваё прызначэнне дэпутат і генеральны дырэктар прадпрыемства «Магілёўаблгаз» Аляксей КУШНАРЭНКА

Улічваючы тое, што не ўсе мелі магчымасць прайсціся па тэрыторыі прадпрыемства, даю справаздачу. Такі бездакорны парадак і насычанасць высокатэхналагічным абсталяваннем можна пабачыць не ўсюды. Нездарма прадпрыемства лічыцца ў вобласці адным з перадавых, яго назву можна знайсці на Дошцы гонару Кастрычніцкага раёна Магілёва. Але Аляксея Кушнарэнку ведаюць не толькі як моцнага кіраўніка, ён яшчэ і добрасумленны дэпутат. Вось ужо другое скліканне запар ён перавыбіраецца ў абласны Савет дэпутатаў. Пад яго адказнасцю знаходзіцца амаль 16 тысяч чалавек — 2400, якія працуюць непасрэдна пад яго кіраўніцтвам у сістэме «Магілёўаблгаз», плюс 13417 выбаршчыкаў ад Алтайскай выбарчай акругі № 39 Кастрычніцкага раёна Магілёва. У размове з карэспандэнтам «МС» Аляксей Кушнарэнка расказаў пра...

РАБОТУ З НАСЕЛЬНІЦТВАМ

— Дэпутацкая работа перш за ўсё для мяне грамадзянская пазіцыя. Калі ёсць давер, я ўсё зраблю, каб яго апраўдаць. Пры гэтым я разумею, што маё прафесійнае становішча дапамагае мне вырашаць тыя ці іншыя пытанні, бо я ў сваёй дзейнасці сутыкаюся з кіраўнікамі рознага ўзроўню, розных галін, сфер і гэта дазваляе мне быць карысным людзям. Вельмі актуальная сёння тэма — навядзенне парадку на зямлі, добраўпарадкаванне двароў. Я бяру па магчымасці самы дрэнны двор у сваёй акрузе, спецыяльна аб'язджаю тэрыторыю, каб знайсці такі, і разам з прадстаўнікамі грамадскіх арганізацый, дарэчы, вельмі часта з моладдзю ад БРСМ, прыводзім яго ў парадак. Сваімі рукамі зрабілі дзіцячую пляцоўку па бульвары Непакараных, 71—73, яшчэ дзве — па Сіманава, 29а і 45 — прывялі ў парадак.

У аблсавеце я ўзначальваю Пастаянную камісію па прамысловасці, будаўніцтве, транспарце, сувязі, жыллёва-камунальнай і дарожнай гаспадарцы, у якую ўваходзіць 11 чалавек. Дык вось, гэтую ініцыятыву з добраўпарадкаваннем двароў мы разгледзелі на нашай камісіі, і дэпутаты аднагалосна яе падтрымалі. Сёлета кожны прадстаўнік нашай камісіі ў сваёй выбарчай акрузе абярэ двор і навядзе там парадак.

ДЭПУТАЦКУЮ ВУЧОБУ

— Летась мы правялі шэраг выязных пасяджэнняў, дзе на прыкладзе канкрэтных арганізацый і прадпрыемстваў паказвалі перадавыя падыходы ў рабоце. Напрыклад, на базе СЭЗ «Магілёў» размова ішла аб стварэнні сучасных прадпрыемстваў, новых рабочых месцаў. Што датычыцца сферы паслуг, то такое пасяджэнне адбылося на базе нашага прадпрыемства «Магілёўаблгаз». Наша асноўная задача — бесперабойная і безаварыйная падача блакітнага паліва спажыўцам вобласці. У сваёй рабоце па максімуме выкарыстоўваем перадавыя тэхналогіі. Паказалі дэпутатам наш сэрвісны цэнтр, праграмы, з якімі працуем, аснашчанасць работнікаў газавай службы, якія кантактуюць непасрэдна з насельніцтвам, мабільнымі прыстасаваннямі і відэарэгістратарамі. Па выніках сустрэчы падрыхтавалі даведачную інфармацыю і даслалі яе ва ўсе раённыя і гарадскія выканкамы, а таксама мясцовыя Саветы дэпутатаў і арганізацыі, якія аказваюць паслугі насельніцтву.

КАДРЫ І СУЧАСНЫЯ ТЭХНАЛОГІІ

— Шмат увагі аддаецца павышэнню кваліфікацыі нашых спецыялістаў, адукацыйнаму ўзроўню, магчымасці самавыяўлення праз грамадскія аб'яднанні, прафсаюзны камітэт. 70 чалавек завочна абучаецца ў вышэйшых навучальных установах, пяць з іх атрымліваюць веды ў Акадэміі кіравання пры Прэзідэнце. Ёсць свой тэхнічны клас, дзе супрацоўнікі пастаянна павышаюць кваліфікацыю. Не дзіўна, што потым яны дэманструюць высокі прафесіяналізм на адпаведных спаборніцтвах на ўзроўні краіны. Летась мы сталі пераможцамі ў трох рэспубліканскіх конкурсах з чатырох. Па выніках работы за мінулы год «Магілёўаблгаз» стаў найлепшым у сістэме «Белпалівагаз» па ахове працы. А пяць нашых супрацоўнікаў атрымалі найвышэйшыя ўзнагароды — медаль «За працоўныя заслугі». Мы актыўна працуем з насельніцтвам, наш дэвіз — мы для людзей, а не людзі для нас. Сёння кожны ахвотны можа на нашым сайце зарэгістраваць свой асабісты кабінет і атрымліваць усю неабходную інфармацыю — тэхнічную, эканамічную, прававую. У нас ужо 1400 такіх абанентаў. Летась на нашым сайце пачаў працаваць онлайн-кансультант, і абанент можа ў рэжыме рэальнага часу задаць спецыялісту тое ці іншае пытанне. Штомесяц мы даём больш як 80 такіх адказаў.

ЗДАРОВЫ ЛАД ЖЫЦЦЯ

— Сам з'яўляюся прыхільнікам здаровага ладу жыцця і паўсюль гэта прапагандую — і на прадпрыемстве і ў сваёй выбарчай акрузе. У маёй акрузе дзве школы — 13-я і 38-я. Штогод праводжу дэпутацкі турнір паміж дзвюма школамі. Сёлета правялі спаборніцтвы па міні-футболе, дзеці з задавальненнем дэманстравалі свае спартыўныя навыкі.

БЯСПЕКА ПЕРШ ЗА ЎСЁ

На сённяшні дзень на абслугоўванні «Магілёўаблгаза» знаходзіцца 430 тысяч газіфікаваных кватэр і індывідуальных жылых памяшканняў, 7 тысяч кіламетраў газавых сетак, уся асноўная прамысловасць вобласці, а гэта — 560 арганізацый і прадпрыемстваў. У Магілёўскай вобласці газіфікавана 334 населеныя пункты, з якіх 136 — аграгарадкі. Такая вялікая гаспадарка абавязвае трымаць руку на пульсе і рабіць усё для таго, каб сістэма дзейнічала бесперапынна і без аварый.

Абслугоўванне ў рэжыме анлайн

Аварыйна-дыспетчарская служба «Магілёўаблгаза» — наглядны прыклад таго, як працуе прадпрыемства. З дапамогай тэлеметрычнай сістэмы ў анлайн-рэжыме арганізаваны кантроль за ўсімі газаразмеркавальнымі аб'ектамі і сеткамі газазабеспячэння ў Магілёўскай вобласці. Пры парушэнні работы спрацоўвае сігнал трывогі і на працягу пяці хвілін на месца здарэння адпраўляецца найбліжэйшая да яго «аварыйка». Па сутнасці, пад кантролем усё газавае абсталяванне вобласці. База для праграмнага забеспячэння «Панарама» складалася некалькі гадоў, і цяпер па кожнай пліце (або любой іншай адзінцы газавага абсталявання) сабраная такая вычарпальная інфармацыя, як у паліклініцы пра пацыента. Мне хаваць няма чаго, прапанавала навесці даведкі пра сябе. І нават не чакала ў лічаныя хвіліны атрымаць такую падрабязную справаздачу. Год выпуску пліты, яе марка, аплата за паслугі — гэта зразумела, але мне расказалі яшчэ і пра рамонт майго газавага абсталявання пяцігадовай даўніны, колькі гэта мне каштавала і хто канкрэтна ім займаўся. Наогул, перадавыя тэхналогіі магілёўскія газавікі выкарыстоўваюць на кожным кроку. Усе машыны абсталяваны GPS-навігатарамі, і можна адсочваць, дзе знаходзіцца аўтамабіль у пэўны момант, сістэма таксама раскажа, дзе ён прыпыняўся і па якім маршруце рухаўся на працягу дня. Па заяўках ад насельніцтва слесары ходзяць з планшэтамі і ўсе ўзаемаадносіны з абанентамі фіксуюць выключна ў электронным выглядзе. Апошнім часам яны бяруць з сабой яшчэ і відэарэгістратары. Гэта гарантуе якасць абслугоўвання канкрэтнага кліента. Дарэчы, пры «Магілёўаблгазе» працуе свой IT-аддзел, які займаецца распрацоўкай як сваіх праграмных прадуктаў, так і абслугоўваннем запазычаных.

Генеральны дырэктар пазіцыянуе сваё прадпрыемства як вулей з сотамі.

Гэта павінен ведаць кожны

Супрацоўнікі газавай службы гарантуюць нам безаварыйную і бесперабойную падачу блакітнага паліва, але бяспека — гэта справа кожнага, хто карыстаецца газавым абсталяваннем. І трэба не забывацца пра тое, што яно перыядычна павінна праходзіць тэхнічны агляд. Тэхнічнае абслугоўванне катлоў і сезонна працуючых апаратаў ажыццяўляецца адзін раз на год. А тэхнічнае абслугоўванне газавых пліт пры правядзенні поўнага тэхабслугоўвання запорных прылад на газаправодах-уводах і ўнутраных газаправодах, уводных газаправодаў і газавага абсталявання з адключэннем ад газаразмеркавальнай сістэмы і выпрабаваннем на герметычнасць паветра — адзін раз на 10 гадоў; без адключэння ад газаразмеркавальнай сістэмы — першы раз праз пяць гадоў пасля ўводу ў эксплуатацыю, наступныя — праз 10 гадоў.

Да ведама насельніцтва, сярэдні тэрмін службы газавых пліт складае 10—12 гадоў, водананагравальных праточных газавых і ацяпляльных апаратаў — 12 гадоў. Падоўжыць тэрмін службы можна толькі пасля агляду яго спецыялістам. Для гэтага трэба заключыць дамову з газазабеспячальнай арганізацыяй.

Што датычыцца дымавых і вентыляцыйных каналаў, то іх праверка і прачыстка праводзіцца спецыялізаванымі арганізацыямі з афармленнем адмысловага акта. Спажыўцы прыватных домаўладанняў могуць рабіць гэта самастойна пасля праходжання спецыяльнага абучэння і атрымання допуску да выканання такіх работ. У шматпавярховіках гэтым звычайна займаецца арганізацыя, якая ажыццяўляе эксплуатацыю жыллёвага фонду. Няспраўныя дымавыя каналы — гэта просты шлях да трагедыі. Бо чадны газ не мае ні колеру, ні паху. Выратаваць ад няшчасця могуць спецыяльныя сігналізатары чаднага газу. Пры аварыі яны тут жа пададуць гукавы сігнал.

Быць бліжэй для кліента

Прадпрыемства паклапацілася, каб сэрвісны цэнтр абслугоўвання насельніцтва размяшчаўся ў найбольш зручным для спажыўцоў месцы Магілёва — па вуліцы Гагарына, 83. Тут спецыялісты працуюць непасрэдна з наведвальнікамі. А нядаўна на базе гэтай службы пачаў працаваць яшчэ і кол-цэнтр. На тэлефоннай сувязі з жыхарамі вобласці тут працуюць адразу пяць аператараў. Па кантактных тэлефонах 129 і 711000 сюды паступае штодзённа да тысячы званкоў. Прымаюцца заяўкі на дастаўку балонаў са звадкаваным газам, мантаж-дэмантаж газавага абсталявання, даюцца кансультацыі па газіфікацыі прыватных дамоў, тлумачыцца парадак разлікаў за газ.

— А нядаўна мы ўкаранілі тэрміналы, каб кліентам было прасцей разлічвацца за нашы паслугі, — кажа **генеральны дырэктар прадпрыемства Аляксей КУШНАРЭНКА.** — Пачыналі са Шклоўскага раёна і не прагадалі. Эксперымент прайшоў паспяхова, і зараз гэтую практыку мы ўкараняем паўсюдна. Наша задача — жыць турботамі кліента. Гэта мяне яшчэ і як дэпутата хвалюе.

УНП 700010367

Матэрыялы падрыхтавала Нэлі ЗІГУЛЯ.

МАТЫВАВАЦЬ АГРАРЫЯ

(Заканчэнне.
Пачатак на 1-й стар. «МС».)

— Якаў Усцінавіч, у чым асабіста вы бачыце праблему з кадрамі? Як яе можна вырашыць у сённяшніх умовах?

— Чалавекам рухае цікавасць, і дзеянні яго заўсёды матываваныя. А інтарэс заключаецца не ў разуменні асноў той ці іншай спецыяльнасці, а ў задавальненні элементарных жыццёвых патрэб. Гэта яшчэ да Маркса было вядома, але ён выразна ўсё сфармуляваў у сваёй тэорыі — адзенне, ежа і жыллё. Калі гэтыя тры асноватворныя элементы прысутнічаюць, чалавек будзе працаваць. У нас жа ўсё на сённяшні дзень упіраецца ў заработную плату. Калі параўноўваць, у сферы ІТ-тэхналогій, напрыклад, атрымліваюць 2,5— 3 тысячы долараў, а малады спецыяліст у сельскай гаспадарцы ў лепшым выпадку 150 долараў у эквіваленце. Галіна сельскай гаспадаркі ў адносінах да іншых сёння знаходзіцца на адным з апошніх месцаў па ўзроўні заработнай платы. Прадукцыя прамысловасці расце ў цане больш значнымі тэмпамі, чым паднімаецца кошт прадукцыі сельскай гаспадаркі. І калі браць сыравіну, паліва, запчасткі, сельгаспрадукцыя атрымліваецца дарагой. Рэалізоўваць яе трэба па сацыяльна-абгрунтаваных цэнах, таму рэальная вытворчасць практычна не мае прыбытку. Няма магчымасці развівацца, падымаць заработную плату. І малады чалавек гэта ведае. Ён, у адрозненне ад таго, якім быў 20—30 гадоў таму, жыве зараз у іншым інфармацыйным полі. Ён ведае, дзе і як можна зарабіць.

— Але ж ёсць прыклады паспяховай дзейнасці некаторых фермерскіх гаспадарак. Магчыма, будучае сельскай гаспадаркі менавіта за прыватнай уласнасцю?

— На жаль, мы з вамі на гэта паўплываць не можам. У нас у асноўным грамадская форма вытворчасці ў сельскай гаспадарцы, большая частка гаспадарак знаходзіцца ў камунальнай форме маёмасці. Па сутнасці, гэта былыя савецкія гаспадаркі. Трэба паступова іх рэфармаваць. Калі мы жадаем атрымаць годныя сельгаспрадпрыемствы, павінны ў гэта ўкладваць грошы. Патрэбны капітал, і вельмі вялікі, каб перааснасціць вытворчасць, каб былі новыя тэхналогіі, каб зацікавіць людзей. А як гэта зрабіць, калі крэдыты пад 18—20 %? Яны непад'ёмныя.

— Як вы ставіцеся да таго, што ў краіне шмат аграрных вышэйшых навучальных устаноў, не кажучы ўжо пра каледжы, а кадраў не хапае.

— Сапраўды, устаноў шмат, вось гэта і дрэнна, бо рэгіянальныя інтарэсы прывялі да таго, што мы распыліліся ў падрыхтоўцы кадраў і ўзровень атрымаўся вельмі нізкі. Сёння, калі ў сталічную ВНУ абітурыент не паступіў, ён ідзе ў аграрную, дзе недабор. Гэта ж не забараняецца. Маладыя людзі запаўняюць свабодныя месцы, каб потым так-сяк праіснаваць пяць гадоў, атрымаць дыплом і — не працаваць. А была б адна ВНУ і конкурс быў бы. Калі я паступаў у Беларускую сельскагаспадарчую акадэмію на факультэт механізацыі, на адно месца прэтэндавалі чатыры чалавекі, а да мяне, кажуць, і ўсе 8-9. Мы паступалі матываванa, рыхтаваліся спецыяльна. А сёння такога няма. Трэба неадкладна падключыць сацыёлагаў, каб яны сказалі, колькі сярод студэнтаў аграрных ВНУ матываванага кантынгенту. Сёння нашы кадры працуюць і ў МНС, і ў міліцыі, толькі не ў сельскай гаспадарцы. Там рэгламентаваныя і зарплата, і працоўны дзень. А ў сельскай гаспадарцы прыйшоў на работу — і можаш «завіснуць» на суткі.

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

Яшчэ адна праблема, пра якую сёння трэба казаць, гэта няправільная прапорцыя паміж кадрамі з вышэйшай і сярэдняй спецыяльнай адукацыяй і кадрамі масавых прафесій. У Англіі, напрыклад, 16 % работнікаў маюць вышэйшую адукацыю, астатнія — кадры масавых прафесій. У Паўднёвай Карэі таксама. А ў нас кадраў масавых прафесій усяго 24 %, астатнія — з вышэйшай адукацыяй. Трэба неадкладна паніжаць іх колькасць, паколькі 50 % з іх не працуюць па спецыяльнасці.

— Міністэрства адукацыі вырашыла на базе асобных школ арганізаваць агракласы. Наколькі гэта выратуе становішча?

— Гэта вельмі правільны крок. Трэба будучаму аграрніку даваць зачаткі новых тэхналогій, асноў сельскай гаспадаркі. І ў аграрных класах трэба казаць не толькі пра гэта, неабходна і філасофскі складнік дадаць, каб дзеці разумелі, наколькі гэта важна. А вось з тым, што такі выпускнік зможа ісці ў аграрную ВНУ без экзаменаў, не згодны. Нейкія іспыты павінны быць, каб чалавек адчуваў, што павінен рыхтавацца.

— Сёння паўсюль укараняюцца інавацыйныя тэхналогіі, і сельская гаспадарка не выключэнне. Ці ёсць праблемы ў прывіцці інавацыйнага мыслення сённяшнім работнікам АПК?

— Складанасці, сапраўды, ёсць. Тэхналогіі развіваюцца вельмі хуткімі тэмпамі, і маладому спецыялісту трэба ўвесь час знаходзіцца ў стадыі абучэння. Тут нават з рабочай спецыяльнасцю трэба мець высокі ўзровень ведаў. Таму тэма дадатковай адукацыі спецыялістаў існуе паўсюль. Пытанне вось у чым. Можна запрасіць на вучобу і нешта расказваць. Але кітайская парадыгма адукацыі гучыць такім чынам: раскажы мне, і я забуду, пакажы мне, і я запомню, дай мне гэта зрабіць, і гэта застанецца са мной назаўсёды. Там, дзе справа датычыцца павышэння кваліфікацыі, патрэбна практычная адпрацоўка новых прыёмаў і тэхналогій. Неабходна, каб лекцыйны курс складаў 20—30 % ад агульнага аб'ёму гадзін, астатняе павінна быць практыкай работы на новай тэхніцы, з новымі прэпаратамі. На Захадзе даўно карыстаюцца трэнажорамі-сімулятарамі, слухач садзіцца за камп'ютар і пачынае кіраваць. Такім чынам чалавек адпрацоўвае валоданне функцыямі. У нас ніводнае прадпрыемства ў краіне не робіць такіх трэнажораў.

— А ці можа наша сельская гаспадарка сама зарабляць, без дапамогі дзяржавы?

— Кітайцы кажуць, калі ў вас няма чым карміць сабаку, адпусціце яго. Сельская гаспадарка была і будзе столькі, колькі будзе існаваць чалавецтва. І маманта чалавек біў, аб'ядноўваючыся ў вялікія групы, таму што есці хацеў. Няма альтэрнатывы сельскай гаспадарцы. Звярніце ўвагу на наш Столінскі раён. Там ужо ўсе сёння людзі як мурашы сядзяць у цяпліцах, а праз некалькі тыдняў будуць прадаваць агуркі і клубніцы. Значыць, можна зарабіць. Ёсць у сельскай гаспадарцы сферы прыкладання, якія карыстаюцца попытам. Але для гэтага павінна быць асабістая свабода, каб можна было прымаць рашэнне.

Нэлі ЗІГУЛЯ.

Аксана АГАРОДНІКАВА, старшыня Горацкага райсавета дэпутатаў:

— Кадры для АПК рыхтуюцца ў раёне яшчэ на школьным узроўні, каб дзеці падыходзілі да гэтага свядома. На базе школ арганізавана навучанне па профілі «трактарная справа», каб моладзь мела магчымасць асвоіць рабочую прафесію яшчэ да таго, як пачне дарослае жыццё. У чатырох школах арганізаваны сельскія класы, дзе падчас факультатыўных заняткаў абмяркоўваюцца тэмы сельскагаспадарчай тэматыкі. На базе горацкай сярэдняй школы № 2 працуе малая акадэмія, якая трымае цесныя сувязі з Беларускай сельскагаспадарчай акадэміяй. Там вядзецца паглыбленае вывучэнне хіміі і біялогіі, прадметаў, неабходных для ветэрынарнай справы.

Нам, дэпутатам, па родзе сваёй дзейнасці даводзіцца пастаянна займацца кадрамі. Наша камісія па садзейнічанні занятасці працуе з насельніцтвам вельмі цесна, тлумачым, накіроўваем на прадпрыемствы і ў сельскагаспадарчыя арганізацыі, на перанавучанне. Толькі за студзень у раёне было працаўладкавана 60 чалавек. Амаль у два разы вырасла колькасць ахвотных быць самазанятымі: нехта аказвае паслугі насельніцтву па колцы дроў, нехта стрыжэ сабак. Але тут не столькі заслуга камісіі, колькі дзяржавы, якая стварыла для гэтай дзейнасці спрыяльныя ўмовы.

На Магілёўшчыне наводзяць парадак на зямлі

У гэтым рэгіёне з пачатку сакавіка да канца красавіка абвешчаны месячнік па добраўпарадкаванні тэрыторый

«Вясна прыйшла — радасць прынесла», — кажуць у народзе. Сапраўды, з гэтай парой года звязана шмат станоўчых эмоцый, але ёсць і іншы бок, не такі ўжо прыгожы. Снег растае, адкрываючы позірку зусім непрывабныя карціны бурага леташняга лісця, рознага смецця. Натуральна, што патрэбна вялікая ўборка з удзелам кожнага, бо мы павінны праяўляць клопат аб навакольным асяроддзі, у якім жывём.

Напрыклад, у Асіповіцкім раёне кожны чацвер вызначаны адзіным санітарным днём, зацверджаны асноўныя мерапрыемствы па добраўпарадкаванні тэрыторый населеных пунктаў, прадпрыемстваў, арганізацый, паведамляе «Асіповіцкі край».

А Магілёўская раённая газета «Прыдняпроўская ніва» расказвае **аб суботніку, які прайшоў у аграгарадку Масток. Працоўны дэсант, у склад якога ўвайшлі супрацоўнікі ўпраўленняў і аддзелаў раённага выканаўчага камітэта, справіўся з усімі задачамі. На тэрыторыі аграгарадка прыбіралі галінкі, зграбалі лісце, падмяталі, рамантавалі платы.**

Сельгаспрадпрыемствы, размешчаныя на тэрыторыі сельсавета, — ААТ «Палыкавічы» і ААТ «Магілёўскі лянок» — далі трактары з прычэпамі для вывазу смецця. Работнікі ДЛГУ «Магілёўскі лясгас» і ДРБУ-128 бензапіламі выразалі хмызняк. Работнікі ўчастка жыллёва-камунальнай гаспадаркі вывозілі на кацельню адходы, якія засталіся пасля абрэзкі дрэў. Работнікі аддзялення паштовай сувязі наводзілі парадак на станцы для аўтатранспарту, прадстаўнікі райветстанцыі прыбіралі прыдарожныя тэрыторыі. Усяго на суботніку працавалі 50 чалавек.

Старшыня Мастоцкага сельскага Савета Валянціна Мацькова не толькі кіравала працэсам, але і прымала самы непасрэдны ўдзел у прыборцы. У суботніку паўдзельнічалі таксама старшыня райвыканкама Анатоль Дуцько і старшыня райсавета дэпутатаў Сяргей Ярошчанка.

www.pniva.by

«Адрамантуем бальніцу разам!»

Акцыя пад такой назвай праходзіць на Крычаўшчыне

Яе мэта — збор сродкаў на завяршэнне рамонту старога лячэбнага корпуса цэнтральнай раённай бальніцы, піша раённая газета «Крычаўскае жыццё».

Значныя сродкі з бюджэту накіроўваюцца на ўдасканаленне сістэмы аховы здароўя раёна. Дзякуючы гэтаму з'явіўся новы лячэбна-дыягнастычны корпус, адрамантаваная частка старога лячэбнага корпуса. Праводзіцца пастаянная работа па ўмацаванні матэрыяльна-тэхнічнай базы і аснашчэнні новым, сучасным абсталяваннем аддзяленняў установы аховы здароўя раёна.

Завяршэнне рамонту старога лячэбнага корпуса дазволіць, напрыклад, аднавіць работу радзільна-гінекалагічнага аддзялення. У старым лячэбным корпусе таксама плануецца ўстанавіць камп'ютарны тамограф, што дазволіць палепшыць якасць медыцынскіх паслуг, адпадзе неабходнасць паездак у абласны цэнтр.

Журналісты раёнкі заклікаюць чытачоў ахвяраваць хоць бы невялікую суму грошай на рамонт старога лячэбнага корпуса, ад чаго выйграюць усе жыхары Крычаўшчыны.

Па звестках на 14 сакавіка гэтага года, на дабрачынным рахунку — 1721 рубель. Значную суму пералічыў калектыў раённага выканаўчага камітэта (775 рублёў). Зрабілі свой унёсак і калектывы СШ № 8, ясляў-сада № 19, упраўлення па працы, занятасці і сацыяльнай абароне райвыканкама, філіяла ААТ «Магілёўсаюздрук». Не засталіся ўбаку і жыхары горада: двое ахвяравалі па 100 рублёў, адзін — 85... Кожнае ахвяраванне набліжае ўвядзенне ў эксплуатацыю старога лячэбнага корпуса. Збор сродкаў працягваецца.

Сродкі можна пералічыць на дабрачынны рахунак BY34AKBB36420007723877300000, адкрыты ў філіяле 714 ААТ «АСБ Беларусбанк», БІК AKBBBY21714, УНП 700087775.

Адрамантуем бальніцу разам! Гэта будзе годны падарунак усім жыхарам Крычаўшчыны і малой радзіме.

У суботу ў Асіповічах — чэмпіянат краіны

З 22 да 24 сакавіка ў мясцовым ФАК «Юнацтва» пройдуць першынство і адкрыты чэмпіянат краіны ў доўгім цыкле па гіравым марафоне, а таксама адкрыты Кубак Асіповіч па гіравым спорце. Ужо зараз заяўкі на ўдзел падало больш за 120 чалавек з Беларусі, Расіі, Украіны і Літвы, піша раённая газета «Асіповіцкі край».

Рэгістрацыя ўдзельнікаў — 23 сакавіка з 9 да 10 гадзін, урачыстае адкрыццё спаборніцтваў — у 11.00.

У Дрыбінскім раённым Савеце дэпутатаў — новы старшыня

Днямі адбылася чарговая адзінаццатая сесія Дрыбінскага раённага Савета дэпутатаў дваццаць восьмага склікання.

www.dribin.by

У ёй прынялі ўдзел старшыня Магілёўскага абласнога Савета дэпутатаў Дзмітрый Харытончык, старшыня Дрыбінскага раённага выканаўчага камітэта Дзмітрый Гатоўчык, а таксама дэпутаты раённага Савета дэпутатаў, старшыні сельвыканкамаў, кіраўнікі арганізацый раёна, піша раённая газета «Савецкая вёска».

На сесіі на разгляд дэпутатаў райсавета былі вынесеныя справаздачы Дрыбінскага раённага выканаўчага камітэта аб рабоце па сацыяльна-эканамічным развіцці раёна ў 2018 годзе і аб рабоце прэзідыума раённага Савета дэпутатаў па выніках мінулага года. На дванаццатай пазачарговай сесіі райсавета галоўным на парадку дня было пытанне аб датэрміновым вызваленні старшыні Дрыбінскага раённага Савета дэпутатаў Лідзіі Дубікоўскай ад пасады. Лідзія Савельеўна заявіла аб датэрміновым зняцці з сябе паўнамоцтваў старшыні райсавета.

На пасаду старшыні райсавета Дзмітрый Харытончык прапанаваў кандыдатуру Дзмітрыя Пімашэнкі, дэпутата Катэджнай выбарчай акругі № 9, намесніка старшыні райвыканкама.

Тайным галасаваннем дэпутаты раённага Савета дэпутатаў большасцю галасоў прагаласавалі за прапанаваную кандыдатуру на пасаду старшыні Дрыбінскага раённага Савета дэпутатаў.

Дзмітрый ПІМАШЭНКА.

Аб'яднацца, каб атрымаць поспех

У Мсціславе абмеркавалі развіццё турызму і новы турыстычны маршрут

Як паведамляе газета «Святло Касрычніка», раён валодае вялікім турыстычным патэнцыялам. Аб гэтым сведчыла рабочая сустрэча па распрацоўцы новага турыстычнага маршруту на Мсціслаўшчыне, якая адбылася ў райвыканкаме. Удзел у яе рабоце прыняў **першы намеснік старшыні райвыканкама Віктар КАСАЛАПАЎ, дырэктар установы «Рэгіянальны цэнтр развіцця» Яўген ЗУЕЎ, уладальнік аграэкасядзібы Валожынскага раёна Анатоль ГАНЕЦ,** прадстаўнікі аграэкатурызму, рамеснікі.

Адкрываючы мерапрыемства, намеснік дырэктара Рэгіянальнага цэнтра развіцця Аляксандр Сямёнаў адзначыў, што вопыт работы па развіцці турызму ў іншых рэгіёнах краіны паказвае, што на Мсціслаўшчыне выкарыстоўваецца далёка не ўвесь існуючы патэнцыял, хоць яна з'яўляецца вельмі прывабнай для аматараў падарожжаў. У развіцці турыстычнай галіны павінны быць зацікаўлены і тыя, хто займаецца рамяством, занятыя і самазанятыя жыхары.

Цікавым і актуальным было выступленне прадстаўніка Валожыншчыны. Анатоль Ганец, які з'яўляецца ўладальнікам аграсядзібы «Сядзіба Ганка», падзяліўся сваім бачаннем развіцця турызму ў раёне.

— Мсціслаўшчына, нават пры беглым знаёмстве з яе выдатнымі мясцінамі, прыроднымі ландшафтамі, проста здзіўляе, — прызнаўся прадпрымальнік. — У вас захаваліся не толькі выдатныя помнікі архітэктуры, культуры, на якія вы робіце акцэнты, складаючы турыстычныя маршруты. Магу вас запэўніць, што ўвагу прыцягваюць і многія прыватныя дамы, якія маюць архітэктурныя асаблівасці, якія не ўбачыш ні ў адным райцэнтры Беларусі.

— Вясковы турызм як адзін з кірункаў турыстычнай галіны становіцца ўсё больш папулярным, — рэзюмаваў вынік рабочай сустрэчы Віктар Касалапаў. — На Мсціслаўшчыне зарэгістраваны сем аграсядзіб. Выходзячы з вопыту раёнаў, дзе каапэрацыя музейных работнікаў, сельскіх сядзіб, рамеснікаў, арганізатараў актыўнага турызму робіць яго больш эфектыўным, нам таксама варта задумацца аб стварэнні падобнага аб'яднання. Гэта, несумненна, павінна станоўча адбіцца на прыцягненні турыстаў, садзейнічаць развіццю самазанятасці насельніцтва і прынесці дадатковы даход усім, хто зацікаўлены ў развіцці турызму ў раёне.

mstlife.by

МЯСЦОВАЕ САМАКІРАВАННЕ

РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ № 15 ад 17 лютага 2009 года выдадзена Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь.
Заснавальнікі: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».

Дырэктар — галоўны рэдактар СУХАРУКАЎ Павел Якаўлевіч.
Адказны за выпуск: АНУФРЫЕВА В. А.

Грамадскі савет: **ПАПКОЎ А. А.,** старшыня Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь па рэгіянальнай палітыцы і мясцовым самакіраванні; **ЦУПРЫК Л. А.,** старшыня Пастаяннай камісіі Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь па дзяржаўным будаўніцтве, мясцовым самакіраванні і рэгламенце; **ПАПКО В. М.,** намеснік старшыні Пастаяннай камісіі Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь па міжнародных справах; **БЕЛЯКОЎ А. Э.,** намеснік старшыні Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь па адукацыі, навуцы, культуры і сацыяльным развіцці; **ПАНАСЮК В. В.,** старшыня Мінскага гарадскога Савета дэпутатаў; **ДРЫЛЁНАК Т. Л.,** старшыня Лёзненскага раённага Савета дэпутатаў; **СУШЧАНКА М. Л.,** старшыня Глушанскага пасялковага Савета дэпутатаў Бабруйскага раёна.

Выдавец — рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда»

АДРАС РЭДАКЦЫІ:
220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а.

КАНТАКТНЫ ТЭЛЕФОН 292 44 12;
e-mail: info@zviazda.by

Газета аддрукавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛП № 02330/106 ад 03.04.2009. 220013, г. Мінск, пр. Незалежнасці, 79.

Тыраж 20.008. **Нумар падпісаны ў 19.30 21 сакавіка 2019 года.**